

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdaságmatematika				Kódja:	GT_AADL004-17	
	angolul:	Calculus for Economics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Statisztika és Módszertani Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali						gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bakó Mária			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A felsőbb matematika alapjainak megismertetése, biztos alap nyújtása a különböző gazdasági és statisztikai tárgyak elsajátításához. Az órákon elhangzott tananyag elsajátítása olyan szinten, hogy gyakorlati problémák kezelése lehetővé váljon.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A kurzus folyamán megtanulják az alapvető összefüggéseket, amik szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elmélet és módszerek gyakorlati alkalmazásával képesek lesznek a hallgatók rendszerezni, elemezni, önállóan következtetéseket levonni.								
<i>Attitűd:</i>								
Az újszerű megoldások értékelésével fejlesztjük az önálló és egyéni problémamegoldást. A gyakorlati példák, az alkalmazási területek megmutatása a szakmai ismeretekre és módszerekre való nyitottságot hivatott növelni.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Erős módszertani alappozással, gyakorlatias problémamegoldás gyakorlásával biztos alappozást adunk a későbbi módszertani tanulmányokhoz, hogy felelősséget tudjon vállalni a hallgató az önálló elemző munkák készítésével kapcsolatban.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Matematikai analízis: függvények, határértékszámítás, differenciálszámítás és integrálszámítás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Elsősorban tanári magyarázat, illetve lehetőség szerint minél több önálló feladatmegoldás jellemzi az órákat.								
Értékelés								
A félévet gyakorlati jeggyel zárjuk. Értékelni a féléves folyamatos munkát kívánjuk. A félév során két zárthelyi dolgozat pontszámának összege alapján szereshető meg a gyakorlati jegy. Az aláírás és az elégséges jegy megszerzéséhez az elérhető összpontszám legalább 50%-a kell. A gyakorlatokról legfeljebb háromszor lehet hiányozni.								
Amennyiben a járványügyi rendelkezések csak az online számonkérést tesznek lehetővé, a vizsgán legalább 60%-ot kell az elégségeshez teljesíteni. Meg nem engedett segédeszköz használata következményeképpen a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban megfogalmazottakon túl, a továbbiakban csak szóban vizsgázhat a hallgató.								
Kötelező szakirodalom:								
Sydseater – Hammond: Matematika közgazdászoknak (Aula kiadó) ISBN: 963 9478 56 3								
A kari honlapon hétről hétre elhelyezett előadásjegyzet, kézirat								
Ajánlott szakirodalom:								
Denkinder – Gyurkó: Analízis gyakorlatok Tankönyvkiadó. ISBN: 963 17 9667 1								
Drimba – Farkas – Katona – Kovács – Szőke: Gazdasági matematika és alkalmazott matematikai példatár I. (Egyetemi jegyzet)								
Farkas: Differenciálszámítás (Gyakorlati jegyzet)								
Obádovics: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény. Scholar Kiadó, ISBN 963 9193 72 0								
Kézi Csaba Gábor: Differenciál- és integrálszámítás gazdasági alkalmazással 2018. Debreceni Egyetem, Műszaki Kar. ISBN 978-963-490-005-4								

Heti bontott tematika	
1.	Végtelen valós számsorozat definíciója. Korlátosság, monotonitás, szélsőérték, határérték. Határérték számítási tételek. Nevezetes határértékek. Végtelen sorok, konvergenciájuk. TE A határérték fogalmának bevezetése, elmélyítése, feladatmegoldás.
2.	Egyváltozós függvények határértéke és határértékszámítási tételei. Egyváltozós függvények folytonosságának fogalma. TE A határérték fogalmának kiterjesztése függvényekre, feladatmegoldás.
3.	Egyváltozós valós függvény differencia- és differenciálhányadosa. Elemi függvények differenciálhányados függvényei. A differenciálhatóság és a folytonosság kapcsolata. A deriválás általános szabályai. Magasabbrendű deriváltak fogalma. TE A differenciálhányados fogalmának megtanulása, a deriválási szabályok gyakorlása, feladatmegoldás.
4.	A differenciálszámítás alkalmazásai: monotonitás, szélsőérték, inflexió pont, konvexitás meghatározása. TE A differenciálszámítás alkalmazása a gyakorlatban, feladatmegoldás.
5.	Teljes függvényvizsgálat lépései. L'Hospital-szabály. TE A tanult tételek gyakorlása, feladatmegoldás.
6.	Mátrix fogalma, speciális mátrixok. Műveletek mátrixokkal. Determináns fogalma, tulajdonságai, alkalmazása, mátrix invertálása. TE* Az új fogalmak, műveletek megismerése, ezekkel kapcsolatos feladatmegoldás.
7.	Programozási tételek 1 TE Feladatok megoldása a tanult algoritmusokkal
8.	Programozási tételek 2 TE Feladatok megoldása a tanult algoritmusokkal
9.	Programozási tételek 3 TE Feladatok megoldása a tanult algoritmusokkal
10.	Kombinatorika. Eseményalgebra. Klasszikus valószínűség számítás. TE A középiskolai ismeretek felelevenítése, gyakorlása, feladatmegoldás.
11.	Geometriai valószínűség. Mintavételezés. Feltételes valószínűség. TE Az új tételek megismerése, gyakorlása. Feladatmegoldás.
12.	A valószínűség meghatározás események együttes bekövetkezése esetén. Teljes valószínűség tétele, Bayes tétel. TE Az új tételek megismerése, gyakorlása. Feladatmegoldás.
13.	Valószínűségi változók és jellemzőik. Várható érték, szórás, valószínűség eloszlás, sűrűség függvény, eloszlás függvény. TE A valószínűségi változók fogalmának elsajátítása, a valószínűségi változók csoportosítása, jellemzése. Feladatmegoldás.
14.	Nevezetes diszkrét valószínűségi változók. TE A binomiális eloszlás, a Poisson-eloszlás és a hipergeometrikus eloszlás megismerése, alkalmazása feladatmegoldás során.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Informatika				Kódja:	GT_AADL006-17	
	angolul:	Informatics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szilágyi Róbert			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. Azaz interneten fellelhető ismereteket össze tudják gyűjteni, és ezek felhasználásával, valamint az Office programcsomag használatával képesek legyenek komplex feladataik megoldására is. A képzés alapjában alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével. Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési, telepírási szoftvereket.								
<i>Képesség:</i>								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes akár saját vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a szakinformatika új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntés-előkészítő feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Táblázatkezelő rendszerek elemei (függvények, diagramok, sorbarendezések és kimutatások stb.). Adatbáziskezelőrendszerek elemei (adatbázisok, táblák, lekérdezések, űrlapok és jelentések készítése, kezelése). Kimutatáskészítés.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig a táblázatkezelő és adatbáziskezelő rendszerek elemeivel, illetve használatával ismerkednek meg.								
Értékelés								
A gyakorlatokon az aktív részvétel kötelező, maximum 3 hiányzás engedhető meg! Több hiányzás esetén, a kurzus az aláírás megtagadásával zárul.								
A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az aláírás feltétele, hogy a hallgatók félévi tevékenysége alapján megállapított teljesítménye legalább 61%-os legyen. A gyakorlat a jegy 70%-t, az elmélet pedig a jegy 30%-t teszi ki. A gyakorlatokon elkészített feladatokat az e-learning rendszerbe fel kell tölteni.								
Az összesített pontszám alapján a jegy kialakítása az alábbiak szerint történik:								

0 - 60 elégtelen,
61 -70 elégséges,
71 -80 közepes,
81 -90 jó,
91 - 100 jeles.

Kötelező szakirodalom:

Tanszéki szerzői kollektíva: Üzleti informatika, elektronikus jegyzet, 2011.
Herdon Miklós-Rózsa Tünde: Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, 2011.
Dobay Péter: Gazdasági Informatika I., Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, 2006
Raffai Mária: Az információ, Szerep, hatás, információmenedzsment, Palatia, 2006
Továbbá az előadáson és a gyakorlaton elhangzottak.

Ajánlott szakirodalom:

R. Elmasri – S. B. Navathe: Fundamentals of Database Systems, Addison Wesley, 2004.
Tézisek az információs társadalomról (Kiadó: Dr. Mojzes Imre informatikai kormánybiztos, MEH, 2000.)
Molnár Bálint: Bevezetés a rendszerelemzésbe, A rendszerszervezés alapjai, Műszaki Könyvkiadó, 2002
Katona E.: Adatbázisok, Szegedi Tudományegyetem, www.inf.u-szeged.hu/oktatas/jegyzetek, 2006.
Date, J. C.: An Introduction to Database Systems, Addison Wesley, 2004
Rajtik János (2004): Adatbázis-kezelés MS ACCES 97, Pedellus Tankönyvkiadó Kft, Debrecen.
Reese, G., Yarger, R. J., King, T.: A MySQL kezelése és használata, Kossuth Kiadó, 2003.

Heti bontott tematika	
1.	Információ, rendszer (adat, információ, tudás, rendszer, rendszerkategóriák, rendszerszemléletű megközelítés)
	TE* Táblázatkezelő rendszer használat: hivatkozások, összegző függvények (SZUM, DARAB, MIN, MAX, ÁTLAG)
2.	Táblázatkezelő rendszer használat: Feltételes kifejezések, logikai operátorok alkalmazása (HA, ÉS, VAGY); Keresőfüggvények: (VKERES, FKERES, INDEX, HOL.VAN)
3.	Függvények (Matematikai, Statisztikai, Pénzügyi), Diagramok Táblázatkezelő rendszerek üzleti alkalmazásai
	Táblázatkezelő rendszer használat: Tömbfüggvények, feltételes függvények,
4.	Táblázatkezelő rendszer használat: Adattisztítás, eltérő formátumok (csv, txt) importálása, feltételes formázás, diagramkészítés
5.	Információs társadalom (az IT megváltozott szerepe és hatása, az Internet az üzleti életben, az elektronikus üzletvitel, az elektronikus gazdaság területei, távmunka – előnyök, hátrányok, az ICT társadalomra gyakorolt hatása, az információs társadalom fogalma, sajátossága, építőelemei)
	TE Táblázatkezelő rendszer használat: Kimutatáskészítés alapjai
6.	TE Excel Beszámoló (alap, haladó függvények, adattisztítás, diagramkészítés)
7.	Adatbázisrendszer (egy általános adatbázis rendszer architektúrája, az adatbázistervezés szintjei, adatfüggetlenség); Az ER modell (egyed, tulajdonság, kapcsolat, típus, előfordulás, sématervező eszközök)
	TE Adatbázis: Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe, táblák összekapcsolása
8.	TE Adatbázis lekérdezési lehetőségek (QBE rács, SQL), űrlap készítés
9.	A relációs modell (relációs séma, reláció, integritási megszorítások, funkcionális függőségek, normalizálás, normálformák, a reláció algebra alapjai)
	TE Jelentéskészítés, kifejezések, műveletek használata. Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe
10.	TE Haladó kimutatáskészítés, adatmodell készítése, töbttáblás lekérdezések
11.	Számítógép-hálózatok, Internet szolgáltatások, mobil Internet, adatbiztonság
	TE Időszaki jelentések készítése, (Power PIVOT)
12.	TE Publikus gazdasági adatbázisok elérése, elemzése, leíró statisztika, diagramkészítés
13.	Üzleti Intelligencia, Data Science
	TE Komplex számonkérés (adatimport, adattisztítás, elemzés, kimutatáskészítés)
14.	TE BI megoldások, haladó adatelemzés (Power BI, DAX, R)

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Közgazdaságtan				Kódja:	GT_AADL001-17	
	angolul:	Economics						
Felelős oktatói egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a közgazdasági szemléletmód legalapvetőbb sajátosságait, illetve a közgazdasági elemzés fő alkalmazási területeit. A kurzus végére a hallgatóknak tisztában kell lenniük a mikro- és a makroökonómia legfontosabb alapfogalmaival, és képesnek kell lenniük arra, hogy az alapvető elemzési eszközöket egyszerű problémák megoldása során alkalmazzák.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Elsajátítja a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit. Jól ismeri az ökonómia szakszókincsét.								
<i>Képesség:</i> Birtokában van az alapvető közgazdaságtani ismereteknek, képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatását.								
<i>Attitűd:</i> Nyitott a gazdaságtudományok alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt. Befogadó mások véleményére, ha azok szakmailag alátámasztottak.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul. Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A félév az alapelvekre, a mikroökonómia alapfogalmakra, a leglényegesebb makroökonómiai mutatókra és összefüggésekre koncentrál. Áttekintésre kerül a közgazdaságtan tárgya és módszere, a kereslet és kínálat modellje s annak alkalmazása. A makroökonómiai mutatók közül a GDP, az árindexek és a munkanélküliség kapnak hangsúlyt.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diák használatával, gyakorlat keretében számolási példák megoldása, modellek csoportos értelmezése.								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles A félév során a hallgatók maximum 10 plusz pontot szerezhetnek (könyv/vagy cikkek olvasása és ismertetése az előadáson 5 pont, önreflexió készítése a félév végén 5 pont), mely 51%-os írásbeli vizsga elérése esetén hozzáadódik az eredményükhöz.								
Kötelező szakirodalom:								
Mankiw, G. N. (2011): <i>A közgazdaságtan alapjai</i> . Osiris, Budapest. ISBN:978 963 276 208 1								
Ajánlott szakirodalom:								
Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): <i>A közgazdasági gondolkodás alapjai</i> . Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN:963-19-3445-4								
Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): <i>A közgazdasági gondolkodás alapjai</i> . Munkafüzet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 963 19 4106 X								
Levitt, S. D. – Dubner, S. J. (2007): <i>Lökönómia. Egy kóbor közgazdász a dolgok mögé néz</i> . Európa Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978-963-07-8267-8								

Óránként bontott tematika		
	téma	tananyag
november 11. 12.00-15.50	A közgazdaságtan alapvető kérdései és módszere	Mankiw, 24-27. o.
	TE*: A közgazdaságtan tudomány és társadalomtudomány voltának megértése	
	GYAKORLAT	
	A közgazdaságtan tíz alapelve	Mankiw, 3-23. o.
	TE: A racionális viselkedés alapfogalmainak ismerete, a piac együttműködésként való értelmezése, a láthatatlan kéz metafora megértése	
	GYAKORLAT	
	A termelési lehetőségek határa, alternatív költségek	Mankiw, 29-32. o.
	TE: Az alternatív költség grafikus értelmezése	
	GYAKORLAT	
november 11 16.00-19.50	Hogyan működnek a piacok	Mankiw, 75-101. o.
	TE: A keresleti és a kínálati görbe koncepciójának megértése, Az egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése, komparatív statika	
	GYAKORLAT	
	Kínálat, kereslet és kormányzati intézkedések	Mankiw, 126-135. o.
	TE: Az árszabályozás hatásainak értelmezése	
GYAKORLAT		
november 12. 8:00 – 11:50	A nemzeti jövedelem mérése	Mankiw, 349-372. o
	TE: A nominális és reál GDP koncepciójának megértése	
	GYAKORLAT	
	A megélhetési költségek mérése	Mankiw, 373-391. o.
	TE: Az infláció és az árszínvonal jelentése, GDP-deflátor és a fogyasztói árindex megismerése	
GYAKORLAT		
november 12. 12.00-15.50	Termelés és gazdasági növekedés	Mankiw, 395-422. o.
	TE: A gazdasági növekedés (az országok közötti jövedelemkülönbségek) stilizált tényeinek ismerete	
	GYAKORLAT	
	A pénz jelentősége és funkciói	Mankiw, 493-518. o.
	TE: A pénz definíciója a pénzhasználat jelentőségének megértése, a bankrendszer pénzteremtésben játszott szerepének megértése	
	Munkanélküliség	
	TE: A munkapiaccal kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása	Mankiw, 465-492. o
GYAKORLAT		

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Statisztika			Kódja:	GT_AADL013-17	
		angolul:	Statistics					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Statisztika és Módszertani Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Gazdaságmatematika			Kódja:	GT_AADL004-17		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Csipkés Margit		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása:		
A kurzus célja:								
A gazdasági elemzésben alkalmazható alapvető statisztikai módszerek megismerése és mezőgazdasági alkalmazásaik bemutatása.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
1. Ismeri a vidékfejlesztési és mezőgazdasági problémák azonosításához szükséges statisztikai módszereket, a releváns információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási metódusokat, marketing folyamatokat.								
<i>Képesség:</i>								
1. Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.								
<i>Attitűd:</i>								
1. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
1. Önállóan tervezi meg saját szakmai előmenetelét.								
2. Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt álló munkatársak munkájáért.								
3. Felelősséggel vállalja nyilatkozatainak, véleményének következményeit.								
4. Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Témakörei:								
A) Viszonyszámok I. Egyenmű adatokból számított viszonyszámok: 1. dinamikus viszonyszámok (bázis- és lánc viszonyszámok) 2. területi viszonyszámok 3. koordinációs viszonyszám 4. teljesítmény viszonyszám. II. Különmű adatokból számított viszonyszámok: intenzitási viszonyszámok								
B) Középértékek: I. Számított középértékek (átlagok) II. Helyzeti középértékek (medián, módusz)								
C) Szóródás mutatói								
D) Indexek								
E) A koncentráció mérése								
F) Statisztikai mintavételezés								
G) Statisztikai becslések								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<u>Tanulási tevékenység:</u>								
1. Problémamegoldás								
2. Feladatmegoldás: (1) a feladat megoldásához szükséges algoritmus, a megfelelő ismeret megkeresése a hosszú távú memóriában, (2) az algoritmus, a megfelelő ismeret alkalmazása a feladat megoldására.								
<u>Tanítási módszerek:</u>								
1. előadás								
2. magyarázat								
3. Visszacatolás, a tanulók tevékenységének értékelése								
4. Szemléltetés								
5. Házi feladat								

Értékelés

Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérek a hallgatóságtól. Az előadásokon és gyakorlatokon ajánlott a részvétel. A félév gyakorlati jeggyel zárul.

A személyes oktatás esetén a gyakorlati jegyet a szorgalmi időszak utolsó napjáig lehet megszerezni. A gyakorlati jegyszerzéskor elméleti kiskérdések és feladat megoldás lesz (Excelben és e-learningben). Akinek a szorgalmi időszakban nem sikerül a gyakorlati jegyet megszerezni, annak a vizsga időszakban meghirdetett alkalmakkal lesz lehetősége javítani/pótolni a gyakorlati jegyét.

Abban az esetben, ha online óratartás lesz, akkor is az előadásokon és a gyakorlatokon ajánlott a részvétel. Online oktatás esetén a gyakorlati jegyet a szorgalmi időszak utolsó napjáig lehet megszerezni. A gyakorlati jegyszerzéskor elméleti kiskérdések és feladat megoldás lesz (Excelben és e-learningben). Akinek a szorgalmi időszakban nem sikerül a gyakorlati jegyet megszerezni, annak a vizsga időszakban meghirdetett alkalmakkal lesz lehetősége javítani/pótolni a gyakorlati jegyét.

Kötelező szakirodalom:

Alkalmazott statisztika. Szerk.: Szűcs István. Agroinform Kiadó, 2002.

Ajánlott szakirodalom:

Hunyadi László – Vita László: Statisztika, AULA Kiadó, Budapest, 2008.

Alkalmankénti bontásban a tematika (1 alkalom 5 óra hossza)	
1. alkalom	A statisztika fogalma, története. A statisztika információrendszer. A statisztikai munka fázisai. Statisztikai alapfogalmak. Statisztikai sorok és táblák. Viszonyszámok. Középértékek.
2. alkalom	Számított és helyzeti középértékek számítása statisztikai függvényekkel. A szóródás mérőszámai. Fontosabb eloszlástípusok. A szórás felbontása.
3. alkalom	Értékindex kör, viszonzszámokból számított indexek. A koncentráció mérése, Lorenz görbe.
4. alkalom	Statisztikai mintavételezés, a minták alapján történő értékelések alapelvei, mintavételi módok. Statisztikai becslések. Számítási átlag becslése, a szórás becslése.

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdasági jog			Kódja:	GT_AADL007-17	
		angolul:	Economic Law					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Helmecki András			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tantárgy bevezető, jogi alapképességet megteremtő jellege mellett segítséget kíván nyújtani a jogi szakmai alapfogalmak megértéséhez és helyes alkalmazásához. A stúdium a gazdaság működését szabályozó jogintézmények leglényegesebb elemeinek és a gyakorlatban felhalmozódott tapasztalatoknak az ismertetésével elősegíti a hatályos jogi szabályok megértését, az alkalmazást körülvevő intézmények megismerését. Célja, hogy a hallgatók az elsajátított ismeretek birtokában önállóan legyenek képesek felismerni a gazdasági események jogi vonatkozásait, eligazodjanak az egyes folyamatokat jogi szempontból elhatároló ismérveken.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a gazdasági szervezetek felépítését és működését. - Ismeri a kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos feladatokat, és ismeri a kereskedelmi tevékenységre vonatkozó alapvető jogi szabályozásokat. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. - Képes egyéni, illetve kisvállalkozói tevékenységet megtervezni, önállóan végezni. - Eredményesen működik együtt a projektfeladatok és munkafeladatok megoldása során munkatársaival és vezetőivel. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat. - Törekszik a kereskedelmi és marketing tevékenység fejlesztésére és a változó gazdasági és jogi környezethez igazítására. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért - Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe. - Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett munkaköri leírásában szereplő feladatait tudatosan tervezi, önállóan szervezi, és munkáját rendszeresen ellenőrzi. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Jogi alapfogalmak, személyi jog, dologi jog, kötelmi jog, gazdasági társaságok és egyéb vállalkozási formák, bírósági és közigazgatási eljárások, munkajogi ismeretek.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Összefoglaló tankönyvből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.</p>								
Értékelés								
<p>Az írásbeli vizsgáztatás jelenléti oktatás esetén papír alapú, előre nyomtatott, online oktatás esetén az e-learning rendszerben feltöltött kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetők el:</p> <p>0-7 pont: <i>elégtelen (1)</i> 8-9 pont: <i>elégséges (2)</i> 10-11 pont: <i>közepes (3)</i> 12-13 pont: <i>jó (4)</i> 14-15 pont: <i>jeles (5)</i></p> <p>A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai:</p> <p><i>elégtelen (1):</i> fogalmak ismeretének hiánya <i>elégséges (2):</i> fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása</p>								

közepes (3): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez

jó (4): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez

jeles (5): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése

Kötelező szakirodalom:

Helmeczi András: Gazdasági jogi alaptan, Debrecen 2015 (ISBN 978-963-12-1855-8)

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabálysövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog I-IV. – Kommentár a gyakorlat számára, Budapest (HVG-Orac) 2020 (ISBN 963 9203 96 3)

Heti bontott tematika	
1.	A jog mint társadalmi norma, a jogrendszer tagozódása, a jogforrások. TE*: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
2.	A jogviszony fogalma, alanyai, tárgya, szerkezete. A jogalanyok csoportosítása. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	A polgári jog alapelvei. Személyi jog. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
4.	A tulajdonjog és a használati jogok, birtokjog. Az ingatlan-nyilvántartás. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Kötelmi jog általános rész TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
6.	Egyes szerződések. Kártérítés. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	A jogi személyek általános szabályai. A gazdasági társaságok általános szabályai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
8.	Közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
9.	Egyéb jogi személyek és az egyéni vállalkozás. A gazdasági élet eljárásai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
10.	Munkajogi alapismeretek. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Közigazgatási alapismeretek				Kódja:	GT_AADL014-17	
	angolul:	Basics of Administrative Law						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	15	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Helmeczi András			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
az állam felépítésével, feladatmegosztásával, működési rendszernek sajátosságaival kapcsolatos legfontosabb jogszabályok között eligazodjanak, valamint segítséget nyújt a közigazgatási szakmai alapfogalmak megértéséhez és helyes alkalmazásához.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.								
- Ismeri az agrárgazdaságot és vidékfejlesztést működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó hazai és nemzetközi jogszabályi hátteret.								
<i>Képesség:</i>								
- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvétellel, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.								
<i>Attitűd:</i>								
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat.								
- Törekszik a kereskedelmi és marketing tevékenység fejlesztésére és a változó gazdasági és jogi környezethez igazítására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért								
- Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.								
- Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett munkaköri leírásában szereplő feladatait tudatosan tervezi, önállóan szervezi, és munkáját rendszeresen ellenőrzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Az állam: típusai, funkciói, berendezkedése. A közigazgatási eljárás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A kiadott jegyzetből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.								
Értékelés								
<u>Kollokvium:</u>								
Az írásbeli vizsgáztatás papír alapú, előre nyomtatott kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetők el:								
0-7 pont: <i>elégtelen (1)</i>								
8-9 pont: <i>elégséges (2)</i>								
10-11 pont: <i>közepes (3)</i>								
12-13 pont: <i>jó (4)</i>								
14-15 pont: <i>jeles (5)</i>								
A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai:								
<i>elégtelen (1):</i> fogalmak ismeretének hiánya								
<i>elégséges (2):</i> fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása								
<i>közepes (3):</i> fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez								
<i>jó (4):</i> fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez								
<i>jeles (5):</i> fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése								

Kötelező szakirodalom:

Magyarország Alaptörvénye
2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
2011. évi CXCV. törvény a közszolgálati tisztviselőről

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabálysövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu
Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei (harmadik, átdolgozott kiadás), Budapest (HVG-Orac) 2010 (ISBN 978 963 258 109 5)
Petrik Ferenc (szerk.): A közigazgatási eljárás szabályai I-II., Budapest (HVG-Orac) 2017 (ISBN 963 8213 19 1)

Heti bontott tematika	
1.	Alkotmányos és jogi ismeretek, az alkotmányos állam TE*: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
2.	A közigazgatás szervezetrendszere; A Kormány TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	Az Országgyűlés és a köztársasági elnök TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
4.	A bíróságok és az Alkotmánybíróság, Ügyészség TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Az alapvető jogok biztosa, helyi önkormányzatok TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
6.	A közigazgatási eljárás általános szabályai 1.: eljárási alapelvek, tárgyi hatály, eljárási képeség és képviselő, ügyfél, kizárás. TE: vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	A közigazgatási eljárás általános szabályai 2.: hatáskör, illetékesség, megkeresés, kapcsolattartás, adatkezelés TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
8.	Az elsőfokú hatósági eljárás TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
9.	A hatóság döntései TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
10.	Jogorvoslat TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	Végrehajtás TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
12.	Az ingatlan-nyilvántartási eljárás különös szabályai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
13.	Az építéssel kapcsolatos eljárások különös szabályai TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
14.	Közzolgálat TE: vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
15.	Közzolgálati etika TE: vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Növénytermesztés természettudományi alapjai (növényélettan, növénytan)				Kódja:	GT_AADL002-17	
	angolul:	Fundamentals of natural science in plant production (plant physiology, botany)						
Felelős oktatási egység:		DE TTK Biológiai és Ökológiai Intézet, Növényteni Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Vasas Gábor			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a növénytermesztés növényteni alapjait elsajátítsák. A kurzus a növényrendszertani és anatómiai ismeretanyagon túl részleteiben tárgyalja a növényi fiziológia legfontosabb ismereteit. Áttekinti a megporzásbiológia, ökofiziológia legfontosabb alapjait. A klasszikus növénybiológiai ismeretanyagon túl a növényi hatóanyagtan valamint a növénybiológia alapfogalmait és legfontosabb ismereteit foglalja magába. A tantárgy a legfontosabb növényteni ismereteit a mindennapi életben jól ismert gazdasági növényeken valamint a mezőgazdasági modellszervevényeken keresztül mutatja be.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p>A hallgató a tárgy elvégzése után alkalmas a termesztésbe vont növények azonosítására, azok morfológiai-fiziológia alapon történő potenciális hasznosítására, a környezeti elemek és paraméterek helyes felismerésére, amelyek alapján optimalizált növényi struktúrák létrehozása megtörténik. A hallgató ismeri és alkalmassá válik a növényi hatóanyagtan tudásanyagát felhasználva a megfelelő növényi részek, komponensek helyes alkalmazására. A biotechnológiai ismeret tükrében a legalapvetőbb mikroszaporítási technikák alkalmazására és engedélyezett biotechnológiai módszerek felismerésére.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>növényrendszertan, növényi anatómia, növényélettan és növényi ökofiziológia, növényi hatóanyagtan, növényi biotechnológia</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>összefoglalás, értékelés, vélemények, elemzés, kritikai gondolkodás, reflexió, érvek, döntéshozatal, tanári előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás, korábbi anyag számonkérése, megfigyelés, rendszerezés</p>								
Értékelés								
<p>szóbeli, írásbeli számonkérés, 1-5 skálán értékelés</p>								
Kötelező szakirodalom:								
<p>Növényélettan - A növényi anyagcsere I-II. - A növényi anyagcsere. Láng Ferenc (szerk.) ELTE Eötvös Kiadó, 2007 Növényrendszertan Hortobágyi Tibor Tankönyvkiadó Vállalat Budapest 1979</p>								
Ajánlott szakirodalom:								
<p>Farmakobotanika - A gyógynövénytan alapjai (Kemotaxonómia) - A gyógynövénytan alapjai. Dános Béla, Argumentum, 2008</p>								

Heti bontott tematika

1.	A növényrendszertan története, a növények ismerete, a növények osztályozásának alapelvei hazai és nemzetközi botanikusok munkái, általános növényismeret
	a növényrendszertani alapismeretek, rendszerezés és általános növényismeret
2.	alacsonyabb szerveződésű növények rendszerezése és áttekintése fontosabb fajok példákkal
	a növényrendszertani alapismeretek, rendszerezés és általános növényismeret
3.	egyszikűek, kétszikűek rendszerezése, jelentőségük példánövényekkel
	a növényrendszertani alapismeretek, rendszerezés és általános növényismeret
4.	növényi szervek alakok formák és funkciók
	a növényi szervek szövetek morfológiai és funkcionális ismerete
5.	növényi szövetek, szervek és növényi sejtalkotók
	a növényi szervek szövetek morfológiai és funkcionális ismerete
6.	növényi fiziológia alapjai, alapvető növényi folyamatok és jelentőségük
	a növényi szervek szövetek morfológiai és funkcionális ismerete
7.	növényi hormonok és enzimek
	a növényi fiziológia értelmezése és gazdaságilag fontos összefüggései
8.	növényi ökofiziológia, fotoszintézis, a növénytermesztés-környezeti összefüggései
	a növényi fiziológia értelmezése és gazdaságilag fontos összefüggései
9.	beporzásbiológia, a növényi sokféleség és morfológiai változatosság jelentősége
	a növényi fiziológia értelmezése és gazdaságilag fontos összefüggései
10.	növényi hatóanyagtan, gazdasági értelemben jelentős növények metabolitjai
	növényi hatóanyagismeret alapjainak elsajátítása
11.	növényi hatóanyagtan II. jelentős növényi hatások, bioaktivitások és azok alkalmazásai
	növényi hatóanyagismeret alapjainak elsajátítása
12.	növényi biotechnológia története, módszerei, etikai vonatkozásai és korlátai
	a növényi biotechnológia alapvető módszereinek ismerete
13.	növényi biotechnológiai produktumok példákkal
	a növényi biotechnológia alapvető módszereinek ismerete
14.	összefoglalás; számonkérés
	általános növénytani ismeretek

A tantárgy neve:	magyarul:	Állattenyésztés természettudományi alapjai (állattan és állatélettan)				Kódja:	GT_AADL003-17	
	angolul:	Science bases of agricultural production (animal physiology and zoology)						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Állattudományi, Biotechnológiai és Természetvédelmi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Gyüre Péter Dr. Knop Renáta			beosztása:	adjunktus adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>Az állattan rész során a hallgatók megismerkednek az állatvilág törzseinek anatómiájával és rendszertanával.</p> <p>Az állatélettan rész általános célja, hogy megismertesse a hallgatókat az emlősállatok bonyolult szervezetének oly részletességi felépítésével és működésével, amely a termelés szakszerű befolyásolásához elengedhetetlenül szükséges.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri az állattan/állatélettan alap szakmai szókincsét, a használatos alapfogalmakat.								
Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.								
Birtokában van azon ismeretek körének, amelyek szükségesek az adott és más képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.								
Az elméleti és gyakorlati tudása rendszerbe szerveződik.								
<i>Képesség:</i>								
Fejleszti tudását, és ehhez alkalmazza a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit								
Megfelelő kommunikációs képességgel rendelkezik, amely alkalmassá teszi szakmai véleménye, álláspontjának megfogalmazására és –vita esetén- annak megvédésére.								
Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, rendelkezik a hatékony információkeresés és -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.								
Folyamatos önképzésre törekszik.								
Önállóan végzi feladatait.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Képzettségi szintjének megfelelő felelősségtudattal rendelkezik és reflektál saját tevékenységének következményeire.								
Véleményét önállóan, szakmailag megalapozottan és felelőssége tudatában fogalmazza meg								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Az állattan tárgy oktatása során a hallgatók megismerkednek az állatvilág törzseinek anatómiájával és rendszertanával. Bemutatásra kerülnek a hazai fontosabb állatcsoportok, az tanórák során a hallgatók megismerik az állatvilág ökológiai és mezőgazdasági jelentőségét és természetvédelmi értékét.								
Állattan tematika:								
Állatrendszertani alapok								
A gerinctelen állattörzsek áttekintése								
Az Ízeltlábúak törzsének anatómiája és rendszertana								
Rovarak anatómiája és rendszertana								
A Gerincesek törzsének rendszertani áttekintése								
Halak, kétélűek és hüllők anatómiája és rendszertana								
Madarak és emlősök anatómiája és rendszertana								

A tárgy oktatásának általános célja, hogy megismertesse a hallgatókat az emlősállatok bonyolult szervezetének oly részletességi felépítésével és működésével, amely a termelés szakszerű befolyásolásához elengedhetetlenül szükséges. Az Állatélettan tárgy az állattenyésztésnek, a takarmányozásnak, a termelésbiológiának, - és higiénának, a szaporodásbiológiának egyaránt alapozó tárgya.

Tematika:

1. A sejtalkotók, az alapszövetek, a szervrendszerek és a készülékek. A homeosztázis.
2. Síkok és irányok az állat testén. Csontok, testtájak, nagy testüregek.
3. A csont felépítése, a csontosodás folyamata, Ca- és P- anyagcsere.
4. A légzőkészülék felépítése, a légzés élettana.
5. A vér és nyirokér-keringés. Immunológiai alapok. Az immunitás.
6. Az emésztőkészülék felépítése, működése
7. A szénhidrátok, zsírok, fehérjék emésztése, felszívódása, anyagcséréje.
8. A vitaminok és ásványi anyagok szerepe az állati szervezet működésében.
9. Az endokrin rendszer működése. A stressz.
10. Az izomszövet felépítése, az izomműködés élettani alapjai.
11. Az idegrendszer felosztása, felépítése, működése
12. Az érzékszervek felépítése, működése. A köztakaró részei, funkciói.
13. A kiválasztó szervek. A kiválasztás folyamata.
14. A női és hím ivarszervek anatómiája és működésük hormonális irányítása.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, gyakorlatok
e-learning

Értékelés

A vizsga írásbeli és szóbeli formában történhet. A vizsga anyagát a leadott anyagrészek és a kötelező irodalmak képezik.

Kötelező szakirodalom:

Juhász L.- Kozák L.: 2009. Állattani alapismeretek. Bástyia Kiadó. Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Bakonyi, G. (szerk.) (2004): Állattan. Mezőgazda Kiadó. Budapest
Fonyó Attila – Geiszt Miklós (2022) - Az orvosi élettan tankönyve 8. kiadás
MS Kate L Tierney (2013) - Anatomy & Physiology

Heti bontott tematika	
1.	Állatrendszertani alapok, A gerinctelen állattörzsek áttekintése TE* A hallgatók megismerik az állatok rendszertanának alapjait
2.	Puhatestűek és gyűrűsférges törzsének áttekintése, Ízeltlábúak anatómiája és rendszertana TE A hallgatók megismerik a puhatestűek és gyűrűsférges törzsének anatómiáját és rendszertanát
3.	Rovarok anatómiája és rendszertana TE A mezőgazdasági szempontból fontosabb rovarrendek áttekintése (kérészek, szitakötők, tojócsovások, tojókampósok)
4.	Rovarok anatómiája és rendszertana TE A mezőgazdasági szempontból fontosabb rovarrendek áttekintése, lepkék
5.	Gerincesek rendszertani áttekintése TE A hallgatók megismerik a gerincesek törzsének anatómiájával és rendszertanával
6.	Halak anatómiája és rendszertana, Kétéltűek anatómiája és rendszertana, Hüllők anatómiája és rendszertana TE A hallgatók megismerik a fontosabb hazai ingola és halfajokat, kétéltűeket, hüllőket
7.	Madarak anatómiája és rendszertana, emlősök anatómiája és rendszertana TE A hallgatók megismerik a fontosabb hazai madárfajokat, emlősfajokat
8.	A sejtalkotók, az alapszövetek, a szervrendszerek és a készülékek. A homeosztázis. Síkok és irányok az állat testén. Csontok, testtájak, nagy testüregek. TE A hallgatók a sejtműködést és az anatómiai fogalmakat ismerik meg, a homeosztázis fogalmát.
9.	Az endokrin rendszer működése. A stressz. TE A hallgatók megismerik a stressz általi változásokat, a hormonokat, az endokrin rendszert.
10.	A vér és nyirokér-keringés. Immunológiai alapok. Az immunitás. TE A hallgatók megismerik az immunrendszer működési alapjait, a vér és nyirok feladatait.
11.	A légzőkészülék felépítése, a légzés élettana. TE A hallgatók megismerik a légzőszerv felépítését, működését.
12.	Az emésztőkészülék felépítése, működése. TE A hallgatók megismerik a háziállatok emésztőkészülékét, annak a sajátosságait.
13.	Az idegrendszer felosztása, felépítése, működése TE A hallgatók megismerik az idegrendszer szerepét és funkcióját.
14.	A női és hím ivarszervek anatómiája és működésük hormonális irányítása. TE A hallgatók megismerik a szaporodásbiológia alapjait, a ciklus sajátosságait háziállatoknál.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrártermelés természettudományi alapjai (agrokémia)				Kódja:	GT_AADL047-17	
	angolul:	Scientific basics of agricultural production (agricultural chemistry)						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Agrokémiai és Talajtani Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Erdeiné Dr. Kremper Rita		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja , hogy a hallgatók az alapvető agrokémiai ismereteket elsajátítsák.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, kertészeti) ágazatokhoz kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.								
<i>Képesség:</i> Ismeri, érti és alkalmazza a környezet és természet megővésének alapelveit, azok vidékfejlesztéssel kapcsolatos előírásait.								
<i>Attitűd:</i> Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A fenntartható gazdálkodás alapelvei, Növényi és állati tápelemek, A növények kémiai összetétele, talajkémiai alapismeretek, Liebig és Mitscherlich törvény, N körforgalom, N trágyák, szerves trágyák, szaktanácsadás, tápelem hiánytünetek, növényvédőszer kémia								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás során az információk elhangzása után az elméletet a gyakorlattal összekötő kérdések megbeszélése. Gyakorlaton kísérletezés, számolás, Szaktanácsadás számolásra névre szóló szorgalmi feladat, ezzel kapcsolatos kérdésekre konzultáció.								
Értékelés A félév során zárthelyi dolgozatok és egy beadandó szorgalmi feladat, ezek összegzése adja a gyakorlati jegyet.								
Kötelező szakirodalom: Erdeiné Kremper Rita: Az agrártermelés természettudományi alapjai (ejegyzet, elearning oldalon)								
Ajánlott szakirodalom: Füleky György: Korszerű tápanyaggazdálkodás 2013 Fókusz sorozat, Kiadó: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Loch Jakab- Kiss Szendille: Agrokémia (2013) egyetemi jegyzet								

Heti bontott tematika	
1.	A fenntartható gazdálkodás alapelvei, A növények kémiai összetétele TE*
2.	TE
3.	A növényi tápelemek, Ionadszorpció a talajban, Talajsavanyúság TE
4.	Vízformák a talajban, A tápanyagellátás és a termés mennyiségének kapcsolata, Tápanyagformák a talajban, N a talajban TE
5.	Tápanyagformák a talajban, N a talajban, műtrágyázási szaktanácsadás TE
6.	Szerves és műtrágyák, növényvédőszer, talajjavítás TE
7.	Szerves és műtrágyák, növényvédőszer, talajjavítás TE
8.	TE
9.	TE
10.	TE
11.	TE
12.	TE
13.	TE
14.	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrártermelés természettudományi alapjai (talajtan)				Kódja:	GT_AADL048-17	
	angolul:	Natural sciences in agricultural production (Soil Science)						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Agrokémiai és Talajtani Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tállai Magdolna			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a talaj környezeti szerepét, a talajban zajló folyamatokat megismerjék és megértsék. Cél továbbá a mezőgazdasági tevékenység talaj-víz-környezet rendszerre gyakorolt hatásának megismerése. Alkalmazhatja a fenntartható mezőgazdasági tevékenység elveit. A talajvédelem, a környezetvédelem és az élelmiszer-minőség követelményeinek ismereteire alapozva képes termelő tevékenységre.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Megismeri és megérti, a talaj környezeti szerepét, talajban lejátszódó folyamatokat.								
Megismeri a mezőgazdasági tevékenység hatását a talaj-víz-környezet rendszerére.								
Ismeri és alkalmazni tudja a fenntartható mezőgazdasági tevékenység alapelveit.								
<i>Képesség:</i>								
A termelő tevékenységében képes szemmel tartani:								
- a talajvédelem,								
- a környezet védelme és az								
- élelmiszer minőség követelményeit.								
<i>Attitűd:</i>								
- Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra.								
- Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A talaj fogalma, és annak alkotórészei. A talaj funkciói. A talajképző ásványok és kőzetek. Talajképző tényezők, talajképződési folyamatok. A talaj szerves anyagai. A humusz. A humusz szerepe a talajban. A talaj kémiai tulajdonságai. Oldható sók a talajban. A talaj kolloid méretű alkotórészei. A talaj kémhatása. A talaj fizikai tulajdonságai. A talaj szemcseösszetétele, a talajok osztályozása textúrájuk alapján. A talaj szerkezete. A talaj pórus rendszere. A talajok vízgazdálkodása. Nedvességformák a talajban. A talajosztályozás elvei és módszerei. Talajtípusok.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, gyakorlat. Talajok nedvességtartalmának gyakorlati számolása, házi feladat. Talajtípusok, folyamatok szemléltetése, megbeszélés. Részben önálló munkavégzés, konzultáció.								
Értékelés								
0-49% elégtelen (1)								
50-62% (2)								
63-75% (3)								
76-87% (4)								
87-100% (5)								

Kötelező szakirodalom:

Talajtan: Stefanovits – Filep – Füleky 1999. Talajtan, Mezőgazda Kiadó, Bp. ISBN 963 9239 13 5.

https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_521_Talajtan/adatok.html

Talajtan 2021. Szerk: Kátai J. Egyetemi Jegyzet. DE MÉK ATI. ISBN978-963-318-936-8

Ajánlott szakirodalom:

Alkalmazott talajtan: Kátai J. 2011. <https://docplayer.hu/26212772-Alkalmazott-talajtan-katai-janos.html>

Heti bontott tematika		
	Előadás	Gyakorlat
1.	A talaj fogalma, és annak alkotórészei. A talaj funkciói.	Talajszelvény definíciója, jellemzése, leírása, helyszíni vizsgálatok: szín, szerkezet, textúra, Na_2CO_3 , CaCO_3 kimutatása, fenolftalein lúgosság vizsgálat, kémhatás helyszíni meghatározása.
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése, szemléltetés, megbeszélés, környezetvédelem, talajvédelem elveinek elsajátítása.	A hallgató megismeri a talajszelvényt, és képes annak jellemzésére, leírására, elkülönítésére, alapvető laboratóriumi vizsgálatok elsajátítása. Talajfunkciók felismerése.
2.	A talajképző ásványok és kőzetek. Talajképző tényezők, talajképződési folyamatok.	Talajtextúra meghatározása laboratóriumi módszerekkel ($\text{LI}\%$; K_A ; hy ; 5h kapilláris vízemelés vizsgálatok).
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése, folyamatok megismerése a fenntartható mezőgazdaság rendszerében.	Laboratóriumi eszközök megismerése, alkalmazása, a tudás gyakorlatba ültetése, textúracsoportok elkülönítése a gyakorlatban.
3.	Talajok fizikai tulajdonságai (szín, textúra, szerkezet, térfogattömeg, sűrűség, összporozitás)	Talaj térfogattömeg, és sűrűség meghatározása laboratóriumban. Pórusviszonyok jellemzése a talajban.
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése.	Laboratóriumi eszközök további ismerete, alkalmazása, feladatok megoldása, módszerek alkalmazása, gyakorlás.
4.	Talajok vízgazdálkodása, nedvesség a talajban.	Talajnedvesség számolása különböző mértékegységekben. Öntözővíz számítás.
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése.	Az adott tudományterületen számítási feladat megoldása, kalkuláció, gyakorlás, képletek alkalmazása a talajban.
5.	Talajok kémiai tulajdonságai (sók a talajban, kolloid méretű alkotórészek, kémhatás, savanyúságformák a talajban)	Kémhatás mérése laboratóriumi módszerrel, savanyúságformák tanulmányozása.
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése.	Laboratóriumi eszközök új ismerete, alkalmazása, a tudás gyakorlatba ültetése, mérési feladatok a laboratóriumban.
6.	A talaj szerves anyagai. A humusz. A humusz szerepe a talajban.	Humusz mérése laboratóriumi vizsgálattal. Standard sor készítés, görbe rajzolása, számolás.
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése, szerves anyag-talaj-növény és egészséges élelmiszer összefüggés feltárása.	Laboratóriumi eszközök új ismerete, alkalmazása, a tudás gyakorlatba ültetése, laborgyakorlat szerzése.
7.	Főbb talajtípusok, alapvető, jellemző folyamatok, talajtípusok jellemzése.	Na_2CO_3 , CaCO_3 kimutatása laboratóriumi módszerekkel.
	TE* az adott szakterületre vonatkozó fogalmak, elméletek ismertetése, talajok jellemzése a fenntartható növénytermesztés szolgálatában.	Laboratóriumi eszközök új ismerete, alkalmazása, a tudás gyakorlatba ültetése, feladatok megoldása, környezettudatosság elsajátítása a talaj – növény rendszerben.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Mezőgazdasági műszaki ismeretek				Kódja:	GT_AADL008-17	
	angolul:	Agricultural technical knowledge						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Földhasznosítási, Műszaki és Precíziós Technológiai Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Hagymássy Zoltán		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A hallgatók ismerjék meg az erőgépek, és a növénytermesztésben használt munkagépek szerkezeti elemeit, beállításukat. Képesek legyenek az erőgépek és a munkagépek üzemeltetésének irányítására a munkafolyamatok megtervezésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a mezőgazdasági ágazatokban használatos korszerű technológiákat és azok gyakorlati alkalmazásait								
<i>Képesség:</i>								
Képes a mezőgazdasági termelés folyamatában fellépő rutinszerű problémák felismerésére és annak megszüntetésére.								
<i>Attitűd:</i>								
Szakmai kérdésekhez konstruktívan áll hozzá.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A feladatai ellátása során fellépő döntéseiért, saját és a rábízott munkaerő munkájáért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Belső égésű motorok, Dízelmotorok. Traktorok - Erőátviteli rendszer: tengelykapcsoló, váltószerkezet, differenciálmű. Járószerkezet, traktor-munkagép kapcsolat elemei, vezetőfülke, karbantartás. Talajművelés gépei. Tápanyaggazdálkodás gépei. Vetés gépei. Öntözés gépei, berendezései. Növényvédelmi műszaki ismeretek. Gabonafélék és olajnövények betakarításának gépei. Szálastakarmány betakarítás gépei.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadáson Power Point diasorokon keresztül a gépek és beállításuk ismertetése. A gyakorlatokon traktorokon és szántóföldi munkagépeken valamint bemutató modelleken a szerkezeti elemek bemutatása és a gépbeállítások elemzése.								
Értékelés								
Évközi zárthelyi dolgozat								
Kötelező szakirodalom:								
Hallgatóknak kiadott témakörönkénti diasorok és számítási feladatmegoldások, Szendrő Péter (szerk.): Mezőgazdasági géptan ISBN 9639121177								
Ajánlott szakirodalom:								
Szendrő Péter (szerk.): Példák mezőgazdasági géptanból ISBN 9633562066 Brian Bell: Farm Machinery ISBN 1903366682 S Böttinger: Grundlagen der Landtechnik								

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, Belső égésű motorok I. - Belső égésű motorok alapjai, benzinmotorok TE*
2.	Belső égésű motorok II. - Dízelmotorok, motorok segédberendezései, villanymotorok TE
3.	Traktorok I. - Erőátviteli rendszer: tengelykapcsoló, váltószerkezet, differenciálmű TE
4.	Traktorok II. - Járószerkezet, traktor-munkagép kapcsolat elemei, vezetőfülke, karbantartás TE
5.	Talajművelés gépei I. TE
6.	Talajművelés gépei II. TE
7.	Vetés gépei I. TE
8.	Vetés gépei II. TE
9.	Öntözés gépei, berendezései TE
10.	Növényvédelmi műszaki ismeretek I. TE
11.	Növényvédelmi műszaki ismeretek II. TE
12.	Gabonafélék betakarításának gépei TE
13.	Szálaskormány betakarítás gépei I. - Kaszaszerkezetek, rendezelés gépei TE
14.	Szálaskormány betakarítás gépei II. - Rendfelszedő pótkocsik, bálázás, bálacsomagolás TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Kertészeti alapismeretek			Kódja:	GT_AADL015-17	
		angolul:	Basics of horticulture					
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Kertészettudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Takácsné Dr. Hájos Mária		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a kertészet (zöldség és gyümölcsstermesztés) különböző ágazatait. A hallgatóknak a félév során a kertészet különböző ágazatai kerülnek ismertetésre előadás és gyakorlat keretében.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató a tantárgy során megismeri a hazai kertészeti termesztés általános jellemzőit, fejlődési irányait és helyét a hazai agráriumban. Felhasználható információkkal rendelkezik a gyümölcs, zöldség és szőlőtermesztés alapvető lehetőségeiben.								
<i>Képesség:</i>								
A kertészeti ágazatok alapvető elméleti ismeretei után az azokkal összefüggő gyakorlati megvalósítás lehetőségeit mérlegelni tudja. A felmerülő problémák megoldására alapvető javaslatokat tud tenni, az új ismereteket innovatív módon alkalmazza.								
<i>Attitűd:</i>								
Magas színvonalú hivatástudattal rendelkezik, szakmai kérdésekben konstruktív javaslatokat tesz, amit a közösség felé is képes vállalni.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Átlátja az általános és komplexebb kertészeti termeléssel kapcsolatos problémákat, azokra önállóan is képes megoldást találni, javaslatait érthetően megfogalmazni. Az elsajátított ismeretek alapján a megfelelő súllyal kezeli a hazai kertészeti szektor lehetőségeit és korlátait. A diploma megszerzése után céltudatosan tudja érdekeit és javaslatait érvényesíteni akár egyéni gazdálkodásában, vagy a kisebb, a nagyobb mezőgazdasági termelőüzemekben is.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Alapvető információt ad a kertészet főbb ágazataihoz (zöldség-, gyümölcs- és szőlőtermesztés) tartozó fajok környezeti igényéről és termesztéséről.								
A kurzus a 3 legnagyobb jelentőségű kertészeti ágazat alapvető ismereteit oktatja. Ennek keretein belül a legfontosabb alapinformációk mellett a környezeti hatások és termesztéstechnológia kapcsolata is bemutatásra kerül.								
Bemutatásra kerülnek a hazai termelésben jelentősebb zöldség- és gyümölcsfajok környezeti igénye és az optimális termőhely kiválasztásának szempontjai, valamint a minőséget meghatározó tényezők és azok jelentősége. A feldolgozóipar és a friss piaci értékesítésre kerülő nyersanyag és azok áruigényének ismereteibe is betekintést nyerhetnek a hallgatók a megfelelő technológia és fajtaválasztás függvényében.								
A gyümölcs- és szőlőtermesztésben belül a hallgatók megismerkednek a termőhely megválasztás alapjaival, a modern technológiákhoz szükséges koronaformákkal és művelési módokkal, valamint azok fenntartásához szükséges alapvető technológiai műveletek elméleti alapjaival.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<ul style="list-style-type: none"> • Elméleti alapok ismertetése előadás keretében, valamint a képzés gyakorlati elemeinek bemutatása (tömbösítve) a tangazdaság különböző telephelyein. A gyakorlatok keretein belül a hallgatók a tangazdaságban is alkalmazott technológiákat ismerhetik meg és sajátíthatják el. • Évközi számonkérés – a három különálló részből zh. írás • Forrásanyag a felkészüléshez: <ul style="list-style-type: none"> ○ előadásokon és gyakorlatokon elhangzott információk ○ kötelező irodalomként megadott jegyzetek 								

Értékelés

- Kollokvium (írásban) – mindhárom részből egy időben ad számot a tudásáról, kivéve, ha azt a zh-n teljesítette.
 - A jegy a három rész értékelésének matematikai átlaga.
- A félév elismerésének feltételei:
 - Előadásokon történő rendszeres részvétel (max. 4 hiányzás)
 - Aki az adott tantárgyrészből a zh-t értékelhető eredményre (legalább 60%) írta meg, valamint a félév követelményeinek eleget tett, mentesül az adott rész vizsgája alól.

Kötelező szakirodalom:

- Takácsné Hájos M. (2020): Szántóföldi zöldségtermesztés. Debreceni Egyetem, Egyetemi jegyzet. 171 p.
- Gonda I. – Csihon Á. (2018): A gyümölcsstermesztés alapjai. Debreceni Egyetem, Egyetemi jegyzet. 198. p.
- Rakonczás N. (2012): Szőlőtermesztés. Debreceni Egyetem, Egyetemi jegyzet. 197. p.

Ajánlott szakirodalom:

- Hodossi S., Kovács A., Terbe I. (szerk.) (2004): Zöldségtermesztés szabadföldön. Mezőgazda Kiadó, Budapest. 355 p.
- Papp J. (2003): Gyümölcsstermesztési alapismeretek. Mezőgazda Kiadó, Budapest. 472. p.
- Sz. Nagy L., Bényei F., Lőrincz A. (2005): Szőlőtermesztés. Mezőgazda Kiadó, Budapest. 434 p. ISBN: 9789632864464

Tematika az adott konzultáción	
1. konzultáció	A hazai zöldségtermesztés helyzete és sajátosságai; Zöldségfélék hőigény szerinti csoportosítása és az alkalmazott szaporítási módok.
	TE -
	Gyökérezöldségfélék általános jellemzése – sárgarépa, petrezselyem, cékla és zeller termesztése.
	TE -
	A vöröshagyma és fokhagyma általános jellemzése és termesztése. Hüvelyesek – zöldbab és zöldborsó
	TE -
	Csemegekukorica és a kabakosak – uborka és dinnyék – környezeti igénye és termesztése.
	TE -
2. konzultáció	Étkezési paprika és paradicsom környezeti igénye és termesztése.
	TE -
	A nemzetközi és a hazai gyümölcstermesztés helyzete, fejlődésének irányai.
	TE: Az első konzultáció anyagának számonkérése
	A gyümölcstermő növények rendszertana, gyakorlati csoportosítása, alaktani és biológiai tényezői.
	TE -
	A gyümölcstermesztés ökológiai alapjai (gyümölcsfélék ökológiai igénye, környezeti tényezők).
	TE -
3. konzultáció	Gyümölcstüvelvények létesítése (terület megválasztás, alany és fajta, ültetési rendszer megválasztás, telepítés).
	TE -
	Gyümölcstermesztésben alkalmazott hagyományos és intenzív koronaformák.
	TE -
	A hazai szőlőtermesztés helyzete és fejlődésének irányai, borvidékek.
	TE: A 2. konzultáció anyagának számonkérése
	A szőlő morfológiája; Művelés- és metszéspókok.
	TE -
A szőlő feldolgozása, a fehérbor előállítás technológiája.	
TE -	
A vörösbor előállítás technológiája, különleges borkezelési eljárások.	
TE: A 3. konzultáció anyagának számonkérése gyakorlaton	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Növénytermesztés			Kódja:	GT_AADL020-17	
		angolul:	Crop Production					
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Növénytudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Pepó Péter		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		

A kurzus célja, hogy a hallgatók

megfelelő tudást szerezzenek arról, hogy az agrárvertikum megkerülhetetlenül fontos ágazata a szántóföldi növénytermesztés, amely élelmiszer, takarmány, ipari, gyógyászati, vegyipari, energetikai és sokféle más alapanyagot termel meg. A tantárgy tananyaga bemutatja a növénytermesztés fő termeszéstechnológiai elemeit, az ökológiai-biológiai (genetikai) – agrotechnikai elemek interaktív hatásait a szántóföldi növények termés mennyiségére, minőségre és termésbiztonságára. Ismertetjük a különböző intenzitású növényi modelleket, a termőhely- és fajtaspecifikus technológiákat, azok informatikai, ökonómiai, munkaszervezési és egyéb gazdaságpolitikai összefüggéseit. A tantárgy rávilágít a konvencionális, fenntartható, integrált és ökológiai (bio) gazdálkodás azonos és megkülönböztető jellemzőire. Vizsgáljuk a fajtaportfólió kialakításának agronómiai, ökonómiai összefüggéseit. Gyakorlati alapokon tárgyaljuk a szántóföldi növénytermesztés agrotechnikai elemeit, azok individuális és interaktív összefüggéseit. Az agrotechnikai elemek: vetésváltás, talajművelés, tápanyagellátás, vetéstechnológiai, növényvédelem, öntözés, betakarítás, elsődleges feldolgozás. Megvitatjuk az egyes agrotechnikai elemek ökonómiai összefüggéseit, azok üzleti relevanciáit. A tantárgy keretében néhány meghatározó jelentőségű modell szántóföldi növény termeszéstechnológiájának gyakorlati ismertetésére kerül sor a fontosabb növénycsoportokból (gabonanövények, hüvelyes növények, olajnövények, takarmánynövények). A vetéstechnológiák során a hallgatók holisztikus szemléletet kapnak a szántóföldi növénytermesztés üzemi megvalósításának gyakorlatából.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri az agrárgazdaság általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, az agrárium kapcsolódását a közgazdasági és üzleti szférához.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit. Átfogóan ismeri az agrárgazdasághoz kapcsolódó hazai és európai uniós jogi szabályozást.
- Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri az emberi jólét és az agrárágazat kapcsolatát, az agrárágazat kulturális relációit, kultúrákon átívelő szerepét és hagyományait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.

Képesség:

- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes akár saját vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.
- Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, középvezetőként a szakterületéhez kapcsolódó tevékenységet tervezi, szervezi és értékeli. Képes az agrárgazdaság területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére.
- Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati háttérrel. Mivel birtokában vannak az alapvető technológiai, ökológiai közgazdaságtani ismeretek, képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait.

Attitűd:

- A következő személyes adottságok és attitűdök jellemzik a végzetteket: kreativitás szakmai kérdésekben; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; elkötelezettség a fenntarthatóság elve mellett; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottjait is ösztönzi, segíti és támogatja.

Autonómia és felelősség:

- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottjai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az agrárgazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A szántóföldi növénytermesztés ökológiai, biológiai-genetikai, agrotechnikai elemei. A növénytermesztési folyamatok kreatív elemzése, értékelése. A fontosabb modell növények termesztéstechnológiájának megismerése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások és gyakorlatok interaktív megvalósítása. Önálló feladatterv kidolgozása a hallgatók részéről. Gyakorlati tanulmányút. Növény- és magfelismerés. Vizsga.

Értékelés

Kollokvium

Kötelező szakirodalom:

- Pepó P. (szerk.) (2019): Általános növénytermesztési ismeretek - Integrált növénytermesztés 1. Mezőgazda Kiadó Bp. 336. ISBN: 978-963-286-740-3
- Pepó P. (szerk.) (2019): Alapnövények - Integrált növénytermesztés 2. Mezőgazda Kiadó Bp. 359. ISBN: 978-963-286-741-0
- Pepó P. (szerk.) (2019): Alternatív növények - Integrált növénytermesztés 3. Mezőgazda Kiadó Bp. 259. ISBN: 978-963-286-742-7

Ajánlott szakirodalom:

- Pepó P. (szerk.) (2008): Növénytermesztési Praktikum I-III. Debreceni Egyetem AMTC. ISBN 978-963-9732-27-8; ISBN 978-963-9732-28-5; ISBN 978-963-9732-29-2

Heti bontott tematika	
1.	A szántóföldi növénytermesztés helye a diszciplínák között, története, fejlődése, a növénytermesztés jelentősége a nemzetgazdaságban TE*
2.	Digitalizáció a növénytermesztésben, lehetőségek és korlátok TE
3.	A növénytermesztés ökológiai, biológiai és agrotechnikai feltételrendszere, hatásuk a termés-képződési folyamatokra TE
4.	A növénytermesztés ágazati és ökonómiai értékelési lehetőségei és azok ismertetése TE
5.	A búza termesztés jelentősége a világon és hazánkban, az ökológiai feltételek szerepe, a termőhelyspecifikus technológiák TE
6.	A búza termesztés genetikai alapjai, a fajtahasználat szempontjai, fajtaspecifikus technológiák TE
7.	A búza termesztés agrotechnikai elemei, eltérő intenzitású modellek TE
8.	A kukorica termesztés jelentősége a világon és hazánkban, az ökológiai feltételek szerepe, termőhelyspecifikus technológiák TE
9.	A kukorica termesztés biológiai alapjai, hibridportfólió, hibridspecifikus technológiák TE
10.	A kukorica termesztés agrotechnikai elemei, eltérő intenzitású technológiai modellek TE
11.	Az olajnövények agronómiai jelentősége, szerepük a gazdálkodásban. A napraforgó termesztés jelentősége, ökológiai feltételek TE
12.	A napraforgó termesztés biológiai alapjai, agrotechnikai tényezők a termesztéstechnológiában TE
13.	A takarmánynövények termesztésének országos és üzemi jelentősége. A lucerna termesztés ökológiai és biológiai feltételei TE
14.	A lucerna termesztés agrotechnikai elemei, azok interaktív feltételrendszere TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Állattenyésztés				Kódja:	GT_AADL021-17	
	angolul:	Animal breeding						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Állattudományi, Biotechnológiai és Természetvédelmi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Czeglédi Levente		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a főbb gazdasági állatfajok tenyésztését, tartástechnológiáját, a termék-előállítás folyamatát. A tantárgy sikeres abszolválása után olyan ágazati, termelési ismerettel rendelkeznek, melyet mind a termelésben, mind a közgazdaságban hasznosítani tudnak.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra. Ismeri a gazdasági, társadalmi, ökológiai értelemben vett fenntartható élelmiszergazdaságban megvalósuló innovatív fejlesztések megvalósíthatóságának szakmai és pénzügyi feltételrendszerét és alapelveit.								
<i>Képesség:</i>								
- Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.								
- Gazdálkodási folyamatokban, projekteknél, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, középvezetőként a szakterületéhez kapcsolódó tevékenységet tervezi, szervezi és értékeli. Képes az agrárgazdaság területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére.								
<i>Attitűd:</i>								
- Nyitott és befogadó az agrárium új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.								
- Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa. Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottjai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.								
- Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az agrárgazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgy keretein belül ismertetésre kerülnek a hazai állattenyésztési ágazat jellemzői, volumene, illetve ezt nemzetközi kitekintésben is pozicionáljuk. A szarvasmarha, juh, sertés és baromfitenyésztés területein az állatok tartástechnológiája, takarmányozása, a világfajták és hazai genotípusok, szaporodásbiológiai tulajdonságok jelentik a diszciplína meghatározó vázát.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások tartása ppt és video file-ok segítségével.								
Értékelés								
Kollokvium								

Kötelező szakirodalom:

az oktatáson elhangzott tananyag és bizonyos fejezetek az alábbi tankönyvekből:

Horn P., Pászthy Gy., Bene Sz. (2011): Sertéstenyésztés.

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0059_sertestenyesztes/adatok.html. 1-203.

Bogenfürst F., Horn P., Sütő Z., Kovácsné G. K., Kovács G. (2011): Baromfitenyésztés.

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0059_baromfitenyesztes/adatok.html 1-383.

Holló I., Szabó F. (2011): Szarvasmarhatenyésztés.

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0059_szarvasmarha_tenyesztes/adatok.html. 1-220.

Polgár P., Toldi Gy. (2011): Juh- és kecsketenyésztés.

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0059_juh_es_kecsketenyesztes/adatok.html. 1-195.

Ajánlott szakirodalom:

Tematika (óra)	
1-2.	Szarvasmarha-tenyésztésünk helyzete. A fajták szerepe a termék-előállításban.
	TE: A hallgató megismeri a tej és hústermelés hazai viszonyait, és a fontosabb fajtákat.
3.	A tej- és hústermelő-képesség, valamint a másodlagos értékmérők szerepe a minőségi termék-előállításban.
	TE: A hallgató megismeri a szarvasmarha főbb értékmérő tulajdonságait.
4.	Szarvasmarha-tenyésztésünkben jelenleg alkalmazott tenyésztési és takarmányozási elemek hatása a termékek minőségére.
	TE: A hallgató megismeri a szarvasmarha tenyésztését és takarmányozását.
5.	Szarvasmarha-tenyésztésünkben jelenleg alkalmazott technológiai elemek hatása a termékek minőségére.
	TE A hallgató megismeri a szarvasmarha tartástechnológiáját.
6.	A vágósertés előállítás táplálkozási, nemzetgazdasági és külpiaci jelentősége. A küllem és a típus ismertetése és jelentősége.
	TE A hallgató megismeri sertéshúst, mint terméket, jelentőségét.
7.	A sertés fontosabb értékmérő tulajdonságai (szaporaság, növekedési erély, takarmányhasznosítás, vágóérték, örökítő képesség).
	TE A hallgató megismeri a sertés fontosabb értékmérő tulajdonságait.
8.	A sertéstenyésztésben alkalmazott tenyésztési eljárások. A hibridsertések kialakítása. A sertés takarmányozása. Sajátosságai (emésztés, felszívódás, értékesülés).
	TE A hallgató megismeri a főbb sertéstenyésztési eljárásokat.
9.	A juhtenyésztés hazai és világgazdasági helyzete, jelentősége. A juhtenyésztés alapismeretei, domesztikáció és annak hatása.
	TE A hallgató megismeri a juhtenyésztésünk helyzetét és világgazdasági jelentőségét.
10.	A juh értékmérői és a közöttük fennálló kapcsolatrendszer. Tenyésztési eljárások elmélete és gyakorlata a juhtenyésztésben. A juh szaporítása, a szaporulat és szaporaság növelésének biológiai alapjai, elméleti és gyakorlati lehetőségei.
	TE A hallgató megismeri a juh értékmérő tulajdonságait, szaporaságát, tenyésztését.
11.	A juh takarmányozásának biológiai, élettani sajátosságai, a juhok takarmányozásának alapelvei.
	TE A hallgató megismeri a juh takarmányozását és annak minőségbefolyásoló szerepét.
12.	A baromfi termékei.
	TE A hallgató megismeri a baromfitenyésztés jelentőségét és főbb termékeit.
13.	A baromfitermékek biológiai jellemzői, a termékek minősítésének szempontjai, a minőség feltételei.
	TE A hallgató megismeri a baromfi minőségi termék-előállítását.
14-15.	Tenyésztési módszerek a baromfi fajoknál, tartás- és takarmányozástechnológia a termékminőség függvényében.
	TE A hallgató megismeri a tenyésztési, tartási és takarmányozási módszereket.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Élelmiszerlánc-biztonsági alapismeretek			Kódja:	GT_AADL009-17	
		angolul:	Basics of food chain safety					
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Élelmiszertudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	2	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Czipa Nikolett		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek az élelmiszerláncsal kapcsolatos veszélyekkel, kockázatokkal, betekintést nyerhessenek a kockázatelemzésbe, illetve képet kapjanak az élelmiszerek fogyasztásával kapcsolatos esetleges kockázatokról. További cél, hogy megismerjék az Európai Unió, illetve Magyarország által oltalomban részesülő élelmiszereket, mezőgazdasági termékeket, illetve a fogyasztók tájékoztatásával kapcsolatos legfontosabb előírásokat.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.								
<i>Képesség:</i>								
Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat.								
<i>Attitűd:</i>								
Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az agrárgazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus az élelmiszerek előállításával és fogyasztásával kapcsolatos legfőbb veszélyekre és kockázatokra, illetve a fogyasztóvédelemre, valamint az élelmiszerek minőségével kapcsolatos előírásokra fókuszál, mely a következő témaköröket foglalja magába:								
<ul style="list-style-type: none"> - Az élelmiszerlánc-biztonságot befolyásoló tényezők, az élelmiszerekben előforduló mikrobiológiai és kémiai veszélyek - Az egészség alapú útmutató értékek származtatása, humán expozícióbecslés - Kockázatelemzés (kockázatbecslés, kockázatkezelés és kockázatkommunikáció) - A fogyasztók tisztességes tájékoztatása - Védjegyek és földrajzi árujelzők 								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások tananyagának részletes ismertetése, gyakorlati szempontból való megközelítése								
Értékelés								
A félév során két darab zárthelyi dolgozat megírása								
Kötelező szakirodalom:								
Lacza Péter (2008): Élelmiszer-higiéna, Élelmiszerlánc-biztonság. Mezőgazda Kiadó. ISBN 978-963-286-622-2 Dr. Szeitzné Dr. Szabó Mária (2008): Élelmiszer-biztonsági helyzetelemzés és kockázatértékelés. ISBN: 978-963-502-896-2								
Ajánlott szakirodalom:								
Bakosné Mária: Humán egészségkockázat becslése. (http://docplayer.hu/158843-1-fejezet-human-egeszsegkockazat-becslese.html) FAO FOOD AND NUTRITION PAPER 87 (2009): Food safety risk analysis. A guide for national food safety authorities. ISBN: 978-92-5-105604-2 IPCS (2010): WHO human health risk assessment toolkit: chemical hazards. ISBN: 978-92-4-154807-6								

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés az élelmiszerlánc-biztonságba; Az élelmiszerlánc-biztonságot befolyásoló tényezők Az élelmiszerbiztonság, az élelmiszerlánc-biztonság és az élelmezésbiztonság fogalma és az ezeket befolyásoló tényezők (pl. környezetszennyezés, mezőgazdasági technológiák, ivóvíz-biztonság, hulladékgyártás, élelmiszeripari technológiák, új élelmiszerek és adalékanyagok, világkereskedelem és globalizáció)
2.	Élelmiszerlánc-biztonság az EU-ban Az általános élelmiszerjog ismertetése, az élelmiszerek előállításával kapcsolatos alapfogalmak tisztázása, az élelmiszeripari vállalkozók kötelezettségei, nem biztonságos élelmiszerekkel kapcsolatos előírások, az RASFF rendszer és az INFOSAN működése
3.	Az élelmiszerek jelölésére vonatkozó követelmények A tisztességes tájékoztatás alapelvei és követelményei, az élelmiszerek jelölése során alkalmazandó kötelező elemek részletes átbeszélése
4.	Védjegyek és földrajzi árujelzők A mezőgazdasági termékek oltalma az Európai Unióban (oltalom alatt álló eredetmegjelölés, oltalom alatt álló földrajzi jelzés, hagyományos különleges termékek) és az ezen termékeket tartalmazó adatbázis (eAbrosia). A Magyarországon alkalmazott védjegyek (önkéntes megkülönböztető jelölések, Hungarikumok, HÍR program, Kiváló Minőségű Élelmiszer védjegy)
5.	Élelmiszerekkel kapcsolatos mikrobiológiai veszélyek Élelmiszer eredetű megbetegedések (hasmenéses megbetegedések, bakteriális eredetű megbetegedések, vírusos eredetű megbetegedések, parazita eredetű megbetegedések)
6.	Érzékeny fogyasztói csoportok Érzékeny fogyasztók (csecsemők és gyermekek, idősek, várandós nők és szoptató kismamák, allergiában és intoleranciában szenvedők, utazók, legyengült immunrendszerűek); ételallergia és intolerancia, hiperszenzitivitás megelőzése
7.	Zárthelyi dolgozat; Bevezetés a toxikológiába A toxikológia alapfogalma, mutatószámok, a toxicitást befolyásoló tényezők
8.	A biztonságos emberi dózis becslése Egészségalapú útmutató értékek meghatározása, dózis-válasz elemzés és modellezés, küszöbdózisok (BMD és NOAEL megközelítés), bizonytalansági faktorok (UF/SF)
9.	Élelmiszerekkel kapcsolatos kémiai veszélyek Fémek (arzen és nehézfémek), növényi alkaloidok és mérgező növények, gombatoxinok, állati mérgek, penészgombák által termelt toxinok
10.	Élelmiszerek fogyasztásából eredő humán expozíció becslése Az expozícióval kapcsolatos alapfogalmak (út, útvonal, időtartam, gyakoriság), expozíciós modellek, inhalációs expozíció számolása, orális expozíció számolása
11.	Bevezetés a kockázatelemzésbe (RMF) Előzetes kockázatkezelési tevékenységek, kockázatkezelés, monitoring és felülvizsgálat. Kockázati profil létrehozása, kockázatok rangsorolásának módszertana
12.	Kémiai kockázatbecslés Veszély azonosítása, veszély jellemzése, expozíció becslés és kockázat jellemzése. Különböző élelmiszerek fogyasztásából eredő kockázat meghatározása, illetve számítása
13.	Élelmiszerekhez adható anyagok és engedélyezett kezelési eljárások Vitaminok és ásványi anyagok, aromák és ízesítő tulajdonságokkal rendelkező összetevők, füstáromák, adalékanyagok, élelmiszerenzimek, extrakciós oldószerek, ionizáló sugárzás
14.	Zárthelyi dolgozat TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Víz- és környezetgazdálkodás				Kódja:	GT_AADL044-17	
	angolul:	Water- and environmental management						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Földhasznosítási, Műszaki és Precíziós Technológiai Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Juhász Csaba			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék és készség szintjén elsajátítsák a mezőgazdasági termeléssel összefüggő környezet- és vízgazdálkodási általános és részben speciális ismereteket. A hallgatók környezeti és vízgazdálkodási szemléletének kialakítása, fejlesztése.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési szoftvereket. - Ismeri az agrárgazdasági vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselte projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve csoportmunkában elkészítsen projekttervet, illetve uniós és hazai finanszírozású pályázatokat. - Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket. - Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra. - Tisztában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és információfeldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereivel, valamint azok korlátaival is. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. - Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt. - Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök, szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra. - Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmos az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek, megélhetésének javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére. - Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul. - Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A környezetgazdálkodás alapfogalmainak ismerete. A fenntartható fejlődés fogalma, alapelvei, környezeti, gazdasági és szociális aspektusai. Az emberi társadalmak történelmének jellemzői, hatásuk a környezetre. A környezetszennyezés folyamata, elemei, védekezési lehetőségek. A mezőgazdasági termelés környezeti aspektusai. Természeti erőforrásokkal történő gazdálkodás (talaj, víz, levegő). A víz szerepe a társadalomban, a gazdaságban. Hidrológiai körfolyamat. A rendelkezésünkre álló vízkészletek minőségi és mennyiségi jellemzői. Vízművelés. Vízkárelhárítás. Vízhatalom. Öntözés.								

<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Gyakorlat, egyéni és csoportmunka. Előadás, frontális csoportmunka.</p>
<p>Értékelés</p> <p>Gyakorlati projektfeladat sikeres teljesítése. Írásbeli, szóbeli vizsga.</p>
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Juhász Cs.: (2019). Környezetgazdálkodás. Oktatási segédlet. Mezőgazdasági mérnöki BSc szakos hallgatók számára. Készült „A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében” című EFOP-3.4.3-16-2016-00021 azonosítószámú projekt keretében. Debreceni Egyetem. https://dtk.tankonyvtar.hu/handle/123456789/2851</p> <p>Juhász Cs.: (2019). Vízgazdálkodás. Oktatási segédlet. Mezőgazdasági mérnöki BSc szakos hallgatók számára. Készült „A Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében” című EFOP-3.4.3-16-2016-00021 azonosítószámú projekt keretében. Debreceni Egyetem. https://dtk.tankonyvtar.hu/handle/123456789/2889</p>
<p>Ajánlott szakirodalom:</p> <p>Thyll Sz. (szerk.): (2004). Környezetgazdálkodás a mezőgazdaságban. Mezőgazda Kiadó. Budapest. 426 p. ISBN: 9789639121973.</p> <p>Vermes L. (szerk.): (2001). Vízgazdálkodás. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó. Budapest. 396 p. ISBN 9633563348.</p>

Heti bontott tematika	
1.	<p>A környezetgazdálkodással kapcsolatos alapvető fogalmak. A fenntartható fejlődés.</p> <p>TE*</p> <p>Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.</p> <p>Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmas az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek, megélhetésének javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.</p>
2.	<p>A természeti erőforrások.</p> <p>TE</p> <p>Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra.</p> <p>A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik.</p>
3.	<p>A társadalmak környezetre gyakorolt hatásai.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.</p> <p>Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmas az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek, megélhetésének javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.</p>
4.	<p>Globális környezeti problémák, nemzetközi környezetvédelem.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.</p> <p>Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmas az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek, megélhetésének javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.</p>
5.	<p>A környezet szennyezése.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési szoftvereket.</p> <p>Ismeri az agrárgazdasági vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselte projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve csoportmunkában elkészítsen projektterveket, illetve uniós és hazai finanszírozású pályázatokat.</p> <p>Tisztában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és információ-feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereivel, valamint azok korlátaival is.</p> <p>Gazdálkodási folyamatokban, projekteken, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt.</p> <p>Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök, szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.</p>
6.	<p>A mezőgazdasági termelés környezeti hatásai. A növénytermesztés és az állattenyésztés környezetgazdálkodási feladatai.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési szoftvereket.</p> <p>Ismeri az agrárgazdasági vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselte projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve csoportmunkában elkészítsen projektterveket, illetve uniós és hazai finanszírozású pályázatokat.</p>

	<p>Tisztában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és információ-feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereivel, valamint azok korlátaival is.</p> <p>Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt.</p> <p>Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök, szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.</p>
7.	<p>Talajvédelem</p> <p>TE</p> <p>Ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési szoftvereket.</p> <p>Ismeri az agrárgazdasági vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselte projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve csoportmunkában elkészítsen projektterveket, illetve uniós és hazai finanszírozású pályázatokat.</p> <p>Tisztában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és információ-feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereivel, valamint azok korlátaival is.</p> <p>Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt.</p> <p>Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök, szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.</p>
8.	<p>Levegőminőség védelem</p> <p>TE</p> <p>Ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési szoftvereket.</p> <p>Ismeri az agrárgazdasági vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselte projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve csoportmunkában elkészítsen projektterveket, illetve uniós és hazai finanszírozású pályázatokat.</p> <p>Tisztában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és információ-feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereivel, valamint azok korlátaival is.</p> <p>Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt.</p> <p>Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök, szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.</p>
9.	<p>A vízgazdálkodás jelentősége.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.</p> <p>Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra.</p> <p>Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmos az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek, megélhetésének javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.</p>
10.	<p>A hidrológia alapjai, a víz természeti körforgása, vízháztartási vizsgálatok. Magyarország vízgazdálkodása.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.</p> <p>Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra.</p> <p>Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmos az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek, megélhetésének javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.</p>

11.	<p>Felszíni-, felszínalatti vízformák. A talaj vízgazdálkodása.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket.</p> <p>Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra.</p> <p>Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmos az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek, megélhetésének javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.</p>
12.	<p>Vízminőségvédelem</p> <p>Ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési szoftvereket.</p> <p>Ismeri az agrárgazdasági vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselte projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve csoportmunkában elkészítsen projektterveket, illetve uniós és hazai finanszírozású pályázatokat.</p> <p>Tisztában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és információ-feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereivel, valamint azok korlátaival is.</p> <p>Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt.</p> <p>Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök, szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.</p>
13.	<p>Sík- és dombvidéki vízrendezés</p> <p>TE</p> <p>Ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési szoftvereket.</p> <p>Ismeri az agrárgazdasági vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselte projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve csoportmunkában elkészítsen projektterveket, illetve uniós és hazai finanszírozású pályázatokat.</p> <p>Tisztában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és információ-feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereivel, valamint azok korlátaival is.</p> <p>Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt.</p> <p>Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök, szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.</p>
14.	<p>Az öntözés alapfogalmai, öntözésfejlesztési lehetőségek hazánkban. Öntözési módok.</p> <p>TE</p> <p>Ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési szoftvereket.</p> <p>Ismeri az agrárgazdasági vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselte projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve csoportmunkában elkészítsen projektterveket, illetve uniós és hazai finanszírozású pályázatokat.</p> <p>Tisztában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és információ-feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereivel, valamint azok korlátaival is.</p> <p>Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt.</p> <p>Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában. Képes az agrárium működéséhez kapcsolódó korszerű informatikai eszközök, szoftverek alkalmazására, használatára, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügyi alapismeretek				Kódja:	GT_AADL024-17	
	angolul:	Fundamentals of Accounting						
Felelős oktatói egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Darabos Éva		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a bankrendszer működését, a pénzügyi szolgáltatásokat, a bankügyleteket, a belföldi és a nemzetközi elszámolásokban használatos fizetési módokat, az értékpapírok működésének jellemzőit, valamint elsajátítsák a pénz időértékével kapcsolatos számításokat, gyakorlati alkalmazásokat.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Ismeri a bankrendszer működését, a pénzforgalom lebonyolításának formáit, főbb jellegzetességeit, alkalmazásukat.								
- Ismeri a jegybank törvény és a hitelintézeti törvény fontosabb szabályzásait.								
- Ismeri az agrárgazdaságot és vidékfejlesztést működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó hazai és nemzetközi jogszabályi hátteret.								
- Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.								
<i>Képesség:</i>								
- Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.								
- Képes vidékfejlesztési programok pénzügyi folyamatainak megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására.								
<i>Attitűd:</i>								
- Fogékony a pénzügyi elszámolások, a pénzforgalom és az értékpapírügyletek területén az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre.								
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során.								
- Nyitott a bankügyletek, a pénzforgalom az agrárgazdaság és a vidékfejlesztés területén, illetve az adott gazdálkodó szervezetet érintő változások megismerésére, ezek hatásainak megértésére, az új szakmai ismeretek és módszertanok alkalmazására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a pénzügyi feladatok ellátását, döntéseiért felelősséget vállal.								
- Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes pénzügyi elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
- Önállóan képes a gazdálkodási, a pénzügyi folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Levelező képzésen az órákon való részvétel:								
<ul style="list-style-type: none"> • az oktatás hibrid formában, személyes jelenléttel és online (Webex) csatlakozással, • online csatlakozás esetén a hallgató számára kötelező a kamara és mikrofon használata, • az előadásokon nem kötelező a részvétel, de ajánlott, a gyakorlatokon kötelező a részvétel levelező képzésen is, • Elearning jelenléti ív 5-5 órás blokkonként. 								
Az órák menete:								
A tananyaghoz kapcsolódó előadás- és gyakorlati anyagok, irodalom elérhető az E-learning rendszerben a tárgy alatt.								

Számonkérés:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul, legfeljebb 3 alkalommal lesz lehetősége a hallgatónak számot adni tudásáról.

Dolgozatírás időpontja:**Levelező képzés:**

- a szorgalmi időszakban a hallgatókkal egyeztetett időpontban (2 alkalom) és a vizsgaidőszak 1-3. hetében (1 alkalom) az előadás és a gyakorlat anyagából.

A gyakorlat és az előadás anyagából a levelező hallgatók egyszerre írnak, minimum 50-50 %-os teljesítés szükséges.

Gyakorlati jegy feltétele:

- az órákon való rendszeres, aktív részvétel és sikeres írásbeli dolgozat.

Értékelés

0 - 50,0 %	megtagadva
50,0- 62,5%	elégséges
62,5 - 75,0%	közepes
75,0.- 87,5%	jó
87,5 -100 %	jeles

Aláírás megtagadása:

- ha dolgozat eredménye nem éri el az 50-50%-ot.

Amennyiben a hallgató a gyakorlati jegy feltételét nem teljesíti, a következő tanévben újból fel kell venni a tárgyat, vizsgakurzus nincs gyakorlati jeggyel záruló tárgyból a TVSZ szerint.

Kötelező szakirodalom:

Az előadások és a gyakorlat anyaga. (E-learningben elérhető)

Darabos Éva: Pénzügyi ismeretek. In: Fenyves, Veronika (szerk.) [Számviteli és pénzügyi alapismeretek](#)

Debrecen, Debreceni Egyetem (2020) 141 p. pp. 48-99.

Elearningen elérhető Sillybus anyaga.

Ajánlott szakirodalom:

Máté Domicián: A magánélet pénzügyei. Debreceni Egyetem, 2019.

Zeller Gyula-Koltai Zoltán: Pénzügyi alapismeretek. Pécs, 2017. 1-3., 6.1.,8-9.,12-14. fejezet.

Katona Klára (szerk.): A pénzügyi közvetítő rendszer funkciói. Wolters Kluwer 2018. II-III. fejezet.

Jánosi-Madár-Sági-Szabó-Szebellédi- Zeller: Pénzügyek alapjai. BGF 2007.

Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek (Panem-McGraw-Hill)

KÖZGAZDASÁGI SZEMLE, PÉNZÜGY SZEMLE, HITELINTÉZETI SZEMLE, STATISZTIKAI SZEMLE, KÜLGAZDASÁG, HVG, FIGYELŐ FOLYÓIRATOK AKTUÁLIS CIKKEL.

	Tematika	
Hét	Előadás (téma)	Gyakorlat/szeminárium
1.	A pénz keletkezése és fejlődése. A pénz időértéke.	A pénz időértéke, jövőérték számítás.
2.	A pénzügyi intézményi rendszer. Az MNB jogállása és feladatai. Pénzügyi szolgáltatások	Jövőérték számítás
3.	A monetáris politika, eszközrendszere.	Jelenérték számítás
4.	Bankügyletek (aktív-, passzív bankügyletek) I.	Egyszerű és növekvő tagú örökjáradék
5.	Bankügyletek (aktív-, passzív bankügyletek) II.	Annuitás jelenértéke
6.	Hitelek csoportosítása, formái, biztosítékok I.	
7.	Factoring, forfait, lizing	Annuitás jelenértéke
8.	<i>Könyvtárhasználat</i>	
9.	Értékpapírok csoportosítása, fajtái, értékpapírok: váltó, kötvény, csekk.	Annuitás jövőértéke
10.	Kárpótlási jegy, állampapír, közraktárjegy, befektetési jegy. A részvény, részjegy.	Annuitás jövőértéke.
11.	Pénzforgalom lebonyolítása. Készpénzes és készpénz helyettesítő fizetési módok.	Váltó, factoring
12.	Pénzforgalom lebonyolítása. fizetési módok. Külkereskedelemben használatos fizetési módok.	Kötvény
13.	Valuta, deviza, konvertibilitás.	Kötvény
14.	Állami költségvetés.	Részvény

A tantárgy neve:		magyarul:	Számvitel alapjai				Kódja:	GT_AADL031-17
		angolul:	Accounting					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Rózsa Attila		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja , hogy a hallgatók								
megismerjék a vállalkozások számvitelének elméleti és gyakorlati alapjait.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Megfelelő ismeretek megszerzése a számviteli folyamatokra vonatkozóan.								
<i>Képesség:</i>								
A hallgató képessé válik a számviteli munkába való bekapcsolódásra.								
<i>Attitűd:</i>								
A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonnyá kell válnia a számviteli ismeretek iránt. A kurzus erősíti a hallgatók nyitottságát a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, fokozza elkötelezettségüket.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas az önálló munkavégzésre, átlátja a számviteli munkához tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tárgy megismerteti a hallgatókat a számvitel fogalmával, annak rendszerével, a számviteli munka szakaszaival, az egyes gazdasági események vagyona gyakorolt hatásával. Bemutatja a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg között fennálló kapcsolatot.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.								
Értékelés								
A félévközi munka kollokviummal zárul.								
Az érdemjegy (100%) megszerzésének követelményei: a félév során a gyakorlati és elméleti anyagából írásbeli vizsga sikeres (legalább 50%-os) megírása.								
A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak:								
0-49% elégtelen								
50-69% elégséges								
70-79% közepes								
80-89% jó								
90-100% jeles								
Kötelező szakirodalom:								
<ul style="list-style-type: none"> • Kozma András (2001): Vázlatok a számvitel tanulásához I. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, • Kozma András (2001): Számviteli gyakorlatok I., Keletlombard Kft., Debrecen, • Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok. 								
Ajánlott szakirodalom:								
<ul style="list-style-type: none"> • Dr. Sztanó Imre (2019): A számvitel alapjai, Perfekt, Budapest, • dr. Siklósi Ágnes, dr. Simon Szilvia, dr. Veress Attila (2018): Számvitel alapjai példatár, Perfekt, Budapest, • dr. Siklósi Ágnes, dr. Veress Attila (2020): Gazdasági események kontírozása A-tól Z-ig, Perfekt, Budapest. 								

Konzultációs alkalmakra bontott tematika	
1. alkalom (5 óra)	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése.
	TE* A hallgató megismeri a tantárgyi követelményeket, a félév közben elvégzendő feladatokat.
	A számvitel fogalma.
	TE A hallgató megismeri a számvitel fogalmát.
	A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása.
2. alkalom (5 óra)	TE A hallgató megismeri a vállalkozói vagyon nyilvántartására szolgáló vagyommérleg eszköz és forrás oldalának felépítését, megérti a felépítés logikáját.
	A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyona.
	TE A hallgató megismeri a gazdasági műveleteket, azok csoportosítási lehetőségeit, képes megállapítani az egyes gazdasági események hatását a vagyona.
	Könyvviteli alapfogalmak.
	TE A hallgató megismeri a könyvviteli alapfogalmakat.
	A számviteli munka szakaszai (bizonylatok)
	TE A hallgató megismeri a számviteli munka szakaszait.
	A számviteli munka szakaszai (nyilvántartások, analitikus és szintetikus elszámolások)
TE A hallgató átlátja a számviteli munka folyamatait, képes a rendszerben való gondolkodásra.	
3. alkalom (5 óra)	Összefoglaló példa a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatok bemutatására.
	TE A hallgató felismeri, átlátja a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatokat.
	Újabb összefoglaló példa a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatok bemutatására.
	TE A hallgató egységes rendszerben látja a könyvviteli számlák, valamint az eredménykimutatás és a mérleg közötti kapcsolatokat.
	Beszámolási és könyvvizelési kötelezettség. A számviteli szolgáltatás.
	TE A hallgató megismeri a gazdálkodók beszámolási és könyvvizelési kötelezettségét, valamint a számviteli szolgáltatásokat.
4. alkalom (5 óra)	A vállalkozások számvitelének szabályozása. A számviteli rendszer. A számviteli törvény.
	TE A hallgató részletesen megismeri a számviteli rendszert és annak szabályozását, annak jogi kereteit.
	A számviteli alapelvek, a számviteli politika. Beszámoló készítésről általában.
	TE Belátja a számviteli alapelveknek való megfelelés szükségességét, képessé válik számviteli politika összeállítására.
	Az ÁFA és az értékcsökkenés elszámolás lényege.
	TE A kurzus végére a hallgató komplex számviteli ismeretekkel rendelkezik, a megszerzett tudás átadására képesé válik.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Agrár- és vidékgazdaságtan			Kódja:	GT_AADL011-17	
		angolul:	Agricultural and rural economics					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztés, Regionális Gazdaságtan és Turizmusmenedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. habil. Rákos Mónika		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a hallgató megismerje az agrár- és vidékgazdaság nemzetgazdaságban betöltött szerepét, a tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni. A hallgatók a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét az agrárgazdaság és vidékgazdaság területén.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Tisztában van azzal, hogy a primer szektorban előállított termékek az élelmiszerlánc részét képezik, ezzel kapcsolatban tudja és érti az élelmiszerlánc-biztonság alapvető fogalmait, összefüggéseit és folyamatait. - Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági folyamatokat. - Ismeri az agrárpolitika és a szakpolitikák (támogatási, adózási stb.) alapvető funkcióit és összefüggéseit. - Tisztában van a K+F+I tevékenység betöltött szerepével. - Rendelkezik az ágazatok problémáinak azonosításához szükséges ismeretekkel és a releváns információgyűjtés, elemzés és problémamegoldás módszereivel. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Az ágazatok területén képes a termelést előkészítő és szolgáló eljárások megtervezésére, lebonyolítására, az erőforrások szakszerű elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten. - Képes az egyes ágazati szakmai problémák megfogalmazására, a várható trendek felismerésére, önálló szakmai álláspont kialakítására, és annak megvédésére a viták során. - Képes az agrárgazdaság szereplőinek viselkedését, az agrárium intézményi hátterének formális és informális kapcsolatrendszerét értelmezni, és azt munkája során felhasználni. - Képes a szakterületre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes elemzésre, alapvető összefüggések feltárására, önálló következtetések levonására. Szakmai irányítás mellett képes kutatási projektben a projekt részfeladatainak operatív szinten történő közvetlen irányítására. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a mezőgazdaság szerepét a vidékgazdaságban. Nem csak hagyományos értelemben, hanem multifunkcionális megközelítésben is. A tárgyalt témaköröket nemzetközi kitekintésben is el tudja helyezni, a képzés során szerezzék meg az alapfogalmak használatának készségét. Rendelkezzenek azokkal az információkkal a vidékfejlesztésről, a mezőgazdaságról, amelyek segítik őket a rendszer megismerésében és jövőjük építésében. Ismerjék meg a vidékgazdaság strukturáját, kapcsolatait, versenyképességét befolyásoló tényezőket. Tájékoztatók az agrárium helyzetéről, működéséről, valamint a fontosabb szabályozásokról.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások interaktív voltából kifolyólag a hallgatók folyamatosan be vannak vonva az előadásba, ezzel is fejlesztve készségeiket. Az előadások keretén belül neves, kutatóintézetből érkező vendégelőadók szélesítik a látókörüket a hallgatóknak. Az előadáshoz tartozó gyakorlatokon a szakmai ismereteik elmélyítése mellett a hallgatók prezentációkat tartanak, előre kiadott témakörökből.								

Értékelés

A vizsgakérdéseket minden témakör végén megkapják a hallgatók. Az előadás anyagok a hozzájuk tartozó írásos anyagokkal együtt a hallgatók rendelkezésére van bocsájtva.

A vizsga írásban történik, ahol a fogalmak kerülnek számonkérésre, illetve felsorolás és rövid esszé jellegű kérdéseken kívül igaz-hamis, teszt kérdésekre kell számítani. Ha a hallgató az „A” vizsgát nem tudta teljesíteni. „B” és „C” vizsgára jöhet, az egész éves anyagot átfogó szóbeli felelet kerül értékelésre eredménye.

Kötelező szakirodalom:

Fehér Alajos (2005): A vidékgazdaság és a mezőgazdaság. Agroinform Kiadó. ISBN: 9635028326

Mizik Tamás (szerk.) (2017): Agrárgazdaságtan II. – Az agrárfejlesztés mikro- és makroökonómiája. Akadémia Kiadó, ISBN: 978 963 05 9908 5, 446 p.

Fertő Imre – Mizik Tamás (szerk.), 2016: Agrárgazdaságtan I. – Mezőgazdasági árak és piacok, ISBN: 978 630597272, 334 p.

Ajánlott szakirodalom:

VásáryV., BiróS., KisM., & VargaE. (2021). A vidéki területek hosszú távú jövőképe: Empirikus kutatás a Magyar Agrártudásmegosztási és Innovációs Rendszerre fókuszálva. Multidiszciplináris kihívások, sokszínű válaszok - Gazdálkodás- és Szervezéstudományi folyóirat, (1), 51-77. <https://doi.org/10.33565/MKSV.2021.01.03>

További irodalmak folyamatosan a gyakorlatokon kerülnek bemutatásra, illetve feltöltésre kerül az e-learning rendszerbe.

Heti bontott tematika	
1.	Alapfogalmak ismertetése a vidék- és agrárgazdaság területén TE: Megismeri a fontosabb fogalmakat és azok jellemzőit.
2.	Az élelmiszergazdaság társadalmi-gazdasági szerkezete TE: Ismereteket szerez a fontosabb összefüggésekről társadalmi és gazdasági szinten egyaránt.
3.	Erőforrások I. – Földpiac, Földbirtok politika TE: Ismereteket szerez az egyes forrásokról.
4.	Erőforrások II. – Tőkepiac TE: Ismereteket szerez az egyes forrásokról.
5.	Erőforrások III. – Munkaerőpiac TE: Ismereteket szerez az egyes forrásokról.
6.	A főbb ágazatok bemutatása TE: Megismeri az agrárgazdaság főbb ágazatait.
7.	Üzemszervezetek TE: Megismeri az üzemi struktúráját, gazdaságszerkezetét.
8.	Költség – Jövedelem változásai az agrártermelésben TE: Megismeri a mezőgazdaság árainak változására ható főbb jellemzőket.
9.	Vidékgazdaság struktúrája, külső kapcsolatai TE: Megismeri a vidékgazdaság főbb jellemzőit.
10.	A mezőgazdaság szerepe a hazai vidékgazdaságban TE: Megismeri az egyes modelleket és a multifunkcionalitást.
11.	Vidékfejlesztés és mezőgazdaság TE: Megismeri a fontosabb programokat, szabályozási elemeket.
12.	Regionális gazdaság – vidékgazdaság TE: Megismeri a regionalitás fontosabb jellemzőit.
13.	A mezőgazdaságot és a vidéket érintő globális kihívások TE: Megismeri, milyen kihívásokkal kell szembenéznie a mezőgazdaságnak.
14.	Összefoglalás TE: Az elhangzott előadásanyagok szintetizálása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzemtan I.				Kódja:	GT_AADL025-17	
	angolul:	Farm Business Management I.						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Kovács Krisztián		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
tisztában legyenek az üzemtani alapismeretekkel, ezen belül a vállalkozás működtetéséhez szükséges alapvető gazdasági számításokkal. A tárgy alapozó tárgyként szolgál az Üzemtan II és III. tárgyakhoz.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a vidékfejlesztésben és az agráriumban végbemenő folyamatok közgazdasági, pénzügyi összefüggéseit, kölcsönhatásait.								
Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit.								
Ismeri a mezőgazdasági (növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti) ágazatok termeléséhez kapcsolódó természeti és műszaki összefüggéseket.								
Ismeri az agrárgazdaság tervezési, termelésprogramozási, kereskedelmi és logisztikai módszerei, ismeri az élelmiszerlánc folyamatait és szereplőit.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására.								
Képes a vidékfejlesztés, az agrárium és a környezetvédelem területén komplexen átlátni adott vállalkozás indításához, fejlesztéséhez szükséges feltételrendszert.								
Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.								
<i>Attitűd:</i>								
A végzett hallgató nyitott a mezőgazdasági vállalkozások menedzsmentjére.								
Nyitott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.								
Vidékfejlesztési kérdésekben kezdeményező, fogékony az újdonságokra, érdeklődik az innovációk iránt.								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A termelés-szervezeti egységek középszintjén önállóan gyakorolja a menedzsment funkciókat, döntéseiért felelősséget vállal.								
Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.								
Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<ul style="list-style-type: none"> - Követelményrendszer ismertetése; - Az üzemtan jellege, kialakulása, a vállalat, az üzem, multifunkcionális mezőgazdaság - A vállalat, a mezőgazdasági vállalkozás sajátosságai - A termelési érték és kategóriái - A termelési költség és kategóriái - A jövedelem és hatékonyság - Zárthelyi dolgozat; - Erőforrások: tőke, tőkegazdálkodás - Erőforrások: termőföld - Erőforrások: munkaerő-gazdálkodás - Befektetett eszközök, beruházás gazdaságosság 								

- Forgóeszközök
- Vállalkozási formák a mezőgazdaságban I.
- Vállalkozási formák a mezőgazdaságban II.
- Zárthelyi dolgozat;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félévi aláírás feltétele: A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. A jelenlét folyamatosan ellenőrzésre kerül.

A megfelelő előrehaladás ellenőrzését szolgálja a félév során kötelező zárthelyi dolgozatok teljesítése. Az aláírás megszerzésének feltétele, a két zárthelyi dolgozat gyakorlati részéből 50% teljesítmény elérése zárthelyi dolgozatonként külön-külön.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, rövid definíciójellelű kérdések, kifejtő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév során a nappalis hallgatók 2 alkalommal zárthelyi dolgozatot (ZH) írnak, mely elméleti (30 pont) és gyakorlati (20 pont) részből áll. Az aláírás megszerzésének feltétele, a két zárthelyi dolgozat gyakorlati részéből (max 20-20 pont) 50% teljesítmény elérése (10-10 pont) zárthelyi dolgozatonként külön-külön. A megjelenés a két ZH-n kötelező!

Az aláírás megszerzése érdekében egy gyakorlati részből megírt pót ZH-ra (max 20 pont) van lehetőség a vizsgaidőszakban, melyen az 50%-os teljesítmény elérése szükséges az aláírás megszerzéséhez.

A tantárgyfelelős jegymegajánlást tesz lehetővé azon hallgatóknak, akik a két zárthelyi dolgozat (ZH) átlagában legalább 60%-ot elérték a félév során (min 60 pont) és teljesítették a ZH gyakorlati részéből az 50-50%-os aláírási küszöböt.

Azon hallgatók, akik aláírást szereztek a félév során a vizsgaidőszakban lehetőségük van e félév teljes anyagából írásbeli vizsgát tenniük, melynél legalább 60%-os teljesítmény elérése szükséges az elégséges osztályzathoz.

Ponthatárok:	0-59	(1)
	60-69	(2)
	70-79	(3)
	80-89	(4)
	90-100	(5)

Kötelező szakirodalom:

- Nábrádi A.-Pupos T.-Takácsné Gy. K.: Mezőgazdasági üzemtan. BSc jegyzet a gazdasági és vidékfejlesztési, valamint az informatikus és szakigazgatási agrármérnök hallgatók számára. HEFOP 3.3.1. keretében készült tankönyv. Debreceni Egyetem, 2007. e-jegyzet.
- Nábrádi A.-Pupos T.-Takácsné Gy. K.: Üzemtan I. kötet, Szaktudás Kiadó Ház, Budapest 2008. ISBN:978-963-9736-92-4

Ajánlott szakirodalom:

- Nábrádi A.-Pupos T.-Takácsné Gy. K. (2008): Mezőgazdasági üzemtan I. Szaktudás Kiadó Ház Rt. Budapest
- Ertsey I.-Nábrádi A.(szerk): Általános vállalkozási alapok. Campus Kiadó, Debrecen, 2003.1-167.p. ISBN 963 86424 0 8.
- Nábrádi A.-Nagy A.(szerk., 2007): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház Rt. Budapest. ISBN 978-963-9736-36-8

Tematika	
1.	Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; TE*: Ismeri az üzemtannal és vállalati gazdaságtannal kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző elképzeléseket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket.
2.	Az üzemtan jellege, kialakulása, a vállalat, az üzem, multifunk. mg. A vállalat, a mezőgazdasági vállalkozás sajátosságai TE: Ismeri az vállalat, vállalkozás funkcióit és sajátosságait, beleértve a mezőgazdasági vállalkozások specialitásait és multifunkcionális jellegét.
3.	A termelési érték és kategóriái TE: Ismeri a termelési érték meghatározását, illetve annak elemeit, valamint, hogy hogyan és milyen területen képes az egyes elemeket módosítani. Továbbá ismeri a termelési érték kategóriáit.
4.	A termelési költség és kategóriái TE: Ismeri a termelési költség meghatározását, illetve annak elemeit, valamint, hogy hogyan és milyen területen képes az egyes elemeket módosítani. Továbbá ismeri a termelési költség kategóriáit.
5.	A jövedelem és hatékonyság TE: Ismeri a jövedelem meghatározását, illetve annak elemeit, valamint, hogy hogyan és milyen területen képes az egyes elemeket módosítani. Továbbá ismeri a jövedelem kategóriáit és számítási módjait.
6.	ELSŐ ZÁRTHELYI DOLGOZAT TE: Elméleti és gyakorlati feladatok formájában számot ad a félév első felében elsajátított ismereteiről.
7.	Erőforrások: tőke, tőkegazdálkodás TE: Ismeri a tőkével kapcsolatos alapelveket, valamint a saját és idegen tőke jellemzőit (előnyeit és hátrányait).
8.	Erőforrások: termőföld TE: Képes a termőföld értékének meghatározására, ismeri a termőföld sajátosságait, illetve használatának módjait és elveit.
9.	Erőforrások: munkaerő-gazdálkodás TE: Ismeri a vállalkozások munkaerő gazdálkodásának főbb elveit, illetve a humán erőforrás bérezési és motiválási lehetőségeit. Tisztában van az emberi erőforrás menedzsment főbb területeivel, valamint a bérek és azok járulékaival.
10.	Befektetett eszközök, beruházás gazdaságosság TE: Ismeri a befektetett eszközök jellemzőit és csoportjait, valamint beruházás gazdaságossági számítások és mutatók kiszámítására képes.
11.	Forgóeszközök TE: Ismeri a forgóeszközök fogalmát és csoportosítási lehetőségeit, valamint a készletgazdálkodás és a forgóeszköz körforgás alapjait.
12.	Vállalkozási formák a mezőgazdaságban I. TE: Ismeri az egyes vállalkozási formákat, azok előnyeit, illetve korlátait, továbbá a vezetőik kötelezettségeit, illetve alapításának körülményeit. Össze tudja hasonlítani az egyes vállalkozási formákat egymással.
13.	Vállalkozási formák a mezőgazdaságban II. TE: Ismeri az egyes vállalkozási formákat, azok előnyeit, illetve korlátait, továbbá a vezetőik kötelezettségeit, illetve alapításának körülményeit. Össze tudja hasonlítani az egyes vállalkozási formákat egymással.
14.	MÁSODIK ZÁRTHELYI DOLGOZAT TE: Elméleti és gyakorlati feladatok formájában számot ad a félév második felében elsajátított ismereteiről.

*TE tanulási eredmények

Gyakorlatok tematikája	
Sorszám	Téma
1-2	Követelményrendszer ismertetése. Hozam fogalmai és számítások
3-4	Termelési értékkel kapcsolatos számítások
5-6	Termelési költség csoportosítása
7-8	Jövedelemszámítás és önköltségszámítási módszerek
9-10	Jövedelemszámítás és önköltségszámítási módszerek
11-12	Befektetett eszközökkel kapcsolatos számítások, amortizáció számítása
13-14	Bérrel kapcsolatos számítások és ismétlés

A tantárgy neve:		magyarul:	Üzemtan II.			Kódja:	GT_AADL030-17	
		angolul:	Farm Business Management II.					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Üzemtan I.			Kódja:	GT_AADL025-17		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kovács Krisztián			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja , hogy a hallgatók megismerhessék: <ul style="list-style-type: none"> a költség-, hozam- és jövedelemfüggvényeken keresztül a költségek, a hozam és a jövedelem viselkedésének mezőgazdasági sajátosságait; a mezőgazdasági termelésben felhasznált főbb inputok piacának (műtrágya, növényvédőszer, takarmány, élőmunka, gépi munka, stb.) működési sajátosságait; a növénytermesztési, kertészeti és állattenyésztési ágazatok nemzetközi és hazai gazdasági jelentőségét, a gazdálkodás rendszerébe való illeszkedését, a termékpálya felépítését, jellemzőit és szabályozását, valamint a termelés főbb munkafolyamatait és a munkaszervezésének sajátosságait. A hallgatók a gyakorlatokon – komplex példafeladatokon keresztül (valós helyzeteket szimulálva) – megismerkednek az ágazati ökonómiai kalkulációk elkészítésének módszertanával (adatgyűjtés, adatfeldolgozás, értékelés-elemzés), az ehhez szükséges fogalmak értelmezésével és a gazdasági döntéshozatal mechanizmusával és sajátosságaival.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> <ul style="list-style-type: none"> Ismeri a mezőgazdasági termelést megalapozó élelmiszerlánc-biztonsági gazdálkodási és gazdasági alapfogalmakat. Birtokában van mindannak az ismeretnek, amely képessé teszi szabatos szakmai kommunikációra, a mezőgazdasági termelésben való közvetlen részvételre, annak támogatására, továbbá K+F+I projektek gyakorlati megvalósításában való aktív – operatív – szereplésre. 								
<i>Képesség:</i> <ul style="list-style-type: none"> Képes családi gazdaságot alapítani és vezetni. Képes a mezőgazdasági termelés folyamatában fellépő rutinszerű problémák felismerésére és annak megszüntetésére. Mezőgazdasági vállalkozások középvezetőjeként rendelkezik megfelelő kooperációs képességgel, melynek révén a szakmai utasításokat egyértelműen tudja értelmezni, és közvetíteni a beosztottjai felé. 								
<i>Attitűd:</i> <ul style="list-style-type: none"> Szakmai kérdésekhez konstruktívan áll hozzá. A mezőgazdasági mérnök munkája során önállóan végzi feladatait. Önállóan tervezi meg életpályáját. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i> <ul style="list-style-type: none"> A feladatai ellátása során fellépő döntéseiért saját és a rábízott munkaerő munkájáért felelősséget vállal. Szakmai kommunikációjában felelősen képviseli szakmai meggyőződését. Véleményét önállóan, szakmailag megalapozottan és felelőssége tudatában fogalmazza meg. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A tantárgy magában foglalja a hozam-, költség- és jövedelem-függvényekkel, a mezőgazdasági inputok piacával, és a termelési erőforrásokkal összefüggő ismereteket, a vállalkozás üzleti környezetét, a növénytermesztés, állattenyésztés és kertészet szervezését, ezen termékpályák felépítését és működését.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Az előadások keretében kerül sor az elméleti ismeretek elsajátítására, különös tekintettel azok logikai összefüggéseire. Az előadások tartása PowerPoint prezentációs anyagra alapoz. A ppt előadásanyagot elektronikus jegyzet/tankönyv egészíti ki. A gyakorlatokon követelmény az előadáson elhangzott anyag ismerete, ezért ezek rendszeres tanulása eléri, vagy meghaladja az órarendi terhelés időnagyságát. A gyakorlatokon oktatott, és részben otthoni foglalkozás keretében, önállóan elkészítendő kalkulációs feladatok szervesen hozzájárulnak az üzemtani alapismeretek elsajátításához.								
Értékelés A kollokviumi érdemjegy megszerzéséért teljesített írásbeli vizsga 5 fokozatú érdemjeggyel értékelendő. Az írásbeli vizsgán legalább 60%-os teljesítmény elérése szükséges az elégséges (2) érdemjegy megszerzéséhez, 70-80% a közepes, 80-90%: a jó és 90% vagy azt meghaladó teljesítmény eredményez jeles (5) minősítést.								

Kötelező szakirodalom:

- Üzemtan (Szerk.: Szűcs I.) Kiadó: Debreceni Egyetem. Debrecen, 2018. ISBN 978-963-490-139-6. p. 327 (elektronikus tananyag)
- Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Apáti F.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2
- Az órákon leoktatott tananyag.

Ajánlott szakirodalom:

- Vállalati és ágazati gazdaságtani ismeretek – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Apáti F.) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-52-2
- Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) (Szerk.: Szűcs I.) Debreceni Egyetem AGTC. Debrecen, 2013. ISBN 978-615-5183-64-5
- Agrárgazdasági Kutató Intézet éves kiadványai; KSH kiadványok és tanulmányok; Gazdálkodás folyóirat; Egyéb szaksajtó; MVH honlapja és tájékoztatói

Tematika (előadások)	
1.	Követelményrendszer ismertetése. Az előadások és gyakorlatok tematikájának és tartalmának ismertetése és magyarázata. A termelési költségekkel, a hozammal és a jövedelemmel kapcsolatos alapfogalmak rendszerezése. TE* Az előadások és gyakorlatok logikájának, egymásra épülésének megértése. Az üzemtani alapfogalmak megértése
2.	A gépi munkák, illetve gépesítés sajátosságai és jellemzői a mezőgazdaságban. TE: A mezőgazdasági gépesítés sajátosságai, költsége
3.	Az öntözési munkák, illetve sajátosságai és jellemzői a mezőgazdaságban. TE: Öntözéssel kapcsolatos ökonómiai és technológiai tényezők ismerete a mezőgazdaságban
4.	A tápanyaggazdálkodás és növényvédelem ökonómiája sajátosságai és jellemzői a mezőgazdaságban. TE: A műtrágyák és növényvédőszeres piacának volumene, fejlődési tendenciái, az árakat meghatározó tényezők.
5.	Takarmánygazdálkodás TE: Takarmányozással kapcsolatos gazdasági döntések megismerése
6.	Üzemi és ágazati hatékonyság vizsgálatának ökonómiai kérdései TE: A hatékonyságelemzés módszertanának ismerete
7.	Versenyképesség és innováció TE: A mezőgazdaság versenyképességének tényezői és azok mérésük, valamint az innováció feltételrendszerének ismerete
8.	Menedzsment funkciók a vállalatban TE: Tervezés, elemzés és döntés funkciójainak ismerete
9.	Mezőgazdasági piacok időbeli aspektusai TE: Tőzsdei ügyeletek és raktározási döntések megismerése
10.	Piaci kapcsolatok a mezőgazdaságban (integrációk, szövetkezetek, ellátási láncok) TE: Különböző együttműködések rendszerének ismerete a mezőgazdaságban
11.	Kockázat és kezelése a mezőgazdaságban TE: Kockázatok típusai és menedzselési stratégiáinak ismerete
12.	A magyar mezőgazdaság szerepe a nemzetgazdaságban, szerkezete, tendenciái TE: A magyar mezőgazdaság termelési volumene és értéke, külkereskedelmének szerkezete, az élelmiszeripar súlya, szerepe
13.	ZÁRTHELYI DOLGOZAT

*TE tanulási eredmények

A gyakorlatok párhuzamosan követik az előadások anyagát.

Gyakorlatok tematikája

Sorszám	Téma
1-2.	Követelményrendszer ismertetése. Az üzemtani alapfogalmak ismételése
3-4.	Az élelmiszeripari vállalkozások gazdálkodásának sajátosságai, a költség, hozam és jövedelem viselkedése – I. („Pékséges példafeladat”, 1. rész)
5-6.	Az élelmiszeripari vállalkozások gazdálkodásának sajátosságai, a költség, hozam és jövedelem viselkedése – II. („Pékséges példafeladat”, 2. rész)
7-8.	A mezőgazdasági vállalkozások gazdálkodásának sajátosságai, a költség, hozam és jövedelem viselkedése – I. („Paprikás példafeladat”, 1. rész)
9-10.	A mezőgazdasági vállalkozások gazdálkodásának sajátosságai, a költség, hozam és jövedelem viselkedése – II. („Paprikás példafeladat”, 2. rész)
11-12.	Beruházás-gazdaságossági számítások elméleti megközelítése
13-14.	Beruházás-gazdaságossági számítások gyakorlata – példafeladatokon keresztül.

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti tervezés és elemzés				Kódja:	GT_AADL012-17	
	angolul:	Business planning and analysis						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szöllösi László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		

A kurzus célja, hogy a hallgatók

a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés és elemzés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a vállalkozások működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői és elemzői munka részleteit. A hallgatók az oktató iránymutatásai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el saját üzleti elképzelésüknek megfelelően egy induló vállalkozás üzleti tervét. Követelmény, hogy a hallgatók kidolgozzák az előírányzott tervrészleteket az oktató útmutatása szerint. Az üzleti terv folyamatos nyomonkövetése szorosan összekapcsolódik a terv és a tényadatok összevetésével, elemzésével, valamint a kritikus eltérések és az ebből fakadó intézkedéscsomagok meghatározásával. A hallgatók a kurzus során tehát az üzleti tervükhöz kapcsolódó irányítási és visszacsatolási feladatokat, illetve módszereket is elsajátítják. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (Közgazdaságtan, Pénzügyi alapismeretek, Üzemtan I-II) ismereteit.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési, telepírányítási szoftvereket.

Ismeri az agrárgazdasági vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselte projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve csoportmunkában elkészítsen/elkészítsenek projekttervet, illetve uniós és/vagy hazai finanszírozású pályázatokat.

Ismeri a gazdasági/társadalmi/ökológiai értelemben vett fenntartható élelmiszergazdaságban megvalósuló innovatív fejlesztések megvalósíthatóságának szakmai és pénzügyi feltételrendszerét és alapelveit. Ismeri a fejlesztések/beruházások megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések módszertanát.

Képesség:

A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes akár saját vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.

Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.

Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, középvezetőként a szakterületéhez kapcsolódó tevékenységet tervezi, szervezi és értékeli. Képes az agrárgazdaság területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére.

Képes az agrárgazdaságban érdekelt vállalkozások alapításával, működtetésével, megszüntetésével kapcsolatos elemző, döntés-előkészítő és döntéshozatali tevékenységek magas színvonalú ellátására. Önállóan és csapatban dolgozva részt tud venni üzleti, operatív, taktikai és stratégiai tervek kidolgozásában és megvalósításában.

Attitűd:

A következő személyes adottságok és attitűdök jellemzik a végzetetteket: kreativitás szakmai kérdésekben; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; elkötelezettség a fenntarthatóság elve mellett; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottjait is ösztönzi, segíti és támogatja.

Autonómia és felelősség:

Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntés-előkészítő feladatokat.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Az üzleti terv fogalma és funkciói, az üzleti tervezés folyamata és módszerei;
- Az üzleti terv felépítése, struktúrája, formai és tartalmi követelmények;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- A stratégiai tervezés alapvető összefüggései;
- Ágazati, iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési terv (termelés / szolgáltatás): (értékesítési terv, erőforrások tervezése, termelési terv készítése);
- Marketing terv (marketing helyzetkép, lehetőségek és problémák elemzése, marketing célkitűzések, marketingstratégia, marketing tevékenységek pénzügyi terve, cselekvési program);
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tőkésítés (tőkeigény és forrásstruktúra);
- Pénzügyi terv (árbevételi terv, költségterv, eredményterv, pénzforgalmi terv, mérlegterv);
- Pénzügyi elemzések (fedezeti pont elemzése, beruházás-gazdaságossági elemzések);
- Kockázatelemzés;
- Főbb szakaszok ütemezése,
- Az üzleti terv kontrollingja, gazdasági elemzés;
- Zárthelyi dolgozat; üzleti terv leadása;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős teamekben az adott szak szakterületéhez kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben található, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival. A leadási határidő: A dolgozat leadása elektronikusan, a kurzus számára létrehozott e-learning felületen keresztül teljesíthető.

A félévi aláírás feltétele: 1) A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. 2) Az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be. 3) Az elégséges szinthez szükséges minimumkövetelmények teljesítése (lásd Értékelés).

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, rövid definíciójellegű kérdések, kifejtendő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 20 pont), másrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 50 pont). Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A házi dolgozat (üzleti terv) javítására a beadást követően nincs lehetőség. A zárthelyi dolgozat kétszer pótolható/javítható. Az első pótlásra a szorgalmi időszak utolsó hetében a második pótlásra a vizsgaidőszak elején kerül sor. A félév akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 60% feletti teljesítmény, ZH esetén legalább 30 pont, házi dolgozat esetén legalább 12 pont).

Ponthatárok:	0-41 pont (0-59%)	(1)
	42-48 pont (60-69%)	(2)
	49-55 pont (70-79%)	(3)
	56-62 pont (80-89%)	(4)
	63-70 pont (90-100%)	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllősi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.
- Szöllősi L. – Kovács K. – Vida V.: Az üzleti tervezés alapjai – munkafüzet. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2019.
- Szöllősi L. (2013): Mezőgazdasági vállalkozások és ágazatok komplex gazdasági elemzése. In: Szűcs I. (szerk.) Mezőgazdasági ágazatok gazdaságtana: Elméleti jegyzet. Debreceni Egyetem Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, Debrecen, pp. 171-229.

Ajánlott szakirodalom:

- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, 2006.

Részletes tematika	
5+10 óra	<p>Követelményrendszer ismertetése; Az üzleti terv fogalma és funkciói, az üzleti tervezés folyamata és módszerei; Az üzleti terv felépítése, struktúrája, formai és tartalmi követelmények;</p> <p>TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket, az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.</p> <p>Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló; A vállalkozás bemutatása; A stratégiai tervezés alapvető összefüggései;</p> <p>TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciókat rendelni. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.</p> <p>Ágazati, iparági elemzés;</p> <p>TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.</p> <p>Termék, szolgáltatás bemutatása;</p> <p>TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.</p> <p>Működési (termelési, szolgáltatási) terv;</p> <p>TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.</p> <p>Marketing terv;</p> <p>TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényezős modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására. Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.</p> <p>Vezetőség, szervezeti felépítés; Struktúra és tőkésítés;</p> <p>TE: Képes a működési tervben levezetett humán erőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humán erőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit és hátrányait. Be tudja mutatni számszakilag egy finanszírozási döntés pénzügyi hatásait, le tudja vezetni azok jövőbeli pénzáramait.</p> <p>Pénzügyi terv (árbevételi terv, költségterv, eredményterv, pénzforgalmi terv, mérlegterv); Pénzügyi elemzések (fedezeti pont elemzése, beruházás-gazdaságossági elemzések);</p> <p>TE: Ismeri a vállalkozási tevékenység pénzügyi folyamatainak bemutatására szolgáló kimutatásokat, az azok elkészítéséhez szükséges adatokat, módszereket és a reálfolyamatokkal való összefüggéseket. Képes összeállítani a vállalkozás árbevételi tervét, különböző bontású költségtervét, eredménytervét. Képes ezek szakmai értékelésére, elemzésére. Ismeri a mérlegterv összeállításának szakmai és módszertani összefüggéseit. Képes a pénzforgalmi terv összeállítására és szakmai értékelésére. Ismeri a pénzügyi terv adatainak elemzéséhez használt módszereket és mutatókat: fedezeti pont elemzés, beruházás-gazdaságossági elemzés (nettó jelenérték, belső megtérülési ráta, jövedelmezőségi index, diszkontált megtérülési idő), pénzügyi mutatószámok (vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmezőségi mutatók). Képes az elemzések alapján döntést előkészíteni és döntést hozni egy üzleti ötlet megvalósíthatóságát illetően.</p>

	<p>Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése;</p> <p>TE: Ismeri a gazdálkodási tevékenység során felmerülő kockázatok formáit, típusait, azok hatásainak kivédésére vagy csökkentésére alkalmazható általános eszközöket, módszereket. Ismeri a kockázatok számszaki kimutatására és elemzésére használható módszerek közül az érzékenységvizsgálatokat. Képes elvégezni a teljes üzleti terv reál- és pénzügyi folyamatainak kritikus-érték és szcenárió-elemzését. Képes összefüggéseiben átlátni és időben ütemezni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges feladatokat.</p> <p>Az üzleti terv kontrollingja, gazdasági elemzés;</p> <p>TE: Ismeri a tervek megvalósításához kapcsolódó irányítási és visszacsatolási feladatokat, illetve módszereket. Képes lesz a múltbeli adatok elemzésére, a terv-tény adatok vizsgálatára.</p>
--	---

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv általános tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló
3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Struktúra és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet az oktató gyakorlatokon elhangzott iránymutatásai szerint, a témának megfelelő részletettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 35 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: körben 2,5 cm;
- Oldalszámozás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan teljesíthető, amely magában foglal két file-t:
 - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc, *.docx);
 - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls, *.xlsx);

A tantárgy neve:		magyarul:	Marketing			Kódja:	GT_AADL005-17	
		angolul:	Marketing					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Szakály Zoltán		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja,								
<p>megismertetni a hallgatókat a marketing alapvető összefüggéseivel, különös tekintettel a szegmentációra, a célpiacok kiválasztására és a pozicionálásra. Kiemelt figyelmet szentelünk a marketing eszközrendszerének elemzésére, így részletesen tárgyaljuk a termék-, az ár-, az elosztási csatorna- és a marketingkommunikációs stratégiákat és eszközöket.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a marketing fogalmát, koncepcióját, eszközrendszerét és módszertanát az üzleti és nonprofit szférában. Ismeri a marketing szerepét a vállalat, intézmény működésében, a marketing kapcsolatát a szervezet más folyamataival, funkcióival.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a marketing és értékesítés rövid- és középtávú döntési folyamataiban való eligazodásra, a gyors piaci változások felismerésére, és azokhoz való alkalmazkodásra.								
<i>Attitűd:</i>								
Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, és a munkatársaival való együttműködésre.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A marketing alapfogalmai, A vállalati piacorientáció típusai, Vevőérték, vevőelégedettség, A modern marketing folyamata, A marketing-információ rendszer (MIR) és a marketingkutatás, A fogyasztói magatartás elemzése, A stratégiai marketing alapjai: szegmentáció, A stratégiai marketing alapjai: célcsoport kiválasztás és pozicionálás, Termék-életciklusok menedzselése, a piacfejlődés elmélete, A termékstratégia alapjai, Az árstratégia alapjai, Az elosztási stratégia alapjai, A marketingkommunikációs stratégia alapjai, Az online marketing alapjai								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások tananyagának megismerése.								
Értékelés								
Írásbeli vizsga								
Kötelező szakirodalom:								
Az előadások anyaga és az elektronikus jegyzet.								
Keller, K. L., Kotler, P.: Marketingmenedzsment. Akadémiai Kiadó, 2008, 1-986.								
Ajánlott szakirodalom:								
Bauer A., Berács J.: Marketing. Aula Kiadó, 2006, 1-658.								

Heti bontott tematika

A marketing alapfogalmai
TE*Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
A vállalati piacorientáció típusai
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
Vevőérték, vevőelégedettség
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
A modern marketing folyamata
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
A marketing-információ rendszer (MIR) és a marketingkutatás
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
A fogyasztói magatartás elemzése
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
A stratégiai marketing alapjai: szegmentáció
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
A stratégiai marketing alapjai: célcsoport kiválasztás és pozicionálás
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
Termék-életciklusok menedzselése, a piacfejlődés elmélete
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
A termékstratégia alapjai
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
Az árstratégia alapjai
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
Az elosztási stratégia alapjai
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
A marketingkommunikációs stratégia alapjai
TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
Az online marketing alapjai
TE Szóbeli prezentáció

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrárkereskedelmi ismeretek				Kódja:	GT_AADL010-17	
	angolul:	Agricommercial Studies						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	2	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Csapó Zsolt			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók az agrárszektor területén működő gazdasági társaságok kereskedelmi tevékenységének átfogó ismeretét, a külkereskedelmi ügyletek lebonyolításának, kapcsolódó okmányok kitöltését elsajátítsák.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Átfogóan ismeri a kereskedelem tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait, gazdasági, szakterületi szervezetek struktúráját, működését és kapcsolat-rendszerét, a szereplők viselkedését, az azt meghatározó külső és belső környezeti, viselkedési, döntési információs és motivációs tényezőket. Ismeri az értékesítési, üzletkötési tevékenység folyamatait, jogi, etikai követelményeit. Ismeri a kereskedelmi vállalatok működését és szervezetét, a kereskedelmi tevékenység főbb munkafolyamatait és technikáit. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén.								
<i>Képesség:</i>								
Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Követi és értelmezi a nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során. Képes a fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni. Képes más tudásterületekkel és társadalmi-gazdasági alrendszerekkel való együttműködésre.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére. Törekszik arra, hogy önképzése szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon. Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni döntését.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Az agrárkereskedelmi folyamatok rendszerezése. A kereskedelmi ügylet résztvevői kapcsolatrendszerének áttekintése. Az ajánlat, rendelés és szerződés kapcsolatrendszere. Az okmányok kereskedelemben betöltött szerepe. Az export ügyletek vizsgálata. Az import ügyletek vizsgálata. Az Európai Unió belüli ügyletek vizsgálata.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások és gyakorlatok								
Értékelés								
A félévvégi aláírásnak követelménye, előfeltétele nincs. Vizsga jegy: írásbeli vizsga (kollokvium). A vizsgázók egy konkrét külkereskedelmi ügyletet oldanak meg, ajánlatot és rendelést készítenek, kitöltik az ügyletthez kapcsolódó okmányokat.								

- 59 %-ig	elégtelen
60 % - 69 %-ig	elégséges
70% - 79%-ig	közepes
80% - 89%-ig	jó
90% – 100%	jeles

Kötelező szakirodalom:

Constantinovits Milán – Sipos Zoltán: Nemzetközi üzleti technikák, Akadémiai Kiadó, 2014

Ajánlott szakirodalom:

Kozár László: Nemzetközi áru- és tőzsdei kereskedelmi ügyletek. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2011

Dr. Kárpáti László – Dr. Lehota József (szerk.): Kereskedelmi ismeretek. Szaktudás Kiadó Ház Zrt, Budapest, 2010

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés a nemzetközi kereskedelembé TE: alapfogalmak megismerése
2.	Külkereskedelmi ügyletek rendszerzése TE: eligazodás a külkereskedelmi ügyletekben
3.	Az agrárkereskedelmi ügylet résztvevőinek (eladó, vevő, áru, pénz, okmányok) kapcsolatrendszerének áttekintése TE: Az agrárkereskedelmi ügylet összefüggésrendszerének megismerése
4.	Okmányok a külkereskedelemben TE: különböző okmányok és azok fontosságának megismerése
5.	Európai Unióból 3. országba történő agrár külkereskedelmi ügylet (export) vizsgálata 1. TE: export ügylet specialitásának megismerése
6.	Európai Unióból 3. országba történő agrár külkereskedelmi ügylet (export) vizsgálata 2. TE: export ügylet specialitásának megismerése
7.	3. országból az Európai Unióba történő agrár külkereskedelmi ügylet vizsgálata 1. TE: import ügylet specialitásának megismerése
8.	3. országból az Európai Unióba történő agrár külkereskedelmi ügylet vizsgálata 2. TE: import ügylet specialitásának megismerése
9.	Európai Unió belüli külkereskedelmi ügylet vizsgálata 1. TE: EU- belüli ügylet szakmai megismerése
10.	Európai Unió belüli külkereskedelmi ügylet vizsgálata 2. TE: EU- belüli ügylet szakmai megismerése
11.	Európai Unió belüli külkereskedelmi ügylet vizsgálata 3. TE: EU- belüli ügylet szakmai megismerése
12.	Különleges külkereskedelmi ügylet vizsgálata TE: speciális ismeretek az agrár külkereskedelemben
13.	Összefoglalás TE
14.	Vizsga TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Szaktanácsadás				Kódja:	GT_AADL033-17	
	angolul:	Agricultural Consultancy						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztés, Regionális Gazdaságtan és Turizmusmenedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pető Károly			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a hazai agrár-szaktanácsadási rendszer felépítésével, működésével, a szaktanácsadásban alkalmazható legfontosabb módszertani ismeretekkel. Ehhez átfogó ismeretet ad át a szaktanácsadási politika felépítéséről és a támogatási rendszer működéséről, az alkalmazható döntéstámogatási és ismeretátadási technikákról és a Szaktanácsadói Névjegyzék struktúrájáról.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri az agrárgazdasági vállalkozások, egyéb gazdálkodó szervezetek által menedzselt projektek tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik azzal a tudással, amely szükséges ahhoz, hogy egyénileg, illetve csoportmunkában elkészítsen projekttervet, illetve uniós és hazai finanszírozású pályázatokat. - Ismeri és érti a hazai agrárgazdaság működéséhez kapcsolódó hazai és uniós szakigazgatás rendszerét, valamint a szakterületén lejátszódó folyamatokat, a köztük lévő összefüggéseket. - Tisztában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és információfeldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereivel, valamint azok korlátaival is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit. Ismeri az agrárökonómia sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, a részterületek tervezésének, mérésének és elemzésének módszereit. Rendelkezik azon ismeretek körével, melyek szükségesek gazdaságtudományi képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez. 								
<i>Képesség:</i>								
<p>Képes komplex módon elemezni egy meghatározott vidéki térség problémáit, lehetőségeit és képes tanácsot adni a fejlesztés lehetséges irányairól, aktívan bekapcsolódva a területi tervezési feladatok ellátásába. Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmos az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek, megélhetésének javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kreativitás szakmai kérdésekben; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; elkötelezettség a fenntarthatóság elve mellett; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és szervezeti szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
szaktanácsadás módszerei, válságmenedzsment, szaktanácsadási politika, reorganizáció								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
előadás, projektmunka, magyarázat, vita, kiselőadás								
Értékelés								
Évközben az elkészített házi dolgozat leadása és védelme, mely egyben az aláírás feltételei is (minimum elégséges értékelése a házi dolgozatnak, határidő utáni leadás esetén nincs aláírás). Írásbeli kollokvium vizsgaidőszakban.								

Kötelező szakirodalom:

Kozári József (2019): A szaktanácsadás jelentősége a vidék versenyképességének javításában. Nemzeti Közszolgálati Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézet, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara honlapja: www.nak.hu

Kozári József (2009): Mezőgazdasági szaktanácsadás, Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest

Heti bontott tematika

1.	<p>A szaktanácsadás fogalmi lehatárolása, kialakulása, célja. A mezőgazdasági szaktanácsadás szerepe a vidékfejlesztésben</p> <p>A szaktanácsadó feladata, kötelezettsége, a tanácsadóktól elvárt jellemzők, a szaktanácsadói munkavégzés irányelvei, a hatékony szaktanácsadói rendszer kialakításának prioritásai</p> <p>A mezőgazdasági szaktanácsadás változatai, A szaktanácsadói névjegyzék I. (névjegyzékbe kerülés feltételei)</p> <p>Szaktanácsadói névjegyzék II. (névjegyzékben maradás feltételei, évenkénti értékelés folyamata, a névjegyzékből való törlés)</p> <p>Az agrárszaktanácsadás átalakítása (okai, alapelvei, az átalakított rendszer struktúrája)</p> <p>Az agrár-szaktanácsadás támogatása (2007-2013, 2014-2020)</p> <p>Az agrár-szaktanácsadás támogatása (2021-2027)</p> <p>Döntéstámogatás</p> <p>Válság-előrejelzés, a vállalkozások reorganizációja</p> <p>A szaktanácsadás menedzsmentje I. (a szaktanácsadói menedzsment alapjai, önmenedzselés)</p> <p>A szaktanácsadás menedzsmentje II. (a tanácsadói szervezet menedzselése, marketingje)</p> <p>A tanácsadói munka tervezése, szervezése, a szaktanácsadás folyamata (a problémamegoldó szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei, a problémamegelőző szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei)</p> <p>A tanácsadói módszerek</p> <p>Szaktanácsadói etika</p>
	TE:
2.	<p>A hallgatói prezentációk előadása és értékelése</p>
	TE: A hallgatók előadókészsége fejlődik, egyéni kutatómunkájuk során képessé válnak adott témához kapcsolódó információs összegyűjtésére, elemzésére, értelmezésére.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti logisztika menedzsment				Kódja:	GT_AADL016-17	
	angolul:	Business logistics management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	2	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Felföldi János			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a legújabb felfogás szerint ismerjék meg a korszerű logisztika interdiszciplináris tudományos alapjait a reálfolyamatok tárgyalásától, vagyis az anyagáramlási rendszerektől kiindulva az ellátási lánc szemléletmódjáig. Továbbá a tantárgyi követelményeket teljesítő hallgatók az egységesült Európai Unió gyakorlatának megfelelően tudják alkalmazni a szállítmányozás területein (közúti, vasúti, vízi, légi, kombinált, gyűjtő) a tanult ismereteket.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>Alapvető fogalmak ismerete és helyes használata. A szakterületet jellemző folyamatok ismerete és felismerése. Értékelő elemzése a beszerzés, gyártás, szolgáltatás, disztribúció, raktározás alapelemeinek, továbbá termelékenységi mutatók számítása, az áruszállítás menedzsmentfolyamatainak elemzése. Birtokában van a legalapvetőbb logisztikai feladatok megvalósításához szükséges információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereknek. Kapcsolódik mindehhez az aktuális digitális eszközök alkalmazásának állapota, főbb jellemzőinek ismerete.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. Így a termelés eredményének a kiszámolása, Az egységköltség kiszámítása, Szállító értékelési módszerek, számítások, Folyamat-elrendezés tervezése: pl. blokk diagram módszer. Szállítmányozási döntéselemzési eszközök alapjainak alkalmazása pl.: szállítmányozási modell. Előrejelzés idősoros módszerek alapján. Felismeri a digitalizáció adta lehetőségekre támaszkodva a lehetséges vagy szükséges fejlesztési pontokat.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A hallgató olyan attitűdfejlődésen menjen keresztül, ami pozitív hozzáállást alakít ki a logisztika, mint szakterület és ismeret iránt. Mindezen keresztül inspirálja a hallgatót az ismeretek autonóm módon történő bővítésére és elmélyítésére. Kritikusan tudja szemlélni saját munkáját. Törekedni fog tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A tárgy fejleszti a hallgató logikai képességét, összefüggés értelmező képességét, ami fejleszti az autonóm felelősségvállaló képességet. A hallgató képes lesz autonóm módon értékelni szakmai környezetét, feladatait. Növekszik objektív döntési autonómia képessége is. Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért. Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni. Ugyanakkor munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Logisztika alapfogalmai, logisztikai rendszerek, ellátási lánc, beszerzés, készletezés és raktározás alapjai, disztribúció, teljesítménymutatók és teljesítménymérés.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Előadáson frontális oktatási mód, itt PowerPoint alkalmazása és egy-egy témát aktuálisan tárgyaló anyagok, cikkek kerülnek kiadásra, tanulmányozásra.</p>								
Értékelés								
<p>A kollokviumi jegyet a vizsgaidőszakban tett írásbeli vizsga érdemjegye adja. Az előadást rendszeresen látogatók (2/3) és aktívan részt vevők megajánlott jegyet kaphatnak a félév végén a szorgalmi időszakban megírt dolgozat alapján.</p>								

Kötelező szakirodalom:

Szegedi Z. - Prezenszki J.: Logisztika-menedzsment Kossuth Kiadó, Budapest, 2008. ISBN: 9789630959124

Körmendi L.- Pucsek (2009): Logisztika Példatár, SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai ZRt. Budapest, ISBN: 978 963 638 291 9

Ajánlott szakirodalom:

Chikán Attila - Demeter Krisztina: Az értékteremtő folyamatok menedzsmentje AULA KIADÓ KFT, Budapest, 2006. ISBN: 9789639585218

Némon Z. –Sebestyén L. –Vörösmarty Gy. (2006): Logisztika, folyamatok az ellátási láncban., Példatár, Kereskedelmi és Idegenforgalmi továbbképző Kft. Budapest, ISBN: 963 637 247 0

Heti bontott tematika	
1.	EA.: A logisztika- menedzsment alapjai; a logisztika a vállalati gazdálkodás rendszerében; teljesköltség-koncepció. Produktivitás és versenyképesség: termelékenységi mutatók számítása TE* készség szintű termelékenységi mutatók számítása, logisztika helye a gazdálkodásban
2.	EA: A termelés eredményének a kiszámolása, Az egységköltség kiszámítása, TE készség szintű egységköltség kiszámítása
3.	EA.: Logisztikai rendszerek, teljesítménymutatók TE készség szintű teljesítménymutató számítások
4.	EA: Termelésirányítás: termelés-szervezés és irányítás, TE készség szintű
5.	EA.: A beszerzés menedzsmentje: feladatai, beszállítás-irányítási rendszerek TE készség szintű MRP I. számítások
6.	EA.: A beszerzés menete, lépései, a beszerzés gyakorlata, a megrendelő levél, visszaigazoló levél, átvételező okmányok TE okmány ismeret
7.	EA.: Az áruszállítás menedzsmentje; Közúti áruszállítás, vasúti áruszállítás, vízi áruszállítás, légi áruszállítás, csővezetékes áruszállítás, kombinált áruszállítási rendszerek, Folyamat-elrendezés tervezése: blokk diagram módszer, Muther's grid módszer TE készség a folyamat-elrendezés tervezéshez
8.	EA: Szállítványozási döntéselemzési eszközök: szállítványozási modell TE döntési módszerek ismerete, döntési képességek fejlesztése
9.	EA.: Készletezés-raktározás; fizikai folyamatok irányítása, Szállítványozási döntéselemzési eszközök: átrakodási modell TE ismeret szintű tudás a szállítványozási döntési folyamatokról
10.	EA Előrejelzés: idősoros módszerek TE kockázat-felismerés javulása
11.	EA.: Készletezés-raktározás; fizikai folyamatok irányítása, Készletértékelés TE készség szintű készletérték számítások
12.	EA: ABC elemzés, módszerismeret TE képesség szintű készletelemzés
13.	EA.: Az ellátási-lánc menedzsment: folyamatok és jellemzők az ellátási-láncban I.: Raktárgazd. Mutatószámok, TE készség szintű mutatószám ismeret
14.	Ea: Az ellátási-lánc menedzsment: folyamatok és jellemzők az ellátási-láncban II.: TE készség szintű logisztikai rendszerismeret és gondolkodás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Regionális gazdaságtan és vidékpolitika				Kódja:	GT_AADL017-17	
	angolul:	Regional Economics and Rural Policy						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztés, Regionális Gazdaságtan és Turizmusmenedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Pető Károly		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tárgy célja, hogy a hallgatók tisztában legyenek a gazdaság általános törvényszerűségei térbeni érvényesülésével, a térben létező gazdaság mozgástörvényeivel mikro- és makroszinten. Ezenkívül a regionális fejlődés erőforrásainak átrendeződésének a területi folyamatokra gyakorolt hatását megismerjék és lássák azt, hogy az Európai Unió milyen beavatkozást tesz a régiók közötti társadalmi és gazdasági különbségek mérséklése érdekében. Valamint ismerjék meg a vidék tudományos igényű jellemzésének szempontjait; a magyar vidék állapotát, változásának jellemzőit; vidékfejlesztési programok tartalmi követelményeit.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és érti a hazai agrárgazdaság működéséhez kapcsolódó hazai és uniós szakigazgatás rendszerét, valamint a szakterületén lejátszódó folyamatokat, a köztük lévő összefüggéseket. - Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri az emberi jólét és az agrárágazat kapcsolatát, az agrárágazat kulturális relációit, kultúrákon átívelő szerepét és hagyományait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Képes komplex módon elemezni egy meghatározott vidéki térség problémáit, lehetőségeit és képes tanácsot adni a fejlesztés lehetséges irányairól, aktívan bekapcsolódva a területi tervezési feladatok ellátásába. Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmass az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek, megélhetésének javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a szakisformatika új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az agrárgazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
regionális mikroökonómia, területi fejlődést meghatározó tényezők, vidékfejlesztési programok, a vidék jellemzői								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
előadás, prezentáció, projektmunka, magyarázat								
Értékelés								
Az aláírása feltétele a gyakorlati feladatok teljesítése (legalább elégséges jegyre), illetve a zárthelyi dolgozat megírása (szintén legalább elégséges jegyre).								
Kötelező szakirodalom:								
Illés Iván (2012): Regionális gazdaságtan – Területfejlesztés. Typotex Kiadó, Budapest								
Kengyel Ákos (szerk.) (2020): Európai uniós politikák, Akadémiai Kiadó, Budapest								
Kovács Teréz: Vidékfejlesztési politika, Ludovika Egyetemi Kiadó								

Ajánlott szakirodalom:

- Palánkai Tibor - Kengyel Ákos- Kutasi Gábor- Benczes István- Nagy Sándor Gyula (2016): A globális és regionális integráció gazdaságtana. Akadémiai Kiadó, Budapest
- Popp József- Oláh Judit (2016): Az EU Közös Agrárpolitikája és a magyar vidékfejlesztési program, Szaktudás kiadó, Budapest
- Lengyel Imre - Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs
- Madarász Imre: Hogyan készítsünk vidékfejlesztési programot? Agroinform Kiadóház, Bp., 2000.
- Glatz Ferenc (2010): Vidékpolitika, vidékfejlesztés és új intézményei In. Sikeres vidéki térségek (Glatz F. szerk.) MTA Történettudományi Intézet

Heti bontott tematika

1.	<p>A regionális gazdaságtan tárgya A regionális mikroökonómia alapkérdései Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban A területi fejlődést meghatározó társadalmi tényezők A területi fejlődést meghatározó gazdasági tényezők A területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései A termelési tényezők és a regionális fejlődés kapcsolata Területi versenyképesség (fogalom, modellek, elméletek) Az Európai Unió regionális politikája Regionális politika 2021-2027 A vidékfejlesztési programok A vidékpolitika gazdaságerősítő intézkedései A LEADER filozófiája és működése Tipikus vidékfejlesztési intézkedések: gazdaságdiverzifikáció fontossága</p>
	<p>TE: A hallgatók megismerik a tématerületet átfogóan befolyásoló folyamatokat, a szabályozás rendszerét, az alapvető szakkifejezéseket, a regionális tudomány meghatározó szereplőit és elméletei és a vidékpolitika alapkérdéseit</p>
2.	<p>A hallgatói prezentációk előadása és értékelése</p>
	<p>TE: A hallgatók előadókészsége fejlődik, egyéni kutatómunkájuk során képessé válnak adott témához kapcsolódó információk összegyűjtésére, elemzésére, értelmezésére.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Vidékfejlesztés			Kódja:	GT_AADL018-17	
		angolul:	Rural Development					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vidékfejlesztés, Regionális Gazdaságtan és Turizmusmenedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Pető Károly		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók ismerjék meg a fejlődés történelmi léptékű legfontosabb tendenciáit; a fejlettség mai kor szerinti jellemzőit; a vidékfejlesztés európai uniós normák szerinti értelmezését; a vidék tudományos igényű jellemzésének szempontjait; a magyar vidék állapotát, változásának jellemzőit; vidékfejlesztési programok tartalmi követelményeit; a helyi erőforrások komplex értékelését.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a vidék- és területfejlesztés működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékfenntartó és vidékfejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait. Ismeri az emberi jólét és az agrárágazat kapcsolatát, az agrárágazat kulturális relációit, kultúrákon átívelő szerepét és hagyományait. Ismeri a vidékgazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát, a közösségfejlesztés társadalmi szükségességét, a kapcsolódó környezetpolitikai összefüggéseket. 								
<p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. Képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait. - Képes komplex módon elemezni egy meghatározott vidéki térség problémáit, lehetőségeit és képes tanácsot adni a fejlesztés lehetséges irányairól, aktívan bekapcsolódva a területi tervezési feladatok ellátásába. Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmasság az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek, megélhetésének javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére. 								
<p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kreativitás szakmai kérdésekben; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; elkötelezettség a fenntarthatóság elve mellett; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény. 								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Felelősen gondolkodik a gazdasági döntések környezeti és társadalmi hatásairól, valamint az agrárgazdaságban működő vállalkozások társadalmi és környezeti felelősségvállalásáról. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A fejlődés történelmi jellemzői; a fejlettség mai jellemzői; agrárium és vidék kapcsolatrendszere; fejlesztéspolitikai szakterületek és jellemzőik; a vidékpolitika kialakulása és fejlődése; a vidékfogalom, a vidék erőforrás rendszere; a vidék jellemzői; vidékfejlesztési programok a rendszerváltás előtt és után</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>előadás, gyakorlat, szakmai filmvetítés, egyéni feladatmegoldás, a saját munka prezentációja.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>saját munka megvédése alapján aláírás. A kiadott oktatási anyagokból írásbeli vizsga.</p>								
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <p>Csete László - Láng István: A fenntartható agrárgazdaság és vidékfejlesztés Popp József- Oláh Judit (2016): Az EU Közös Agrárpolitikája és a magyar vidékfejlesztési program, Szaktudás kiadó, Budapest</p>								

Ajánlott szakirodalom:

Kerek Z. – Marsalek S. (2009) A vidékfejlesztés gyakorlata, lehetőségek, intézkedések, Szaktudás Kiadóház, Budapest, 2009., 404. p. ISBN 9789639935075

Bálint J.-Nagy G. (szerk.) (2007): Vidékfejlesztés. „Gyakorlatorientált képzési rendszerek kialakítása és minőségi fejlesztése az agrár-felsőoktatásban” című program keretében készült egyetemi tankönyv, CD. DE ATC AVK, Debrecen. 380. P.

Heti bontott tematika

1.	<p>Korunk és a területi fejlődés Az életminőség összetevői, város vs. vidék A vidék és a vidékfejlesztés fogalma, kialakulása Vidék, vidékiség, vidékfogalom A vidéki erőforrások A magyar vidék helyzete 1990 előtti évtizedek A magyar vidék helyzete 1990 utáni évtizedek A vidékfejlesztési programok tartalmi követelményei Az alföldi tanyavilág - dokumentumfilm A jószág volt az aranya a népnek - dokumentumfilm A SAPARD program Magyarországon A Vidékfejlesztési Célelőirányzat működése Nemzeti Agrár-környezetvédelmi program</p>
	TE:
2.	<p>A hallgatói prezentációk előadása és értékelése</p>
	TE: A hallgatók előadókészsége fejlődik, egyéni kutatómunkájuk során képessé válnak adott témához kapcsolódó információs összegyűjtésére, elemzésére, értelmezésére.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Emberi erőforrás menedzsment				Kódja:	GT_AADL028-17	
	angolul:	Human resource management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Prof. Dr. Dajnoki Krisztina	beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása:		
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>az emberi erőforrás menedzseléssel kapcsolatos alapvető feladatokat megismerjék. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak, modellek és módszerek elsajátítása, feltárja a rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás menedzsment integrált rendszerének értelmezésére.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a humán erőforrás menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, modelljeinek, tényeinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri munkaszervezetben való együttműködés szabályait, a humán erőforrás menedzsment funkcióinak összefüggéseit, egymásra való hatásukat. Ismeri a főbb tevékenységterületekhez kapcsolódó HR tevékenységek módszereit, a HR rendszerek alapvető működését.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult HR elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, HR területen döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival, HR orientációkkal, nemzetközi szemléletmódokkal. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően szervezetben a HR szervezeti egységet vezetni.</p> <p><i>Attitűd:</i> Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások HR tevékenységének követésére és megértésére. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a HR tevékenységek, folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>Az emberi erőforrás menedzsment alapjai.; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés)., Humán stratégia; Emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben.; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben.; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben.; Az emberi erőforrások fejlesztése.; Karriermenedzsment alapjai.; Teljesítményértékelés alapjai.; A munkaügyi kapcsolatok rendszere.; Esélyegyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata.; HR controlling alapjai; HR trendek, új funkciók</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások rendszeres látogatása, a gyakorlatokon való aktív részvétel.</p>								

Értékelés

írásbeli vizsga, pontozásos rendszer

ÉRDEMJEGYEK:

0–60%	ELÉGTELEN (1)
61–70%	ELÉGSÉGES (2)
71–80%	KÖZEPES (3)
81–90%	JÓ (4)
91–100%	JELES (5)

Kötelező szakirodalom:

Dajnoki K. – Kun A.I.: Bevezetés az emberi erőforrás menedzsmentbe. Debreceni Egyetem GTK, 2018.

Poór J. – Karoliny M.-né – Kovács I. É. – Illés B. Cs. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.

Karoliny M.-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2016.

Poór J. – Karoliny M.-né – Berde Cs. – Takács S. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment, Complex Kiadó, Budapest, 2012.

+ előadás anyaga

Ajánlott szakirodalom:

Dajnoki K. (szerk.): Munkaerő-piaci és HR ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015, pp. 42-100

Dajnoki K.: Helyet mindenkinek! Fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű munkavállalók HR sajátosságainak feltárása az Észak-alföldi Régióban. Közép-Európai Monográfiák No12, Egyesület Közép-Európa Kutatására, Szeged, 2014.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment alapjai; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés); Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben,
	Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben; Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma
	TE*: A hallgató megismeri az emberi erőforrás menedzsment fogalmát, céljait, funkcióit, fejlődését, a munkakör fogalmát, az elemzés folyamatát, módszereit a tervezés és értékelés módszereit, új irányait, a stratégia fogalmát, a stratégiai alkotás folyamatát, az emberi erőforrás tervezés, fázisait, és a létszámtervezés sajátosságait, a toborzás, kiválasztás és beillesztés sajátosságait, módszereit.
2.	Előadás: Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben, Az emberi erőforrások fejlesztése; Karriermenedzsment alapjai; Teljesítményértékelés alapjai;
	Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél, Eredményesség a szervezetben, Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban
	TE: A hallgató megismeri a magyarországi HR fejlődését a nemzetközi orientációkat, az ösztönzés alapjául szolgáló motivációs elméleteket, az ösztönzés menedzsment kialakításának főbb ismérveit, az ösztönzési rendszerek típusait, a karrier fogalmát, felfogását, a karriertervezési rendszer folyamatát, a teljesítmény fogalmát, a teljesítményértékelési rendszer kialakításának folyamatát, a teljesítményértékelési módszereket, az emberi erőforrás tervezés fázisait, a létszám tervezés folyamatát, a munkaerő igény és kínálat alapjait.
3.	Előadás: A munkaügyi kapcsolatok rendszere; EsélyEgyenlőségiEmberiErőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata; Humán controlling alapjai; HR trendek, új funkciók
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai; Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismerkedik a munkaügyi kapcsolatok típusaival, a kollektívtárgyalás ismerveivel, az érdekképviseltek jelentőségével, a fogyatékos illetve megváltozott munkaképességű személyek HR sajátosságaival, a humán controlling jelentőségével a HR tevékenység mérésére, elemzésére szolgáló mutatókkal, a hallgató megismeri az EEM fejlődése során kialakult új tevékenységterületek alapjait, jelentőségüket.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrárinformatikai ismeretek				Kódja:	GT_AADL019-17	
	angolul:	Knowledge of Agricultural informatics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Várallyai László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A felgyorsult világunkban egyre nagyobb teret hódító digitalizációt, és a különböző informatikai megoldások alkalmazását közelebb hozza és megismertesse a hallgatókkal. A rendelkezésre álló lehetőségek kihasználásához elengedhetetlen ismerni a hallgatóknak, hogy mik azok a megoldások, amelyek elérhetőek jelenleg, illetve azokat mire és hogyan alkalmazhatják a tevékenységük során. A tantárgy célja ezenkívül, bevezetni a hallgatókat, az ágazatban tevékenykedőket a digitális világ alapjaiba, megismertetve az alapvető kérdésköröket, mint például a várható piaci tendenciák, vagy, hogy miben másabb a precíziós gazdálkodás, mint a hagyományos gazdálkodás, valamint szó esik a digitalizáció előnyeiről is. Mindezek megismerése, alkalmazása hozzájárulhat az ágazati versenyképesség javításához, mikroszinten pedig komoly piaci versenylőny megszerzéséhez.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével. Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési, telepírányítási szoftvereket.								
<i>Képesség:</i>								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes akár saját vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a szakinformatika új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntés-előkészítő feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgy általános elvárása az üzleti digitalizáció és informatika jellegű munkára vonatkozó kompetenciák fejlesztése. A képzésben résztvevők megismerik a digitális technológia alapjait, elsajátítják a digitális alapismereteket. A hallgatók megismerkednek a digitális farmmenedzsmenttel és annak előnyeivel. Bemutatjuk azokat az elektronikus kereskedelmi szolgáltatásokat, melyek alkalmazása hozzájárul a jövedelmezőség és a versenyképesség növeléséhez. A hallgatók megismerkednek az élelmiszeripar minőségbiztosítási és nyomkövetési rendszereivel. Az anyagban szó esik a különféle növények precíziós termesztési rendszerek technológiai változatairól, alkalmazási feltételeiről, informatikai hátteréről. Ehhez szorosan kapcsolódik a precíziós állattenyésztés számos új és innovatív technológiai fejlesztéssel.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az eLearning felületen megtalálható minden olyan anyag, amelyre a hallgatónak a félév során szüksége lehet. Az előadásokon való részvétel erősen ajánlott, a gyakorlatokon való részvétel kötelező, mivel ekkor tudja a hallgató feltenni az előzőleg az eLearning felületre kitett anyagokkal kapcsolatos kérdéseit. A 2-2 ZH elmélet és gyakorlat megírása minimum 60%-ra az aláírás megszerzésének a feltétele.								

Értékelés

5 fokozatú skálán történik. A félév során 2-2 elméleti és gyakorlati számonkérés lesz, amelyek aránya 50-50%-ban számít a félév végi gyakorlati jegybe.

0-60% elégtelen

61-70% elégséges

71-80% közepes

81-90% jó

91-100% jeles

Kötelező szakirodalom:

Szilágyi Róbert-Várallyai László (2019): A mindennapok digitalizációja, Debreceni Egyetem, pp. 112.

Roland Berger Focus (2019) Farming 4.0: How precision agriculture might save the world

Ajánlott szakirodalom:

NAK - Digitális Agrárakadémia, <https://www.nak.hu/szakmai-infok/digitalis-agrarakademia-2019> – Herdon Miklós:

Informatika agrárgazdasági alkalmazásokkal (Szaktudás Kiadó Ház) 2009, 355 p. ISBN: 978-963- 993-512-9 –

Fehér Katalin: Digitalizáció és új média Trendek, stratégiák, illusztrációk, 2016, 251 p. ISBN:978-963-059-714-2

Heti bontott tematika	
1.	Precíziós gazdálkodás áttekintése a különböző területeket
	TE* Excel áttekintés
2.	Precíziós növénytermesztés
	TE Haladó Excel (index, Hol.Van és egyéb kereső függvények)
3.	Precíziós kertészet
	TE Haladó Excel kimutatás egy táblából, kimutatás diagram)
4.	Precíziós állattenyésztés
	TE Haladó Excel kimutatás több táblából, feltételekkel)
5.	Digitális farmmenedzsment
	TE Haladó Excel (speciális lehetőségek, Adattábla, lehetőségelemzés)
6.	Digitális erdőszet
	TE Haladó Excel (speciális lehetőségek, Solver, több változós adattáblák)
7.	Digitális közszolgáltatások adatbázisa
	TE Gyakorlati számonkérés
8.	Távérzékelés modul
	TE Egyszerűbb makrók rögzítése és módosítása
9.	Precíziós gépek modul
	TE Bonyolultabb makrók készítése, megismerve és használva az Excel objektumait
10.	Precíziós szőlészet és borászat
	TE Alap algoritmusok makrók segítségével I.
11.	Precíziós speciális technikák I.
	TE Alap algoritmusok makrók segítségével II.
12.	Precíziós speciális technikák II.
	TE Excel PowerQuery
13.	Precíziós speciális technikák III.
	TE Excel PowerPivot
14.	Beszámoló
	TE Gyakorlati számonkérés

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Adatfeldolgozás és vizualizáció				Kódja:	GT_AADL022-17	
	angolul:	Data management and visualisation						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szilágyi Róbert			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy oktatásának célja, hogy az adatfeldolgozással és vizualizációval kapcsolatos alapfogalmakat megismertesse, valamint a legfontosabb eszközöket alkalmazását bemutassa. Ez különös fontos napjainkban a digitalizáció kapcsán. Manapság már rengeteg eszköz áll rendelkezésre az adatok összegyűjtéséhez és tárolásához, ugyanakkor nincs egyetlen módszer, amely minden helyzetben megfelelne számunkra. A kurzus foglalkozik az adatok előkészítésével, az elemzési módszerekkel valamint azok vizualizálásával								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Részletekbe menően elsajátítja a gazdaságtudomány, illetve a gazdaság/ agrárium mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, törvényszerűségeit, folyamatait és összefüggéseit, továbbá ismeri a kapcsolódó szakterületek terminológiáját. Jól ismeri az agrárökonómia szakszókincsét, az írott és beszélt nyelvi kommunikáció sajátosságait.								
<i>Képesség:</i>								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes akár saját vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a szakinformatika új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.								
A következő személyes adottságok és attitűdök jellemzik a végzeteket: kreativitás szakmai kérdésekben; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; elkötelezettség a fenntarthatóság elve mellett; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntés-előkészítő feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgy általános elvárása az adatgyűjtés, tárolás, feldolgozás alapjainak megismerése. Az alapfogalmak tisztázása után, a leíró adatelemzés során az R valamint a Python alapjai ismertetésre kerülnek. Az adattisztítás, osztályozás, szegmentáció, idősorlemzés példákön kerül bemutatásra. A vizualizációknál a ggplot2 és Matplotlib alapjai ismertetésre kerülnek. A szövegbányászat és a BigData alapjai ismertetésre kerülnek. Bemutatásra kerülnek azok az eszközök, amelyek lehetővé teszik a nagyméretű adathalmazok kezelését is.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció valamint elektronikus jegyzet formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig elsődlegesen táblázatkezelő rendszerek elemeivel illetve használatával ismerkednek meg.								

Értékelés

A két írásbeli vizsga során a félév ismeretanyagával kapcsolatos kérdések szerepelnek a tételsorban. A vizsga pontszámának felépülése: elméleti Zh 30pont, gyakorlati teljesítmény 70pont. A tantárgy értékelése érdemjeggyel történik (öt fokozatú értékelés).

0 - 59 % elégtelen,

60 - 69 % elégséges,

70 - 79 % közepes,

80 - 89 % jó,

90 - 100 % jeles.

Kötelező szakirodalom:

Pang-Ning Tan, Michael Steinbach, Vipin Kumar (2011): Bevezetés az adatbányászatba, Panem, ISBN978-936-545-535-5

Bodon Ferenc- Buza Krisztián (2014): Adatbányászat

Ajánlott szakirodalom:

Wes Mckinney (2017): Python for Data Analysis, 2edition: Data Wrangling with Pandas, Numpy, and Ipython, O'Reilly, 522p. ISBN 978-1491957660

Foster Provost, Tom Fawcett (2013): Data Science for Business: What You Need to Know about Data Mining and Data-Analytic Thinking 1st Edition, O'Reilly ISBN 978-1449361327

Heti bontott tematika	
1.	Az adatelemzés alapjai
	TE*Fontosabb alapfogalmak, az adat tudomány részterületei
2.	Adat-elemző feladatai (Data Analyst)
	TE ETL folyamat, adatkinyerés, adatok letöltése,
3.	Bevezetés az R adatelemzési lehetőségeibe
	TE R studio, library betöltése, első lépések az R-ben
4.	R Tidyverse, dplyr
	TE Adattisztítás az R-ben 1
5.	R Tidyverse, dplyr
	TE Adattisztítás az R-ben 2
6.	R Tidyverse, dplyr
	TE Adat manipulálás az R-ben 1
7.	R Tidyverse, dplyr
	TE Adat manipulálás az R-ben 2
8.	Vizualizáció az R-ben ggplot2
	TE ggplot használata,
9.	Vizualizáció az R-ben ggplot2
	TE Pont, vonal, vizualizációk alapjai az R-ben
10.	Vizualizáció az R-ben ggplot2
	TE Hisztogram, oszlopdiagram, alapjai az R-ben
11.	Vizualizáció az R-ben ggplot2
	TE Boxplot, diagram feliratok, többdiagramos vizualizációk készítése
12.	Bevezetés a Pythonba
	TE az adatelemzés alapjai, NumPy
13.	Bevezetés a Pythonba
	TE az adatelemzés alapjai, Pandas
14.	Bevezetés a Pythonba
	TE az adatelemzés alapjai, Matplotlib vizualizációk

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrár adatbázisrendszerek				Kódja:	GT_AADL023-17	
	angolul:	Agricultural database systems						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Péntek Ádám			beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tantárgy képzési célja a hallgatókat megismertetni a relációs adatbázis-kezelés haladó módszereivel. A hallgatók gyakorlati problémákon keresztül ismerkednek meg az adatbázis-szemléletű gondolkodással és az adatbázis, valamint a táblatervezéssel. Gyakorlatot szereznek összetett lekérdezési feladatok megoldásában, a felhasználói-felület tervezésében és a jelentéskészítésben is. Megismerik a DBMS-ek közötti különbségeket és hasonlóságokat. A kurzus felkészíti a hallgatókat nagyobb adatbázis tervezési feladatokban történő részvételre, és az informatikus szakemberekkel történő együttműködésre.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri az adatok összegyűjtését, tárolását, kezelését relációs adatbázisokban. Képes kisebb méretű adatbázisok tervezésére és menedzselésére. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. - Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű adatbázis rendszereket, eszközöket. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan szemléli saját munkáját. - Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Elkötelezett és igényes munkavégzése, felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért. - Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. A problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg - Tudatosan képviseli szakterületének korszerű IT elméleteit és módszereit. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Adatbázis-kezelés alapfogalmak. Lekérdezések, jelentések létrehozása, űrlapok létrehozása. Normálformák, normalizálás lépései Relációs algebra. SQL, SQL: megszorítások, triggerek, beágyazott SQL, dinamikus SQL.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Az oktatás 12 elméleti előadásból és 12 gyakorlati órából áll. Az elméleti tananyag elsajátításához az előadáson elhangzottak, a prezentációk és jegyzetek, könyvek állnak a hallgatók rendelkezésére. A diákok önálló munkája programozott tananyagokkal, munka- és feladatlapokkal jelentősen segíti az önálló felkészülést. Ezt számítógépes oktatóprogramokkal, e-learning-es oktatóanyagokkal és multimédia anyagokkal az egyéni ütemben való előrehaladást teszi lehetővé.</p>								
Értékelés								
<p>A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlat a jegy 50%-t, az elmélet pedig a 50%-t teszi ki. A félév folyamán 1 db gyakorlati és 1 db elméleti jellegű ZH-ra kerül sor. A gyakorlatokon elkészített feladatokat az e-learning rendszerbe fel kell tölteni.</p>								

Az összesített pontszám alapján a jegy kialakítása az alábbiak szerint történik:

0-59 elégtelen,

60-69 elégséges,

70-79 közepes,

80-89 jó,

90-100 jeles.

Kötelező szakirodalom:

Clare Churcher (2012): Beginning Database Design: From Novice to Professional, Apress, 221 oldal, ISBN 978-1-4302-4209-4209-3

Elmasri, R., Navathe, S. B.(2004): Fundamentals of Database Systems, Addison Wesley, 2004. 1201 oldal, ISBN: 978-0-136-08620-8

Fidel A. Captain (2012): Six-Step Relational Database Design™: A non-theoretical approach to relational database design and development, CreateSpace Independent Publishing, 158 oldal, ASIN: B0082DB10K.

Ajánlott szakirodalom:

dr. Kovács László(2004): Adatbázisok tervezésének és kezelésének módszertana Computerbooks

Heti bontott tematika	
1.	Adatbázis-kezelő rendszerek felépítése TE Megismerik az adatbázisok alapfogalmait illetve a különböző adatbázis-kezelő rendszereket. Megismerik az adattáblák szerkezetét ACCESS-ben.
2.	Adatmodellek, egyed, tulajdonság, kapcsolat TE Megtanulja aza alapvető adatmodelleket.
3.	Relációs adatmodell matematikai és számítástechnikai értelmezése, jellemzői. TE Megtanulja az adatmodellek alkalmazhatóságát
4.	Normalizálás, normálformák TE A diák képes lesz kiinduló adatokból normalizált adatbázisokat létrehozni
5.	MS ACCESS felépítése, kezelése, munkaterületek, adatbázis-műveletek TE. A diák képes kezelni az MsAccess programot
6.	Tábla-, űrlap- és jelentéskezelés TE A diák képes kezelni az MsAccess program űrlap és jelentéskészítő moduljait.
7.	Egyszerű lekérdezések QBE-ben TE Megismerkednek a QBE-vel és elkezdik használni azt.
8.	Lekérdezések QBE-ben TE 1. gyakorlati dolgozat
9.	DML DDL nyelvek TE Megismerik a DML és DDL résznyelvekkel és azokat képes használni.
10.	DQL nyelv TE Megismerik a DQL résznyelvelés képes azt használni.
11.	DQL nyelv II TE Megismerik a DQL résznyelvelés képes azt használni.
12.	Adatbázisstervezés TE Képes készíteni egy saját adatbázist nyers adatokból
13.	Adatbázisstervezés II TE Képes menedzselni egy saját adatbázist
14.	1. elméleti dolgozat TE 2. gyakorlati dolgozat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Agrár menedzsment rendszerek				Kódja:	GT_AADL026-17	
	angolul:	Agricultural management systems						
Felelős oktatói egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Lengyel Péter József			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tantárgy oktatási célja, hogy a hallgatók gyakorlati ismereteket, gyakorlati készséget sajátítsanak el az agrárvállalkozások számára ajánlott menedzsment rendszer használatában. A tárgy további célja az információs rendszer fogalmainak, feladatainak, funkcióinak, felépítésének és technológiai eszközeinek megismerése. Az integrált rendszerek egyre fontosabb szerepet töltenek be a vállalkozások irányításában, a különböző szervezeti szinteken való döntéshozatalban, ezért fontos e rendszereket alkotó komponensek, a komponensek integrálásának, kapcsolódásának megismerése.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri az agrár vállalkozásokat támogató információs rendszereket. - Birtokában van a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. - Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események következményeinek megértésére, alapvető gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan szemléli saját munkáját. - Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért. - Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Információs rendszerek alapvetése, KAP és az információ, Agrárstatisztikai oldalak, adatok elemzése, Piaci Információs Rendszerek, Információmenedzsment, Információs rendszerek az agrárgazdaságban, Tesztüzemi rendszer, Információs rendszerek fejlesztése, Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer, MEPAR, ENAR, Szakigazgatási információs rendszerek, Nyomonkövetés, Komplex információs rendszerek</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Az oktatás elméleti előadásokból és gyakorlati órából áll. Az elméleti tananyag elsajátításához az előadáson elhangzottak, a prezentációk és jegyzetek, könyvek állnak a hallgatók rendelkezésére. A gyakorlati foglalkozások a különböző információs rendszerek alkalmazásával folynak.</p>								
Értékelés								
<p>A félév gyakorlati jeggyel. A gyakorlati tevékenység eredménye függ a félév folyamán végzett órai munkától és a félév végén elkészített komplex feladat megoldásának eredményétől. A hallgatók a gyakorlati munka teljesítésével szerezhetnek maximum 100 pontot. Az érdemjegy a következők alapján kerül megállapításra:</p> <p>0 - 59: elégtelen (1) 60-69: elégséges (2) 70-79: közepes (3) 80-89: jó (4) 90-100: jeles (5)</p>								

Kötelező szakirodalom:

Herdon Miklós-Rózsa Tünde (2011): Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest.
Szenteleki Károly-Rózsa Tünde (2007): Információs rendszerek. Hefop jegyzet.

Ajánlott szakirodalom:

Herdon Miklós, Kapronczai István, Szilágyi Róbert: Agrárinformációs rendszerek. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2015.
167 p. ISBN 978-963-473-822-0

Heti bontott tematika	
1.	Ea: Információ és rendszerelmélet Gy: Információs rendszerek alapjai
	TE*: Ismeri a rendszerelméleti fogalmakat
2.	Ea: Agrár menedzsment rendszerek Gy: Agrár menedzsment rendszerek funkciói
	TE: Ismeri az agrár menedzsment rendszereket
3.	Ea: KAP és az információ Gy: Agrárstatisztikai oldalak, adatok elemzése
	TE: Képes statisztikai adatok felkutatására és elemzésére
4.	Ea: Információmenedzsment Gy: A management és a döntéshozók információ igénye
	TE: Tudja, hogy milyen információ igénye van a menedzsmentnek
5.	Ea: Piaci Információs Rendszerek Gy: PAIR használata, elérhetősége, adatok elemzése
	TE: Ismeri és tudja használni a PAIR-t
6.	Ea: Tesztüzemi rendszer Gy: Az FADN adatok elérése, elemzése
	TE: Ismeri az FADN-t
7.	Ea: Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer Gy: Az IIER feladatai, elérhetősége
	TE: Ismeri az IIER-t
8.	Ea: MEPAR – Alkalmazott térinformatika Gy: MEPAR elérhetősége, térinformatika alapjai
	TE: Tudja használni a MEPAR-t
9.	Ea: ENAR – Nyomkövetés az agráriumban Gy: ENAR feladata, elérhetősége, az élelmiszer nyomkövetés alapjai
	TE: Ismeri az ENAR-t
10.	Ea: Információs rendszerek az agrárgazdaságban Gy: Mikro információs rendszerek alapjai
	TE: Ismeri a mikro információs rendszereket
11.	Ea: Mobil információs rendszerek Gy: Mobil technológia és az agrárium, adatgyűjtés, IoT
	TE: Ismeri a mobil információs rendszereket
12.	Ea: Szakigazgatási információs rendszerek Gy: FrontOffice használata
	TE: Képes használni a Front Office-t
13.	Ea: Komplex információs rendszerek Gy: Komplex információs rendszerek alapjai
	TE Ismeri a komplex információs rendszereket
14.	Gyakorlati számonkérés
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Mezőgazdasági telepírányítási rendszerek				Kódja:	GT_AADL027-17	
		angolul:	Farm management systems						
Felelős oktatási egység:			DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:			-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar	
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Várallyai László			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
Megismertessük a hallgatókat az állattenyésztési telepírányítási rendszerekkel, azok elvi felépítésével és moduljaival. A hallgatóknak tisztába kell lenni azzal, hogy milyen telepírányítási rendszerek vannak és azokat milyen állapotok esetében tudjuk alkalmazni. A tantárgy kapcsán elsősorban a szarvasmarha és sertés telepírányítási rendszerekre koncentrálnunk.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i>									
Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével. Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési, telepírányítási szoftvereket.									
<i>Képesség:</i>									
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes akár saját vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.									
<i>Attitűd:</i>									
Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a szakinformatika új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.									
<i>Autonómia és felelősség:</i>									
Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntés-előkészítő feladatokat.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A hallgatók pl a tehenészeti telepeken megismerjék az automatikus abraktakarmány kiosztást; a tej villamos vezetőképességének mérésének lehetőségét, hiszen a kifejt tej fizikai paraméterei összefüggésben vannak az állatokkal kapcsolatos fiziológiai jelenségekkel; a mobil egységek kapcsolatát a telepi számítógéppel, ami azért fontos, mert így a telepen kiosztásra kerülő takarmányok mennyisége is a központi számítógép adatai közé bekerül, az elemzéseknél figyelembe vehető; az állatok egyedi azonosításánál alapvető követelmény a számítógépes telepítési rendszernél, de a lehívó rendszerű takarmányozást sem lehetne megvalósítani enélkül; megismerhetik a Milk Manager a legelőrehaladotabb fejőház vezérlő rendszert (fejőházon belüli etetés, tej és súlymérés, aktivitás és konduktivitás mérés, bármilyen probléma esetén hangjelzés küldése). A másik nagy csoportba a sertés telepeken alkalmazott telepírányítási rendszerek tartoznak. Ezek a programok lehetővé teszik a sertések individuális teljesítményeinek, a csoportok teljesítményeinek azonnali természetes és gazdasági elemzését, a felhasznált takarmány értékelését, a sertéstelep költség-hozam analízisét stb. A legismertebb telepírányítási programok a Farm, a Röfi és a TelePig. A Hollandiában található, AGROVISION egyik legnépszerűbb terméke, a Farm sertéstelepi adminisztrációs szoftver, melyet egyre többen használnak nap, mint nap világszerte. A napi aktualitások, elvárások függvényében fejlesztése folyamatos. A szoftverrel munkalistákat, kiértékeléseket, diagramokat készíthetünk, amivel pontosabbá, hatékonyabbá és egyszerűbbé tehetjük munkánkat a termékenyítéstől a hízalás befejezéséig. A Röfi egy olyan szoftvercsomag, amely a tenyésztés pontos és részletes nyilvántartásán, termelési adatainak rögzítésén túl időszaki értékeléseket végez. Ezzel rövid idő alatt fontos döntés-előkészítő információhoz juttatja a felhasználót. Két fő része a tenyésztési és hízó modul. A TelePig program működése több évtizedes sertésenyésztési és számítógépes tapasztalatra épül, segítségével lehetőség van a telepi eseményeket és jelentéseket részletesen áttekinteni, ezenkívül itt is adatokat tudunk lekérni a takarmányozásról, a számadásról és ezenkívül még sokféle bizonylatról. A takarmányozási modulban pl. a telepi, és épületenkénti takarmány felhasználásának kimutatásáról kaphatunk képet.									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az eLearning felületen megtalálható minden olyan anyag, amelyre a hallgatónak a félév során szüksége lehet. Az előadásokon való részvétel erősen ajánlott, a gyakorlatokon illetve a teleplátogatáson való részvétel kötelező, mivel ekkor tudja a hallgató feltenni az előzőleg az eLearning felületre kitett anyagokkal kapcsolatos kérdéseit. Az 1-2 ZH elmélet és gyakorlat megírása minimum 60%-ra az aláírás megszerzésének a feltétele.

Értékelés

5 fokozatú skálán történik. A félév során 1 elméleti és 1 gyakorlati számonkérés lesz, amelyek aránya 1/3-2/3-arányban számít a félév végi gyakorlati jegybe.

0-60% elégtelen

61-70% elégséges

71-80% közepes

81-90% jó

91-100% jeles

Kötelező szakirodalom:

Számítógépes telepirányítási szoftverek,

https://regi.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_1A_Book_14_Az_allattartasi_muszaki_ismeretek/ch09s04.html

DeLaval DelPro, (2019) Tehén, juh, kecske, bivaly telepirányítási rendszerek,

<https://www.delaval.com/hu/termek-es-megoldasok/farm-management/>

Ajánlott szakirodalom:

Horn, Péter, Kaposvári Egyetem Pászthy, György, Sertésenyésztés, Nyugat-Magyarországi Egyetem Bene, Szabolcs, Pannon Egyetem, 2011, p. 112.

MilkManager, tehenészeti telepirányítási szoftver,

<https://keszenlet.hu/allattenyesztes/termek/98/177,milk-manager-telepiranyitasi-rendszer.html>

Húsmarha telepirányítási szoftver – Beef, <https://landsoft.hu/page/>

WebPig Sertés telepirányítási rendszer, <http://www.webpig.hu/webpig/website/index.php>

Heti bontott tematika	
1.	A tehenészeti telepeken megismerjük az automatikus abraktakarmány kiosztást TE* A tehenészeti telepeken megismerjük az automatikus abraktakarmány kiosztást
2.	A tej villamos vezetőképességének mérésének lehetőségei, hiszen a kifejtéj tej fizikai paramétereinek összefüggésben vannak az állatokkal kapcsolatos fiziológiai jelenségekkel. TE A tehenészeti telepeken megismerjük az automatikus abraktakarmány kiosztást
3.	A mobil egységek kapcsolatát a telepi számítógéppel, ami azért fontos, mert így a telepen kiosztásra kerülő takarmányok mennyisége is a központi számítógép adatai közé bekerül, az elemzéseknél figyelembe vehető TE Teleplátogatás
4.	Az állatok egyedi azonosításánál alapvető követelmény a számítógépes telepítési rendszerrel, de a lehívó rendszerű takarmányozást sem lehetne megvalósítani enélkül TE Teleplátogatás
5.	Milk Manager a legelőrehaladottabb fejőház vezérlő rendszer megismerése (fejőházon belüli etetés, tej és súlymérés, aktivitás és konduktivitás mérés, bármilyen probléma esetén hangjelzés küldése) TE Fejőházon belüli etetés, tej és súlymérés, aktivitás és konduktivitás mérés,
6.	A telepírányítási rendszerek. TE Haladó Telepírányítási rendszerek a gyakorlatban
7.	Ezek a programok lehetővé teszik a sertések individuális teljesítményeinek, a csoportok teljesítményeinek azonnali természetes és gazdasági elemzését, a felhasznált takarmány értékelését, a sertéstelep költség-hozam analízisét stb. TE A sertéstelep természetes és gazdasági elemzése.
8.	A legismertebb telepírányítási programok a Farm, a Röfi és a TelePig TE Gyakorlati beszámoló
9.	A Hollandiában található, AGROVISION egyik legnépszerűbb terméke, a Farm sertéstelepi adminisztrációs szoftver, melyet egyre többen használnak nap, mint nap világszerte. A napi aktualitások, elvárások függvényében fejlesztése folyamatos. A szoftverrel munkalistákat, kiértékeléseket, diagramokat készíthetünk, amivel pontosabbá, hatékonyabbá és egyszerűbbé tehetjük munkánkat a termékenyítéstől a hízalás befejezéséig TE AGROVISION a gyakorlatban
10.	A Röfi egy olyan szoftvercsomag, amely a tenyészállatok pontos és részletes nyilvántartásán, termelési adatainak rögzítésén túl időszaki értékeléseket végez. Ezzel rövid idő alatt fontos döntés-előkészítő információhoz juttatja a felhasználót. Két fő része a tenyésztési és hízó modul TE Röfi program a gyakorlatban
11.	A TelePig program működése több évtizedes sertéstenyésztési és számítógépes tapasztalatra épül, segítségével lehetőség van a telepi eseményeket és jelentéseket részletesen áttekinteni, ezenkívül itt is adatokat tudunk lekérni a takarmányozásról, a számadásról és ezenkívül még sokféle bizonylatról. TE TelePig program a gyakorlatban
12.	A takarmányozási modulban pl. a telepi, és épületenkénti takarmány felhasználásának kimutatásáról kaphatunk képet. TE Épületenkénti takarmány felhasználásának
13.	Állattenyésztési információs rendszerek fejlesztése TE Állattenyésztési információs rendszerek elemei.
14.	Elméleti beszámoló TE Gyakorlati számonkérés

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Ellátásilánc-menedzsment alapjai				Kódja:	GT_AADL029-17	
	angolul:	Introduction to supply chain management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Felföldi János		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók megismerjék az ellátási lánc szemléletet és elsajátítsák az ellátási lánc működését. A vállalkozásokkal szemben támasztott elvárásokat, az ellátási lánc működését alakító tényezőket. Képesek legyenek átlátni a vállalkozások helyét, lehetséges szerepeit egy teljes ellátási láncban.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Alapvető fogalmak ismerete és helyes használata. A szakterületet jellemző folyamatok ismerete és felismerése. Birtokában van a legalapvetőbb ellátási lánc menedzsment feladatok megvalósításához szükséges információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereknek. Kapcsolódik mindehhez az aktuális digitális eszközök alkalmazásának állapota, főbb jellemzőinek ismerete.								
<i>Képesség:</i>								
Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. Felismeri a digitalizáció adta lehetőségekre támaszkodva a lehetséges vagy szükséges fejlesztési pontokat.								
<i>Attitűd:</i>								
A hallgató olyan attitűdfejlődésen menjen keresztül, ami pozitív hozzáállást alakít ki a szakterület és ismeret iránt. Mindezen keresztül inspirálja a hallgatóságot az ismeretek autonóm módon történő bővítésére és elmélyítésére. Törekedni fog tudásának fejlesztésére.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A tárgy fejleszti a hallgató rendszerszemléletét, összefüggés értelmező képességét, ami fejleszti az autonóm felelősségvállaló képességet. A hallgató képes lesz autonóm módon értékelni adott környezetet, feladatait. Növekszik objektív döntési autonómia képessége is. Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgy általános elvárása a lánc- és hálózati szemlélet megismerése és elsajátítása, illetve a láncok és hálók áramlásainak működési folyamatokkal kapcsolatos rendszerszemléletű kompetenciáinak fejlesztése. A képzésben résztvevők megismerik az ellátási lánc, ellátási háló és üzleti kapcsolatok alapfogalmait, a láncmenedzsment alapvető modelljeit, az ellátási lánc menedzsment makro-folyamatait. Továbbá az ellátási láncok felépítését, és az anyag, információ, és pénz áramlások menedzsmentjének alapjait. Továbbá megismerik a 21. századi kihívásokat és a fenntartható láncszemlélet főbb aspektusait.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadáson frontális oktatási mód, itt PowerPoint alkalmazása és egy-egy témát aktuálisan tárgyaló anyagok, cikkek kerülnek kiadásra, tanulmányozásra								
Értékelés								
A kollokviumi jegyet a vizsgaidőszakban tett írásbeli vizsga érdemjegye adja. Az előadást rendszeresen látogatók (2/3) és aktívan részt vevők megajánlott jegyet kaphatnak a félév végén a szorgalmi időszakban megírt dolgozat alapján.								
Kötelező szakirodalom:								
Felföldi János (szerk.): Bevezetés az ellátási lánc menedzsmentbe. E-Book. 2020. Debreceni Egyetem.								
Ajánlott szakirodalom:								
D.M. LAMBERT (2008): „Supply chain management – processes, partnerships, performance” Supply Chain Management Institute, Sarasota, Florida, USA, ISBN 978 0 9759949 3 1, 431 p.								

Heti bontott tematika	
1.	EA: A vállalkozási környezet és az ellátási hálózatok GY: Üzleti hálózatok
	TE* környezet és hálózat kapcsolat ismerete
2.	EA: Az értéklánc, mint átfogó rendszer GY: Értékháló
	TE: értéklánc és értékháló ismeret
3.	EA.: Az ellátási lánc fogalomrendszere, struktúrája, és tevékenységei GY: Ellátási lánc struktúra és folyamatok
	TE struktúra és folyamatok azonosításának képessége
4.	EA: Disztribúciós háló tervezése GY: Disztribúciós hálók a gyakorlatban
	TE készség szintű hálózattervezési ismeretek
5.	EA: Az ellátás-elosztási rendszerek jellemzői I. GY: Elosztási rendszerek, példák
	TE készség szintű elosztási rendszer ismeret
6.	EA: Az ellátás-elosztási rendszerek jellemzői II. GY: Elosztási rendszerek, példák
	TE készség szintű elosztási rendszer ismeret
7.	EA.: Az ellátási lánc tagjainak együttműködése, partnerkapcsolatok GY: Kapcsolati példák
	TE a kollaboráció tényezőinek ismerete
8.	EA: Az ellátási láncok irányítása GY: Példák irányításra
	TE: irányítási modellek ismerete
9.	EA.: Az ellátási lánc menedzsment eszközei GY: Eszközök alkalmazási példái
	TE: menedzsment eszközök lehetséges kombinációinak összeállítására képes
10.	EA: Erőforrás döntések az ellátási láncban GY: Döntési példák
	TE: képes összeállítani a döntéshez szükséges tényezőcsoportot
11.	EA: Árazás és árbevétel menedzsment az ellátási láncban GY: Árbevétel menedzsment a gyakorlatban
	TE árbevétel menedzsment szemlélet erősödése és alkalmazásának ismerete
12.	EA: Az ellátási lánc elemzése I. GY: Kapcsolat-alapú feltérképezés
	TE képes a struktúra és a kapcsolódási pontok felrajzolására, azonosítására
13.	EA: Az ellátási lánc elemzése II. GY: Tevékenység-alapú feltérképezés
	TE képes a struktúra és a kapcsolódási pontok felrajzolására, azonosítására
14.	EA: Az ellátási lánc fejlesztése GY: Fejlesztési lehetőségek, példák
	TE képes fejlesztési lehetőségek megfogalmazására

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Minőségbiztosítás				Kódja:	GT_AADL032-17	
	angolul:	Quality management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Füzesi István		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>gyakorlati és elméleti ismereteket, gyakorlati készséget sajátítsanak el egy versenyképes agrár-vállalkozás számára ajánlott minőségirányítási rendszer használatában, bevezetésében. Az elméleti órák során betekintést nyerhetnek az a TQM filozófia fejlődésbe, ökonómiai jelentőségbe, illetve felhasználási területeire. A gyakorlatok során a hallgatók megismerik TQM technikákat részletesen vizsgáljuk a korszerű minőségmenedzsment rendszer kialakításához és megvalósításához szükséges feladatokat.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. - Ismeri az agrárgazdaság általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, az agrárium kapcsolódását a közgazdasági és üzleti szférához. - Tisztában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és-feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereivel, valamint azok korlátaival is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit. Ismeri az agrárökonómia sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, a részterületek tervezésének, mérésének és elemzésének módszereit. Rendelkezik azon ismeretek körével, melyek szükségesek gazdaságtudományi képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes akár saját vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel. - Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret. Mivel birtokában vannak az alapvető technológiai, ökológiai közgazdaságtani ismeretek, képes felismerni egy-egy gazdaságiintézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A következő személyes adottságok és attitűdök jellemzik a végzeteket: kreativitás szakmai kérdésekben; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; elkötelezettség a fenntarthatóság elve mellett; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény. - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottjait is ösztönzi, segíti és támogatja. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottjai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit. 								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tárgy során a hallgatók elsajátíthatják, hogyan feleljen meg egy szervezet a kifejezett (effektív) és lehetőség szerint a rejtett (látens) fogyasztói elvárásoknak, mellyel a piaci igények tartós és magas színvonalú kielégítését célozza meg. A kurzus fontosabb témakörei: A minőségmenedzsment fejlődése, a TQM alapjai, a TQM modellje, auditálás, a TQM szervezete, a TQM bevezetése, benchmarking és vevői elégedettség mérés, six sigma, lean menedzsment, PDCA logika, folyamatmodellezés.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

esetismertetések,
tematikus prezentációk,
projektmunka

Értékelés

A vizsgajegy megszerzésére a vizsgaidőszakban lesz lehetőség, minden hallgatónak egy teszt során kell számot adni tudásáról az elméleti tananyagból, illetve egy gyakorlati feladatok kell megoldania.

A kettő átlagából (teszt és gyakorlati feladat) kerül meghatározásra a vizsgajegy.

Az értékelés módja:

0% - 50% - elégtelen

51% - 60% - elégséges

61% - 70% - közepes

71% - 80% - jó

81%- jeles

Kötelező szakirodalom:

Az e-learning rendszerben megtalálható diásorok, segédanyagok és gyakorlati feladatok.

Csath Magdolna (2005): TQM - Minőségstratégia - Total Quality Management, Nemzeti Tankönyvkiadó, ISBN:9631956970

Irving J. Detoro - Arthur R. Tenner (2001): Teljes körű minőségmenedzsment – TQM, MŰSZAKI KÖNYVKIADÓ KFT., ISBN:9631630439

Ajánlott szakirodalom:

Poornima M. Charantimath (2017): Total Quality Management, Pearson Education, ISBN: 9789332579392

David L. Goetsch, Stanley Davis (2013): Quality Management for Organizational Excellence: Introduction to Total Quality, Pearson, ISBN: 1292022337

Heti bontott tematika	
1.	A minőségmenedzsment fejlődése, története, DPMO számítás
	TE*Alapfogalmak megismerése
2.	TQM alapjai
	TE Alapfogalmak megismerése
3.	Auditálás, Pareto diagram készítés
	TE Alapfogalmak megismerése
4.	TQM szervezete, Scatter diagram
	TE Változók összefüggéseinek vizsgálata
5.	TQM bevezetése, FMEA
	TE Lényeges hibalehetőségek elkülönítése
6.	Benchmarking és vevői elégedettség mérés
	TE Benchmarking technikák megismerése
7.	1. zárthelyi dolgozat
	TE
8.	Six sigma
	TE Alapfogalmak megismerése
9.	Lean management
	TE Alapfogalmak megismerése
10.	PDCA logika
	TE Alapfogalmak megismerése
11.	Folyamatmodellezés
	TE Aris módszertan megismerése
12.	Csapatmunka feladat
	TE Csapatban feladatvégrehajtás
13.	Csapatmunka feladat bemutatók
	TE Prezentáló képesség
14.	2. zárthelyi dolgozat
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Projektmenedzsment				Kódja:	GT_AADL034-17	
	angolul:	Projectmanagement						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Szűcs István			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>megismerjék a projektmenedzsment alapjait, módszertanát és a legfontosabb projekt menedzsment folyamatokat (kezdeményezés, tervezés, végrehajtás, követés és felügyelet, zárás). A tantárgy keretében a hallgatók elsajátítják a pályázatok készítéséhez szükséges alapvető ismereteket.</p> <p>A kurzus elvégzése révén a hallgatók képesek lesznek arra, hogy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a vállalkozás stratégiájával összhangban projekteket generáljanak, - kialakítsák annak strukturáját, - idő-, erőforrás- és költségterveit, - projektcsapatot hozzanak létre és irányítsák azt - megtanulják a projektet kontrollálni valamint az elért eredményeket ellenőrizni. 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Alapvető projektmenedzsment ismeretekkel rendelkezik.								
Ismeri a fontosabb projektmenedzsment módszereket.								
<i>Képesség:</i>								
Képes egy vállalkozás stratégiájával összhangban projektet generálni.								
Képes kialakítani egy projekt strukturáját.								
Képes szakmai ismeretek szintetizálására.								
<i>Attitűd:</i>								
Projekt szemléletben tud gondolkodni.								
Érdeklődő és nyitott hozzáállású.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Korrekt és becsületes szakember, aki mindig a legjobb tudása szerint dönt.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A projektmenedzsment sajátosságai, alapfogalmai. A projekt ciklus és szervezet. Projektmenedzsment folyamatok. Projektintegráció menedzsment. Projektterjedelem. Projektütemezés. Projektköltség menedzsment. Projektemberierőforrás-menedzsment. Projektkommunikáció és beszerzőmenedzsment. Projektérintett menedzsment. Nonprofit és civil szervezetek pályázati tevékenysége. Pályázatok készítése és menedzselése. Pályázatok értékelése és ellenőrzése.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Önálló esettanulmány kidolgozása és prezentálása								
Értékelés								
Az érdemjegyre 30-70% arányban beleszámít a kis csoportban elkészítendő és beadandó projektterv és a zárhelyi dolgozat eredménye								
Kötelező szakirodalom:								
Eric Verzuh: Projektmenedzsment, HVG Kiadó, Budapest, 2006.								
Project Management Institute: Projektmenedzsment útmutató, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2013.								
Ajánlott szakirodalom:								
Görög Mihály: Projektvezetés, AULA Kiadó, Budapest, 2008.								
Görög Mihály: A projektvezetés mestersége, AULA Kiadó, Budapest, 2007.								
Görög Mihály: Általános projektmenedzsment, AULA Kiadó, Budapest, 2007.								

Heti bontott tematika	
1.	Regisztrációs hét
	TE*
2.	Bevezető előadás, követelményrendszer ismertetése. Alapfogalmak
	TE
3.	Projektélelciklus és szervezet
	TE
4.	Projektmenedzsment folyamatok
	TE
5.	Projektintegráció menedzsment
	TE
6.	Projektterjedelem menedzsment
	TE
7.	Projektütemezés menedzsment
	TE
8.	Projektköltség menedzsment
	TE
9.	Projektemberierőforrás-menedzsment
	TE
10.	Projektkommunikáció és beszerzés-menedzsment
	TE
11.	Projektérintett menedzsment
	TE
12.	Nonprofit és civil szervezetek pályázati tevékenysége
	TE
13.	Pályázatok készítése és menedzselése
	TE
14.	Pályázatok értékelése és ellenőrzése
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Élelmiszerbiztonság informatikai támogatásának infokommunikációs eszközei				Kódja:	GT_AADL035-17	
	angolul:	Infocommunication tools for the IT support of food safety						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Füzesi István			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy								
bemutassa az élelmiszerbiztonság informatikai támogatásának és menedzsmentjének alapfogalmait és főbb ICT koncepcióit, értelmezze azok kapcsolatát a vállalati értékteremtő folyamathoz, logisztikai rendszeréhez és az üzleti hálózathoz.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Tisztában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és-feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereivel, valamint azok korlátaival is. Ismeri és használja az agrárökonómiai kutatások kvantitatív és kvalitatív elemzési és szoftvertámogatású módszereit. Ismeri az agrárökonómia sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait, a részterületek tervezésének, mérésének és elemzésének módszereit. Rendelkezik azon ismeretek körével, melyek szükségesek gazdaságtudományi képzési területen folyó mesterképzésbe való belépéshez.								
<i>Képesség:</i>								
Képes komplex módon elemezni egy meghatározott vidéki térség problémáit, lehetőségeit és képes tanácsot adni a fejlesztés lehetséges irányairól, aktívan bekapcsolódva a területi tervezési feladatok ellátásába. Képes mérlegelni az adott vállalati, intézményi, vagy közösségi projektek hatásait a vidék gazdasági, társadalmi és természeti környezetére vonatkozóan. Alkalmos az agrobiznisz egyes területei által érintett vidéki területeken élő emberek életfeltételeinek, megélhetésének javítására, a rendelkezésre álló források integrálására, a lokális gazdaság fejlesztésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére. Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati háttérrel. Mivel birtokában vannak az alapvető technológiai, ökológiai közgazdaságtani ismeretek, képes felismerni egy-egy gazdasági intézkedés környezetre gyakorolt negatív vagy pozitív hatásait.								
<i>Attitűd:</i>								
Nytított és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a szakinformatika új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit. Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa. Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottjai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit. Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntés-előkészítő feladatokat.								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Az élelmiszer ellátásilánc szereplői, felépítése, a struktúrát és a működési módot meghatározó tényezők, azonosítási technológiák az ellátásiláncban, elektronikus adat és információcsere, információs rendszerek az élelmiszerláncban, termék nyomkövetési fogalmak, gazdasági vizsgálatok, termék nyomkövetés eszközei és rendszerei, HACCP, adatbiztonság, projektmenedzsment rendszerek az élelmiszerbiztonság támogatására, az élelmiszerek és takarmányok gyors riasztási rendszere, blokklánc alapú termék nyomkövetési rendszerek.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

esetismertetések,
tematikus prezentációk,
projektmunka

Értékelés

A vizsgajegy megszerzésére a vizsgaidőszakban lesz lehetőség, minden hallgatónak egy teszt során kell számot adni tudásáról az elméleti tananyagból.

Az értékelés módja:

0% - 50% - elégtelen

51% - 60% - elégséges

61% - 70% - közepes

71% - 80% - jó

81%- jeles

Kötelező szakirodalom:

Az e-learning rendszerben megtalálható diáorok, segédanyagok és gyakorlati feladatok.

Füzesi I. (2009): Termék nyomon követés Informatikai eszközei, pp. 326-341. In: Herdon M. (szerk.): Informatika agrárgazdasági alkalmazásokkal, Szaktudás Kiadó Ház ZRt, Budapest 355 p.

I. Smith, A. Furness (2006): Improving Traceability in Food Processing, Woodhead Publishing, ISBN: 1855739593

Ajánlott szakirodalom:

Jan Mei Soon; Richard Baines (2014): Managing food safety risks in the agri-food industries, Taylor & Francis, ISBN: 9781466509511

P.A. Luning, F. Devlieghere R. Verhé (2006): Safety in the agri-food chain, Wageningen Academic Pub, ISBN 9789076998770

Heti bontott tematika	
1.	Az élelmiszer ellátásilánc szereplői, felépítése, a struktúrát és a működési módot meghatározó tényezők TE*Alapfogalmak elsajátítása
2.	Azonosítási technológiák az ellátásiláncban TE Azonosítási technikák megismerése
3.	GS1 szabványok TE A GS1-es rendszerek elsajátítása
4.	Elektronikus adat és információcsere TE Alapfogalmak megismerése
5.	Információs rendszerek az élelmiszerláncban TE ERP rendszerek specifikus funkciói
6.	Termék nyomonkövetési fogalmak TE Alapfogalmak megismerése
7.	1. zárthelyi dolgozat TE
8.	Termék nyomonkövetés eszközei és rendszerei TE A nyomonkövetés támogatásának megismerése
9.	HACCP TE A HACCP elvek megismerése
10.	Adatbiztonság TE Adatkezelés lényeges fogalmainak megismerése
11.	Projektmenedzsment rendszerek az élelmiszerbiztonság támogatására TE Az élelmiszerbiztonsági projektek kezelésének elsajátítása
12.	RASFF TE A rendszer megismerése
13.	Blokklánc alapú termék nyomonkövetési rendszerek TE Korszerű technikák megismerése
14.	2. zárthelyi dolgozat TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Ágazati információs rendszerek				Kódja:	GT_AADL036-17	
	angolul:	Sectoral-information systems						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szilágyi Róbert			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>Információs rendszerek és szolgáltatások elhelyezése és tisztázása az agrár szektorban. Az elméleti ismeretek mellett a hallgatóknak el kell sajátítani az információs rendszerek alapvető működési sajátosságait. A félév során a hallgatók megismerkednek az agrár információs rendszerek csoportjaival. A makro- és mikrogazdasági valamint primer és szekunder rendszerek fontosabb típusai mellett ismertetésre kerül az információ gyűjtés, feldolgozás és menedzsment információ igényének az alapjai.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i> Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével. Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési, telepírányítási szoftvereket.</p> <p><i>Képesség:</i> A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes akár saját vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott és befogadó az agráriumban és a gazdaságtudomány, valamint a szakinformatika új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntés-előkészítő feladatokat.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Információs rendszerek alapvetése, KAP és az információ, Agrárstatisztikai oldalak, adatok elemzése, Piaci Információs Rendszerek, Információmenedzsment, Információs rendszerek az agrárgazdaságban, Tesztüzemi rendszer, Információs rendszerek fejlesztése, Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer, MEPAR, ENAR, Szakigazgatási információs rendszerek, Nyomonkövetés, Komplex információs rendszerek</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció valamint elektronikus jegyzet formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig elsődlegesen táblázatkezelő rendszerek elemeivel illetve használatával ismerkednek meg.</p>								
Értékelés								
<p>A két írásbeli vizsga során a félév ismeretanyagával kapcsolatos kérdések szerepelnek a tételsorban. A vizsga pontszámának felépülése: 2 elméleti Zh (2x15pont) 30pont, gyakorlati teljesítmény 70pont. A tantárgy értékelése érdemjeggyel történik (öt fokozatú értékelés).</p> <p>0 - 59 % elégtelen, 60 - 69 % elégséges, 70 - 79 % közepes, 80 - 89 % jó, 90 - 100 % jeles.</p>								

Kötelező szakirodalom:

Herdon Miklós, Kapronczai István, Szilágyi Róbert: Agrárinformációs rendszerek. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2015. 167 p. ISBN 978-963-473-822-0

Ajánlott szakirodalom:

Herdon Miklós: Informatika agrárgazdasági alkalmazásokkal (Szaktudás Kiadó Ház),

Herdon Miklós, Rózsa Tünde. Információs rendszerek az agrárgazdaságban Budapest. Szaktudás Kiadó Ház, 2011. 244 p. ISBN:9639935679

Heti bontott tematika	
1.	Információ és rendszerelmélet
	TE*Publikus agrár adatforrások elérése (KSH, AKI AIR)
2.	Információs rendszerek alapvetése
	TE Publikus agrár adatforrások elérése (Eurostat, FAO)
3.	KAP és az információ
	TE Agrárstatisztikai adatok elemzése, ETL módszertan alapján
4.	Információmenedzsment
	TE Döntéshozók információ igénye
5.	Piaci Információs Rendszerek
	TE PAIR használata, elérhetősége, adatok elemzése
6.	Tesztüzemi rendszer
	TE Az FADN adatok elérése, elemzése
7.	Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer
	TE Az IIER feladatai, elérhetősége, elektronikus ügyintézés alapjai
8.	MEPAR – Alkalmazott térinformatika
	TE MEPAR elérhetősége, térinformatika alapjai
9.	ENAR – Nyomkövetés az agráriumban
	TE ENAR feladata, elérhetősége, az élelmiszer nyomkövetés alapjai
10.	Információs rendszerek az agrárgazdaságban
	TE Mikro információs rendszerek alapjai
11.	Mobil Információs rendszerek
	TE Mobil technológia és az agrárium, adatgyűjtés, IoT alapjai
12.	Szakigazgatási információs rendszerek
	TE FrontOffice használata, Ügyfélkapu, E-ügyintézés alapjai
13.	Komplex információs rendszerek az agráriumban
	TE Komplex információs rendszerek alapjai (vizualizáció, DSS)
14.	Komplex információs rendszerek
	TE Komplex információs rendszerek alapjai (BI megoldások)

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Szakigazgatási rendszerek				Kódja:	GT_AADL037-17	
	angolul:	Administrative systems						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Helmeczi András		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
az állam felépítésével, feladatmegosztásával, működési rendszernek sajátosságaival kapcsolatos legfontosabb jogszabályok között eligazodjanak, valamint segítséget nyújt a közigazgatási szakmai alapfogalmak megértéséhez és helyes alkalmazásához.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.								
- Ismeri az agrárgazdaságot és vidékfejlesztést működtető intézményhálózatot, valamint a hozzá kapcsolódó hazai és nemzetközi jogszabályi hátteret.								
<i>Képesség:</i>								
- Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvétellel, következtetések levonására, nemcsak operatív szinten.								
<i>Attitűd:</i>								
- Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat.								
- Törekszik a kereskedelmi és marketing tevékenység fejlesztésére és a változó gazdasági és jogi környezethez igazítására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért								
- Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.								
- Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett munkaköri leírásában szereplő feladatait tudatosan tervezi, önállóan szervezi, és munkáját rendszeresen ellenőrzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A közigazgatási eljárások jellemző típusai.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A kiadott jegyzetből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.								
Értékelés								
<u>Kollokvium:</u>								
Az írásbeli vizsgáztatás papír alapú, előre nyomtatott kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetők el:								
0-7 pont: <i>elégtelen (1)</i>								
8-9 pont: <i>elégséges (2)</i>								
10-11 pont: <i>közepes (3)</i>								
12-13 pont: <i>jó (4)</i>								
14-15 pont: <i>jeles (5)</i>								
A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai:								
<i>elégtelen (1):</i> fogalmak ismeretének hiánya								
<i>elégséges (2):</i> fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása								
<i>közepes (3):</i> fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez								
<i>jó (4):</i> fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez								
<i>jeles (5):</i> fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése								

Kötelező szakirodalom:

Dr. Lapsánszky András (szerk.): Közigazgatási jog – Szakigazgatásaink elmélete és működése, Budapest (Wolters Kluwer) 2020 (ISBN 978 963 295 919 1)

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabálysövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei (harmadik, átdolgozott kiadás), Budapest (HVG-Orac) 2010 (ISBN 978 963 258 109 5)

Petrik Ferenc (szerk.): A közigazgatási eljárás szabályai I-II., Budapest (HVG-Orac) 2017 (ISBN 963 8213 19 1)

Heti bontott tematika	
1.	A közigazgatás és a szakigazgatás fogalma, a szakigazgatás funkciói, TE*: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
2.	A szakigazgatási szervek rendszere TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	Anyakönyv, személyiadat- és lakcímnnyilvántartás TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
4.	Szociális igazgatás, szociális jogok, fontosabb szociális területek TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Agrár- és vidékfejlesztési igazgatás TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
6.	Élelmiszerlánc-biztonság TE: vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	Környezet- és természetvédelmi igazgatás 1: szabályozási célok és módszerek, alapvető elvek TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
8.	Környezet- és természetvédelmi igazgatás 2: szervezetrendszer TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
9.	Közpénzügyek igazgatása, a pénzügyi politika és a közigazgatási rendszer TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
10.	Ingyatlan-nyilvántartási eljárás 1: az eljárás közös szabályai, az ingatlanok nyilvántartási szabályai TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	Ingyatlan-nyilvántartási eljárás 2: különös eljárások (telekalakítás, térképészet, eljárás hivatalból) TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
12.	Ingyatlan-nyilvántartási eljárás 3: a termőfölddel és erdővel kapcsolatos eljárási szabályok TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
13.	Építésügyi igazgatás 1: egyes építési hatósági eljárások TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
14.	Építésügyi igazgatás 2: az építésügyi hatósági feladatok TE: vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
15.	Építésügyi igazgatás 3: egyes építési hatósági eljárások TE: vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Ellátásilánc és értékteremtő folyamatok menedzsmentje				Kódja:	GT_AADL039-17	
	angolul:	Management of Supply Chains and Value Creating Processes						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pakurár Miklós			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a termelési és szolgáltatási folyamatok hatékony vállalati menedzselésével, képesek legyenek a folyamatok elemzésére, a minőség biztosítására, az értékteremtésre, és menedzselni az információ és a termékek áramlását az ellátási láncon keresztül, a vállalkozás sikerességének érdekében.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.								
Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.								
Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel.								
Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközök használatával.								
Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.								
Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.								
<i>Képes:</i>								
Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőríz.								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
Alkalmazni tudja a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel.								
Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel.								
Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.								
Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.								
A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja.								
<i>Attitűd:</i>								
A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).								
Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								

Autonómiája és felelőssége:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.

Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.

Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben képesítése szerinti gazdasági tevékenységet szervez, irányít és ellenőriz.

Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.

Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.

Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezetben belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Bevezetés. Értékteremtő folyamatok felépítése. Stratégia. Döntéselemzés támogató eszközök és folyamatok. Minőség és minőségmenedzsment. Folyamatképeség és statisztikai folyamatkontrol. Előrejelzés. Termékek tervezése. Szolgáltatások tervezése. Folyamattervezés és technológia. Kapacitás- és létesítménytervezés. Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. Humán erőforrás. A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Projektek menedzselése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás, konzultáció, hallgatók önálló munkája.

Értékelés

Kollokvium. A gyakorlaton kapott jegy és az elméleti tananyagból írt dolgozat átlaga.

Kötelező szakirodalom:

Az előadásról készített digitális tananyag (PowerPoint)

Pakurár Miklós - Oláh Judit - Terjék László - Felföldi János (2020): Termelési és szolgáltatási folyamatok menedzsmentje tankönyv. Debreceni Egyetem. ISBN: 978-963-490-235-5

Pakurár Miklós - Oláh Judit - Terjék László - Felföldi János (2020): Termelési és szolgáltatási folyamatok menedzsmentje feladatgyűjtemény. Debreceni Egyetem. ISBN: 978-963-490-236-2

Demeter Krisztina: Termelés, szolgáltatás, logisztika - Az értékteremtés folyamatai Wolters Kluwer Kft., 2014, ISBN: 9789632953854

Ajánlott szakirodalom:

Russell, R. S. –Taylor, B. W.: Operations and Supply Chain Management, 9th Edition, ISBN: 978-1-119-53759-5 2018. 816 Pages

Heti bontott tematika	
1.	<p>Bevezetés. Értékteremtő folyamatok felépítése. Termelési folyamatok. Szolgáltatási folyamatok. Az operatív menedzser szerepe. A menedzsment fejlődése. Ellátási lánc menedzsment. A globalizáció. Termelékenységi és versenyképesség.</p> <p>TE*: Ismerje az értékteremtő folyamatok működésének lényegét, főbb sajátosságait. Értse a menedzsment fejlődésének folyamatát</p>
2.	<p>Stratégia. A stratégia kialakításának lépései: elsődleges feladat meghatározása, fő kompetenciák, termékek és szolgáltatások sajátosságai, a vállalat pozicionálása, stratégia lebontás. Hoshin módszer és balanced scorecard mint stratégia lebontó módszerek. Az operatív stratégia felépítése.</p> <p>TE: Tudja a stratégia kialakításának lépéseit. Értse meg a stratégia lebontás és a vállalat fejlődése közötti összefüggést.</p>
3.	<p>Ellátási lánc menedzsment. Az ellátási lánc fogalma, felépítése, működése. Kiszervezés, együttműködés az ellátási lánc tagok között. Az ellátási lánc irányítása.</p> <p>TE: Tudjon alkalmazkodni a kockázat csökkentése érdekében. Értse az ellátási lánc felépítését, működését.</p>
4.	<p>Minőség és minőségmenedzsment. A TQM és a minőségmenedzsment rendszerek. A Minőségmenedzsment eszközei. A fogyasztó, mint a minőségmenedzsment célja. Minőségfejlesztés. Lean six sigma. ISO 9000.</p> <p>TE: Ismerje a minőség mérésének módjait és fejlesztésének technikáit. Képes legyen alkalmazkodni a fogyasztó változó igényeihez.</p>
5.	<p>Folyamatképesség és statisztikai folyamatkontrol. A statisztikai folyamatellenőrzés szerepe a minőségmenedzsmentjében. Attribútum és változó típusú adatok. Ellenőrző diagramok szerkesztése és használata: p, c, x átlag és R diagram. Tolerancia és folyamatképesség.</p> <p>TE: Ismerje az alapvető statisztikai folyamatellenőrző diagramok típusait, azok megszerkesztését, használatát a minőség ellenőrzésében és a selejt előállítás megelőzésében.</p>
6.	<p>Előrejelzés. Az előrejelzés jelentősége. A szükséglet előrejelzésének tényezői. Idősoros módszerek: mozgóátlag, súlyozott mozgóátlag, exponenciális simítás, lineáris trend. Regressziós módszerek: lineáris regresszió, korreláció.</p> <p>TE: Ismerje a legfontosabb előrejelzési módszereket, képes legyen a múlt adataiból előrejelzést készíteni a vállalkozások számára.</p>
7.	<p>Termékek tervezése. A terméktervezési folyamat: ötletgenerálás, megvalósíthatósági tanulmány, formatervezés, funkciótervezés, megbízhatóság, karbantarthatóság, használhatóság, termelési terv. Környezettudatos tervezés, robosztus tervezés.</p> <p>TE: Ismerje a terméktervezési folyamat lépéseit összefüggéseit. Értse a fogyasztói igény folyamatos változásához szükséges termékfejlesztési feladatok kapcsolatát és annak fontosságát.</p>
8.	<p>Szolgáltatások tervezése. A szolgáltató gazdaság. A szolgáltatás tervezés folyamata. A szolgáltatástervezés eszközei. Sorban állás elemzés a szolgáltatások javítása érdekében. Működési jellemzők, hagyományos költségösszefüggések a sorban állás elemzésben. A várakozás pszichológiája, sorban állási modellek.</p> <p>TE: Ismerje a szolgáltatások jellemzőit, a szolgáltatás tervezés eszközeit és folyamatát. Értse a sorban állás hatását a szolgáltató vállalkozásra és képes a sorban állási rendszer fejlesztésére.</p>
9.	<p>Folyamattervezés és technológia. Kiszervezés, leghatékonyabb folyamat kiválasztása fedezeti pont elemzéssel. Folyamatelemzés, folyamatábrák használata. folyamatok fejlesztése. Technológiai döntések: pénzügyi megalapozottság, elsőrendű technológiák.</p> <p>TE: Tudja a folyamatfejlesztés lépéseit, ismeri a legkedvezőbb termelési vagy szolgáltatási folyamat kiválasztására alkalmas módszerek használatát. Értse a folyamattervezés, folyamat kiválasztás fontossága és vállalkozás versenyképes működése közötti összefüggéseket.</p>
10.	<p>Kapacitás- és létesítménytervezés. A létesítmények berendezésének az alapjai. Alapvető létesítmény berendezési formák: folyamat elrendezés, termék elrendezés, fix pozíciójú elrendezés. Folyamat elrendezés, szolgáltatás elrendezés, termék elrendezés és hibrid elrendezés tervezése.</p> <p>TE: Ismerje a létesítmények berendezésének főbb típusait és azok megtervezésének módjait. Értse a létesítmények berendezésének és a létesítmények kapacitáskihasználtsága összefüggéseit.</p>
11.	<p>Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. A létesítmények típusai. Lokáció kiválasztása. A globális ellátási lánc tényezői. Elhelyezés elemzési technikák: elhelyezési tényezők minősítése, vonzásközpont technika, rakomány-távolság technika.</p> <p>TE: Ismerje a létesítmények típusait, a létesítmények elhelyezését befolyásoló tényezőket és a létesítmények elhelyezésére szolgáló technikákat. Értse a létesítmények földrajzi elhelyezése és azok eredményes működése közötti kapcsolatot.</p>

12.	Humán erőforrás (HR = Human Resources) az operatív menedzsmentben. A HR és a minőség menedzsmentje. A HR menedzsment változása. Napjaink trendjei a HR menedzsmentben. Különbözőségek kezelése a HR-ben. Munkatervezés, munkaelemzés, tanulási görbe.
	TE: Tudja a humán erőforrás menedzsment jelenlegi jellemzőit, ismerje a munkatervezés és munkaelemzés módszereit. Értse a HR mint elsődleges erőforrás szerepét a vállalat működésében.
13.	A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Időtanulmányok: stopperórás időtanulmány, normaidő, munkaciklusok száma, elemi időadatok, előre meghatározott mozgás-idő adatok. Munkanap felvételezés.
	TE: Tudja alkalmazni a hagyományos munkamérési módszereket, a stopperórás időtanulmányt és a munkanap felvételt. Értse, hogy a hagyományos módszerek alkalmazására jelenleg is szükség van, különösen a szolgáltatásokban.
14.	Projekt menedzselése. A projektterv elemei. Globális különbségek a projektmenedzsmentben. A projektek kontrollja: idő, költség, teljesítmény, kommunikáció. Projektek tervezése: Gantt diagram, CPM/PERT. Microsoft Project. Projektrövidítés, idő-költség elemzés.
	TE: Ismerje a projektek jellemzőit, a projekttervezés menetét, a tervezés módszereit (Gantt diagram, CPM/PERT, Microsoft Project). Tudja ellenőrzés alatt tartani a projekt megvalósítását. Értse a projektmenedzsment jelentőségét a termelésben, szolgáltatásban és a tudományban.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Okos (smart) mezőgazdaság				Kódja:	GT_AADL040-17	
	angolul:	Smart agriculture						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Várallyai László		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>Megismertetni a hallgatókat az okos (smart) mezőgazdaság fogalmaival és eszközeivel. Megismertetjük a hallgatókat az automatizáció és a robotika használatával és megtanulják, hogy az így gyűjtött adatokból, hogyan lehet felépíteni egy ún. tudásbázist. Ezt követően pedig megismerkedhetnek a tudásmenedzsment alapvető elemeivel (hogyan tudják felhasználni ezeket az adatokat), ezen belül is különös figyelmet fordítva a stratégiákra, technológiákra és projektekre.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével. Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési, telepírási szoftvereket.								
<i>Képesség:</i>								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes akár saját vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.								
Gazdálkodási folyamatokban, projekteknél, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, középvezetőként a szakterületéhez kapcsolódó tevékenységet tervezi, szervezi és értékeli. Képes az agrárgazdaság területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére								
<i>Attitűd:</i>								
A következő személyes adottságok és attitűdök jellemzik a végzeteket: kreativitás szakmai kérdésekben; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; elkötelezettség a fenntarthatóság elve mellett; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősségtudat; szakmai továbbképzés iránti igény.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntés-előkészítő feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók megismerik az okos mezőgazdaság alapfogalmait és alapmodelljeit; megismerkednek azokkal a kutatási pályázatokkal, amelyek karunkon illetve intézetünkben nemzetközi projektek keretében valósultak meg és ezek egyik eredményeként pl. tudásbázist készítettünk (pl. agrárerdészeti, talajok vizsgálata); a hallgatók birtokába kerülnek annak a tudásnak, hogyan kell egy ilyen agrár-tudásbázist felépíteni az automatizáció és a robotika révén nyert adatokból és azt használni a mindennapi gyakorlatban; milyen ingyenes szoftverek illetve szoftver-rendszerek állnak rendelkezésre ezek kialakításához; hogyan lehet ezekből a rendszerekből számítógépen, laptopon, mobiltelefonon, tableten információt nyerni pl. terepi körülmények között; természetesen ezek a rendszerek bővíthetők további adatokkal.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az eLearning felületen megtalálható minden olyan anyag, amelyre a hallgatóknak a félév során szüksége lehet.								
Az előadásokon való részvétel erősen ajánlott, a gyakorlatokon illetve a teleplátogatáson való részvétel kötelező, mivel ekkor tudja a hallgató feltenni az előzőleg az eLearning felületre kitett anyagokkal kapcsolatos kérdéseit. Az 2 elméleti ZH megírása minimum 60%-ra az aláírás megszerzésének a feltétele.								

Értékelés

5 fokozatú skálán történik. A félév során 2 elméleti számonkérés lesz, amely meghatározza a félév végi jegyet.

0-60% elégtelen
61-70% elégséges
71-80% közepes
81-90% jó
91-100% jeles

Kötelező szakirodalom:

Bakó Krisztián, Robotok és androidok, (2013), Szalay könyvek kiadó, ISBN: 9789632515533 p. 48.
Bencsik Andrea, A tudásmenedzsment elméletben és gyakorlatban (2015), Akadémiai Kiadó zRt. ISBN: 978-963-059-589-6, p 315
Agrárerdészeti tudásbázis IKT támogatással (Leonardo project 2015-2018),
<http://newkdb.agrofmm.eu/en/homepage/welcome>

Ajánlott szakirodalom:

Davenport, Thomas H., Prusak, Laurence, Working Knowledge. How Organizations Manage What They Know, Kossuth Könyvkiadó, (2001), ISBN: 9630942089, p. 200.
Hefér Péter, Tudásmenedzsment, p. 50
[http://asap9.bke.hu/C12570440059BB35/450EBAE7A9C71C65C1257091004E86F2/\\$FILE/FeherPeter_TUDMAN.pdf](http://asap9.bke.hu/C12570440059BB35/450EBAE7A9C71C65C1257091004E86F2/$FILE/FeherPeter_TUDMAN.pdf)

Heti bontott tematika	
1.	Okos mezőgazdaság alapfogalmai
	TE*
2.	Okos mezőgazdaság alapmodelljei
	TE
3.	Nemzetközi projektek bemutatása a témakörben
	TE
4.	Agrárerdészet
	TE
5.	Talajvizsgálat
	TE
6.	A telepirányítási rendszerek.
	TE
7.	Tudásbázis kialakítása
	TE.
8.	Elméleti beszámoló
	TE
9.	Robotika
	TE
10.	Automatizáció
	TE
11.	Ingyenes szoftverrendszerek a tudásbázis kialakításához
	TE
12.	Információnyerés terepi körülmények között
	TE
13.	Rendszerek bővítési lehetőségei, adatfelvitel jogosultsági szintek szerint
	TE
14.	Elméleti beszámoló
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Speciális szakágazati információs rendszerek				Kódja:	GT_AADL041-17	
	angolul:	Special sectoral information systems						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Borbásné Dr. Botos Szilvia			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>ismereteket kapjanak az információs rendszerekről és szolgáltatásokról az agrárszektorban, mivel a különböző információs rendszerek használatának elsajátítása fontos a döntések előkészítő fázisában, az adatok megfelelő elemzése és az elemzések helyes értelmezése nagyban segíti a gazdasági döntések megalapozását. A tantárgy oktatásának átfogó célja, hogy a hallgatók széleskörű ismereteket kapjanak az információs rendszerek által biztosított lehetőségekről és előnyökről annak érdekében, hogy az adatok elemzésével képesek legyenek a gazdasági tevékenységek tervezésére, modellezésére és objektív helyzetkép kialakítására, valamint ezzel összefüggően az információk helyes értelmezésével a döntéshozásra.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével. Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési, telepírási szoftvereket.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására. Magas szinten használja az agrárökonómia ismeretkövetési technikáit, és dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait. Rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel. Az agrárökonómia egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít. Képes menedzselni a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazását.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a szakinformatika új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntés-előkészítő feladatokat.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A tantárgy általános elvárása, hogy a hallgatók sajátítsák el az információtechnológia által nyújtott lehetőségeket, azaz az információs rendszerek és az agrárinformációs statisztikai adatbázisok használatát, szerezzenek jártasságot az adatbázisok kezelésében és az azokban tárolt adatok elemzésében. Az elméleti ismeretek mellett a hallgatóknak el kell sajátítani az információs rendszerek alapvető működési sajátosságait. A hallgatók megismerkednek az agrár információs rendszerek csoportjaival, megtanulják az adatbáziskezelés előnyeit, valamint az egyes adatmodelleket és modellezési technikákat. Az interneten elérhető statisztikai adatok és információs rendszerek jelentős szerepet játszanak egy szervezet belső hatékonyságának, valamint az ágazaton belüli helyzetének megállapításához. A makro- és mikrogazdasági valamint primer és szekunder rendszerek fontosabb típusai mellett a hallgatók megismerik az információgyűjtés és -feldolgozás, valamint a menedzsment információigényének alapjait. A tantárgyban érintett legfontosabb témakörök a következők: információs rendszerek tulajdonságai és információmenedzsment, agrárstatisztikai oldalak, piaci információs rendszerek, adatok elemzése az agrárgazdaságban, információs rendszerek fejlesztése, szakigazgatási és komplex információs rendszerek, adatok és információk felhasználása agrárgazdasági célok megvalósításához.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció valamint elektronikus jegyzet formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig elsődlegesen táblázatkezelő rendszerek elemeivel illetve használatával ismerkednek meg.

Értékelés

A vizsga pont értéke 100 pont, amely elméleti és gyakorlati beszámolóból áll. A vizsga értékelése érdemjeggyel történik (öt fokozatú értékelés).

0 - 59 % elégtelen,

60 - 69 % elégséges,

70 - 79 % közepes,

80 - 89 % jó,

90 - 100 % jeles.

Kötelező szakirodalom:

Herdon Miklós, Kapronczai István, Szilágyi Róbert: Agrárinformációs rendszerek. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2015. 167 p. ISBN 978-963-473-822-0

Ajánlott szakirodalom:

Herdon Miklós: Informatika agrárgazdasági alkalmazásokkal. Budapest, Szaktudás Kiadó Ház, 2009. 355 p. ISBN: 9789639935129

Herdon Miklós, Rózsa Tünde: Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Budapest. Szaktudás Kiadó Ház, 2011. 244 p. ISBN:9639935679

Food and Agricultural Organization of the United Nations: Building Agricultural Market Information Systems: A Literature Review. FAO, 2017. 56 p. ISBN: 978-92-5-109738-0

Efrem G. Mallach: Information Systems, What Every Business Student Needs to Know. Chapman and Hall/CRC, New York, 2015. 480 p. ISBN: 978-1482223705

Heti bontott tematika	
1.	Mezőgazdasági statisztikai információk
	TE* Statisztikai adatok lekérdezésének és az adatok importálásának elsajátítása
2.	Földnyilvántartás és ingatlannyilvántartás
	TE A nyilvántartási rendszerekben található adatok megismerése
3.	A MEPAR és az MKR rendszere
	TE Térképes adatok felhasználásának lehetőségei
4.	Magyar Államkincstár – Egységes kérelmek beadása
	TE A kérelmek információigényének megismerése
5.	Az AKI statisztikai információk rendszerei
	TE Adatok keresése, letöltése és felhasználása, az adatfeldolgozás folyamata
6.	Élelmiszeripari szakágazati információk – Hús szektor és az ENAR rendszer
	TE Húsipari szektorra vonatkozó adatok elemzésének elsajátítása
7.	Élelmiszeripari szakágazati információk – Zöldség és gyümölcs szektor, tej szektor
	TE Zöldség és gyümölcs szektorra vonatkozó adatok elemzésének elsajátítása
8.	Élelmiszeripari szakágazati adatok elemzése és vizualizáció
	TE Különböző adatelemzési technikák és vizualizációs módszerek elsajátítása
9.	Élelmiszerbiztonsághoz kapcsolódó adatok
	TE Élelmiszerbiztonsági adatokat tartalmazó adatbázisok megismerése és felhasználása
10.	Takarmánygyártás szakágazati információk
	TE Takarmánygyártáshoz kapcsolódó adatok felhasználása, elemzési lehetőségei
11.	Vállalati statisztikák
	TE Gazdálkodó szervezetekre elérhető indikátorok köre és vállalati statisztikák készítése
12.	Növényvédő szerek adatbázisa
	TE Növényvédő szerekre vonatkozó adatok keresése, letöltése és felhasználása
13.	Nemzeti fajtajegyzék és az EU növényfajta adatbázisa
	TE Vetőmagokra vonatkozó adatok keresése, letöltése és felhasználása
14.	Termésnövelők adatbázisa és termésnövelők statisztikai indikátorai
	TE Termésnövelőkkel kapcsolatos adatok keresése, letöltése és felhasználása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Integrált vállalatirányítási rendszerek				Kódja:	GT_AADL042-17	
	angolul:	ERP Systems						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Lengyel Péter József		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy oktatási célja, hogy a hallgatók gyakorlati ismereteket, gyakorlati készséget sajátítsanak el egy kis- és középvállalkozás számára ajánlott ERP rendszer használatában, bevezetésében. A gyakorlatok során egy mintavállalat jellemző folyamatit modellezzük a kiválasztott ERP rendszerben (beállítások, beszerzés, értékesítés, raktározás).								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a vállalati folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközöket. - Ismeri a gazdasági szervezetek felépítését és működését. - Birtokában van a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. - Egyszerűbb gazdasági folyamatokat, eljárásokat megtervez, megszervez, végrehajt. - Képes egyszerű gazdaságossági számítások, költségkalkulációk elvégzésére. - Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események következményeinek megértésére, alapvető gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kritikusan szemléli saját munkáját. - Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt, betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért. - Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe. - Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Rendszer és információ elméleti ismeretek Információs rendszerek Integrált vállalatirányítási információs rendszerek ERP rendszerek funkciói ERP rendszerek adatmodellje Információs rendszerek implementálása Információs rendszerek az agrárvállalkozásokban Partner.ERP rendszer általános ismertetése, Kezelési ismeretek. Partner.ERP Kereskedelem Partner.ERP Értékesítés Partner.ERP Beszerzés Partner.ERP Gyártás								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az oktatás elméleti előadásokból és gyakorlati órából áll. Az elméleti tananyag elsajátításához az előadáson elhangzottak, a prezentációk és jegyzetek, könyvek állnak a hallgatók rendelkezésére. A gyakorlati foglalkozások egy ERP rendszer és vezetői információs rendszer alkalmazásával folynak.								
Értékelés								
A félév gyakorlati jeggyel zárul, mely elméleti és gyakorlati részből áll. Az elméleti és gyakorlati rész átlaga adja a gyakorlati jegyet.								

Kötelező szakirodalom:

Herdon Miklós-Rózsa Tünde (2011): Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest.
Szenteleki Károly-Rózsa Tünde (2007): Információs rendszerek. Hefop jegyzet.

Ajánlott szakirodalom:

Dobay Péter (1997): Vállalati információ-menedzsment. Nemzeti Tankönyvkiadó. Hetyei József (2004): ERP rendszerek Magyarországon a 21. században. ComputerBooks, Budapest. Hetyei József (2009): ERP rendszerek Magyarországon a 21. században. ComputerBooks, Thomas F. Wallance: ERP-vállalatirányítási rendszerek.

Heti bontott tematika	
1.	Ea: Rendszer és információ elméleti ismeretek. Gy: Partner.ERP rendszer általános ismertetése, Kezelési ismeretek. TE*: Ismeri a rendszerelméleti fogalmakat.
2.	Ea: Információs rendszerek Gy: Partner.ERP Kezelési ismeretek, Alapfunkciók TE: Ismeri a Partner.ERP alap funkcióit.
3.	Ea: Információs rendszerek, Gy: Partner.ERP Kiemelt törzsállományok kezelése: Cikktörzs TE: Képes amCikktörzs kezelésére
4.	Ea: Integrált vállalatirányítási információs rendszerek Gy: Partner.ERP Önálló feladatmegoldás: cikktörzs felvitelre, módosítása TE: Képes önálló feladatmegoldásra: cikktörzs felvitelre, módosításra
5.	Ea: Integrált vállalatirányítási információs rendszerek Gy: Partner.ERP Kiemelt törzsállományok kezelése: Üzleti partnerek TE: Képes a Partner törzs módosítására
6.	Ea: ERP rendszerek funkciói Gy: Partner.ERP Önálló feladatmegoldás: partnertörzs felvitele, módosítása TE: Képes a Partner.ERP-ben önálló feladatmegoldásra: partnertörzs felvitele, módosítása
7.	Ea: ERP rendszerek funkciói Gy: Partner.ERP Önálló feladatmegoldás TE: Képes a Partner.ERP-ben önálló feladatmegoldásra
8.	Ea: ERP rendszerek funkciói Gy: Partner.ERP Kereskedelem TE Ismeri Partner.ERP Kereskedelmi funkcióit
9.	Ea: ERP rendszerek adatmodellje Gy: Partner.ERP Értékesítés TE: Ismeri a Partner.ERP Értékesítés modulját.
10.	Ea: ERP rendszerek adatmodellje Gy: Partner.ERP Önálló feladatmegoldás: értékesítés TE: Képes a Partner.ERP-ben önálló feladatmegoldásra: értékesítés
11.	Ea: Integrált vállalatirányítási rendszerek moduljai és funkciói. Gy: Partner.ERP Beszerzés TE: Ismeri a Partner.ERP Beszerzés modulját
12.	Ea: Információs rendszerek implementálása Gy: Partner.ERP: Termelésstervezés, gyártás TE: Ismeri a Partner.ERP Termelésstervezés, gyártás modulját
13.	Ea: Információs rendszerek az agrárvállalkozásokban Gy: Partner.ERP Önálló feladatmegoldás TE: Képes a Partner.ERP-ben önálló feladatmegoldásra
14.	gyakorlati számonkérés TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Környezeti monitoring és informatikai háttere				Kódja:	GT_AADL043-17	
	angolul:	Environmental monitoring and informatics						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Víz- és Környezetgazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Tamás János			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék és elsajátítsák a megújítható és nem megújítható környezeti erőforrások térinformatikai felmérésére, változásának értékelésére és ezekkel kapcsolatos térbeli döntéstámogatási rendszerek létrehozására és alkalmazására vonatkozó elméleti és gyakorlati ismereteket. Képesek lesznek a környezetgazdálkodási munkájuk során térinformatikai és távérzékelési szoftverek kezelésére. Elsajátítják a környezeti monitoring rendszerek kiépítésének és üzemeltetésének feltételeit és feladatait.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi háttérével. Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési, telepírányítási szoftvereket.								
<i>Képesség:</i>								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes akár saját vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott és befogadó az agráriumban és a gazdaságtudomány, valamint a szakinformatika új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végig gondolatát és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntés-előkészítő feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Bevezetés a környezeti monitoring rendszerekbe; A természet terület agroökológiai tulajdonságait befolyásoló tényezők; A talaj és táj felmérésének eszközei és módszerei; A vízkészletek felmérésének eszközei és módszerei; Biomassza felmérésének eszközei és módszerei; Levegőminőség felmérésének eszközei és módszerei; Szenzorálás és szenzorok kapcsolatok; Lokális monitoring rendszerek és KHV; Globális monitoring rendszerek; Monitoring rendszerek geostatistikai vizsgálata; Precíziós információ technológia és döntéstámogatás; Információ technológiai megoldások a Precíziós víz és tápanyaggazdálkodás gyakorlatában; Gyártóspecifikus megoldások MyJohn Deere, TRIMBLE; WEB alapú monitoring rendszerek								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Számítógépes gyakorlat megszerzése. Elemzőképesség javítása, önálló problémamegoldás gyakorlati feladatokon keresztül. Képi interpretációs megoldások elsajátítása.								
Értékelés								
1 db évközi zárthelyi dolgozat, a gyakorlatokon való kötelező (minimum 11 gyakorlat) részvétel, gyakorlati feladatok elvégzése, jegyzőkönyv vezetése. Aláírás megszerzéséhez jegyzőkönyv, amely tartalmazza a terepi, térinformatikai laboratóriumi mérési gyakorlaton végzett munkafolyamatok és azok eredményeinek tényszerű bemutatását, eredményeinek értékelését.								

0-59% = 1
60-69% = 2
70-79% = 3
80-89% = 4
90-100% = 5

Kötelező szakirodalom:

Tamás J. (2000) Térinformatika I-II. Jegyzet. DE ATC.

Tamás J. (2005) Környezetinformatika az agrár-környezetvédelemben. Szaktudás kiadó 166.

Tamás J. (2008) Agrárium és környezetgazdálkodás. Mezőgazda Kiadó. Budapest. ISBN: 978-963-286- 455-6.

A precíziós szántóföldi növénytermesztés összehasonlító vizsgálata. Agrárgazdasági Kutató Intézet. 2017.

Ajánlott szakirodalom:

Janardhana Raju et al. (2015): Management of natural resources in a changing environment. Springer Publ. ISBN 9783319125589

Lichtfouse E. Goyal A. (2015) Sustainable Agriculture Reviews 16. Spriger Publ. ISBN 9783319169873

Heti bontott tematika (előadás/gyakorlat)	
1.	Hazai és nemzetközi környezetvédelmi térinformatikai projektek. / Vektoros adatmodell megfogalmazása, koncepcionális modell. TE*: A hallgatók megismerkednek a fontosabb térinformatikai projektekkel, továbbá a vektoros adatmodellekkel és a koncepcionális modellekkel.
2.	Környezet informatikai rendszerek az interneten, adattárházak és metaadatok. / Objektumtípusok, adatfeldolgozás. TE: Az interneten is elérhető környezeti információs rendszerek, adattárházak és metaadatok megismerése
3.	Környezetgazdálkodási információs rendszerek felépítése és üzemeltetésének kérdései környezeti elemek és ezekkel kapcsolatos IT feladatok. / Raszteres adatkonverzió. TE: Környezetgazdálkodási információs rendszerekkel való megismerkedés, raszteres adatkonverzió alkalmazása
4.	Környezetgazdálkodási digitális adatok jellemzése, gyűjtése és az adatstruktúrákkal kapcsolatos követelmények. Térbeli megbízhatóság és ezek kezelése. / Raszteres adatmodell megfogalmazása, koncepcionális modell. TE: Környezetgazdálkodási digitális adatgyűjtés módszertanának ismerete, jellemzés, raszteres adatmodell és koncepcionális modell alkalmazása.
5.	Talaj és a környezet modellezése. / Önálló adatmodell létrehozása. TE: A hallgatók megismerkednek a talaj és környezet modellezésének módszertanával, majd önálló adatmodellt hoznak létre.
6.	Domborzat modellezés. / Színmodellek és leíró fájlok Meta adatszerkezet. TE: A hallgatók megismerkednek a domborzat modellezésével, illetve a színmodellekkel, leíró fájlokkal.
7.	Hidrológia környezeti modellek. / Attributív adatok, relációs adatbázisok. TE: Hidrológiai környezeti modellekkel való megismerkedés. Attributív adatok és relációs adatbázisok alkalmazása.
8.	Felszíni és talajvíz modellezés. / Geomatematika, arányok és indexek. TE: Megismerkednek a felszíni és talajvízi modellezés módszertanával, illetve a fontosabb geomatematikai arányokkal és indexekkel.
9.	Tájvédelmi és tájértékelési modellek. / Térbeli döntéstámogatás. TE: A hallgatók megismerkednek a tájvédelmi és tájértékelési modellekkel és a térbeli döntéstámogatással.
10.	Tér és időbeli változás értékelés - Geostatisztikai alapjai TE: Megismerkednek a geostatisztikai alapokkal
11.	Távérzékelés alapjai. / Térbeli interpolációs megoldások, közelítő interpolátorok. TE: Távérzékelés alapjainak ismerete, térbeli interpolációs megoldások alkalmazása
12.	Egytényezős döntéshozatali rendszerek geoinformatikai modellje. / Térbeli távolsági és szomszédosági műveletek. TE: Egytényezős döntéshozatali rendszerek ismerete
13.	Alkalmazott, összetett, többtényezős döntéshozatali rendszerek. / Térbeli hibaterjedés, hibamátrix. TE: Többtényezős döntéshozatali rendszerek
14.	Döntéstámogatási modellezési megoldások. / Kartográfia feladatok. TE: További döntéstámogatási modellezési megoldások megismerése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Térinformatika és távérzékelés			Kódja:	GT_AADL045-17	
		angolul:	Geographical information system and remote sensing					
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Víz- és Környezetgazdálkodási Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Tamás János			beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a térinformatika és távérzékelés alapjainak és gyakorlati alkalmazási területeit. A kurzus során a hallgatók elsajátítják a térinformatikai modellalkotás és távérzékelés fizikai alapjainak ismeretét, a térinformatikai adatgyűjtés és távérzékelés eszközeit és az adatfeldolgozás módszereit és azok gyakorlati alkalmazásait. A kurzus gyakorlat orientáltan fogalmazza meg a térinformatika és távérzékelés mezőgazdasági, környezetgazdálkodási alkalmazásainak vonatkozásait.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Tisztában van az agrárüzleti szektor működésének és fejlődésének, ügyviteli, számviteli és pénzügyi hátterével. Átfogóan ismeri az agráriumban használt fontosabb agrárdigitalizációs eszközöket, ügyviteli, tervezési, elemzési, telepírányítási szoftvereket.								
<i>Képesség:</i>								
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes kis-, közepes, esetleg nagyobb agrárvállalkozások szakterületével releváns szervezeti egységeinek vezetésére. Gazdálkodó szervezetekben átfogó agrárgazdasági- és informatikai funkciót lát el, összetett agrárüzleti folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. A tanult ismeretek és megszerzett tapasztalatok birtokában képes akár saját vállalkozás irányítására és működtetésére is. Munkája során együttműködik a kapcsolódó szakterületek érintettjeivel.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a szakinformatika új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végig gondolatát és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntéselőkészítő feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók a távérzékelte felvételek adatfeldolgozását térinformatikai szoftverek segítségével gyakorolják. A hallgatók számos a távérzékelésre alapozott földhasználat változás és monitoring, vegetáció elemzés, gyümölcsösöket, szántóföldi növényeket érő abiotikus stressz hatások, aszálymenedzsment, búza kukorica terméselőrejelzés, erdészeti alkalmazások, lefolyás viszonyok, talajtani kondíciók, belvíz kockázat elemzési módszereit sajátítják el. Az elemzési módszereket mintafeladatokon keresztül, térinformatikai szoftverkörnyezetben számítástechnikai laboratóriumban sajátítják el.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A gyakorlatok alkalmával a hallgatók a távérzékelte felvételek adatfeldolgozását térinformatikai szoftverek segítségével gyakorolják. A hallgatók számos a térinformatikára és távérzékelésre alapozott földhasználat változás és monitoring, vegetáció elemzés, gyümölcsösöket, szántóföldi növényeket érő abiotikus stressz hatások, aszálymenedzsment, búza kukorica termés-előrejelzése, erdészeti alkalmazások, lefolyás viszonyok, talajtani kondíciók, belvíz kockázat elemzési módszereit sajátítják el. Az elemzési módszereket mintafeladatokon keresztül, térinformatikai szoftverkörnyezetben számítástechnikai laboratóriumban sajátítják el.								

Értékelés

A gyakorlatokon való kötelező (minimum 11 gyakorlat) részvétel, gyakorlati feladatok elvégzése, jegyzőkönyv vezetése. Az aláírás megszerzésének feltételei: Jegyzőkönyv, amely tartalmazza a terepi, térinformatikai laboratóriumi mérési gyakorlaton végzett munkafolyamatok és azok eredményeinek tényszerű bemutatását, eredményeinek értékelését.

Kötelező szakirodalom:

- Tamás J. (2000) Térinformatika I-II. Jegyzet. DE ATC.
- Veróné Wojtaszek M. (2010) Földhasználati tervezés és monitoring 3.: Távérzékelés, mint földhasználati adatforrás. Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar. 30.
- Belényesi M. – Kristóf D. – Magyar J. (2008) Távérzékelés a környezetgazdálkodásban, egyetemi jegyzet, Szent István Egyetem, 78.

Ajánlott szakirodalom:

- Bácsatyai L. – Márkus I. (2001) Fotogrammetria és távérzékelés. Nyugat-Magyarországi Egyetem 189.
- ESRI GIS Mapping. ESRI Inc
- TERRSET Tutorial. Clarck Lab. USA
- Surfer user manual Golden Software Inc. USA

Heti bontott tematika (előadás/gyakorlat)	
1.	Hazai és nemzetközi környezetvédelmi térinformatikai projektek. A távérzékelés fizikai alapjai. Az elektromágneses hullám fizikai jellemzőinek értelmezése a talaj és a növényzet reflexiós tulajdonságainak mérésén és elemzésén keresztül. TE: A hallgatók megismerkednek a fontosabb térinformatikai projektekkel, a távérzékelés alapjaival, az elektromágneses hullám fizikai jellemzőinek értelmezésével.
2.	A távérzékelte eszközök és adatok csoportosítása. A gyakrabban alkalmazott műholdak ismertetése, a légi távérzékelés módszereinek értékelése a multispektrális és hiperspektrális távérzékelési módszerek elemzése TE: Megismerkednek a távérzékeléshez alkalmazott eszközökkel, módszerekkel.
3.	Távérzékelte adatok georeferálása. TE: A hallgatók távérzékelte adatokat georeferálnak térinformatikai szoftverben.
4.	Nevezetes vegetációs indexek elemzése. Kvantitatív értékelési módszerek TE: A hallgatók megismerkednek a fontosabb vegetációs indexekkel és kvantitatív értékelési módszerekkel.
5.	Ellenőrzött és nem ellenőrzött képosztályozási, utófeldolgozási, hibamátrix és kappa-index számítási módszerek értelmezése és alkalmazási célja. TE: Különböző számítási módszerek ismerete.
6.	Regionális mezőgazdasági aszály és biomassza monitoring abiotikus stressz hatások értékelése multispektrális adatok alapján TE: A hallgatók multispektrális adatok alapján értékelik az aszály és abiotikus stressz hatásokat.
7.	Önálló projektfeladat: Multispektrális és légi hiperspektrális adatelemzés mezőgazdasági területek térképezésében és értékelésében ellenőrzött osztálybasorolás, utófeldolgozás alkalmazásával TE: Előző előadások és gyakorlatok önálló alkalmazása.
8.	Önálló projektfeladat: A vegetáció térbeli eloszlásának hiperspektrális vizsgálata ellenőrzött osztálybasorolás, utófeldolgozás alkalmazásával TE: Előző előadások és gyakorlatok önálló alkalmazása.
9.	Lefolyás modellezés radar és lézerszkennelt adatok alapján TE: A hallgatók radar és lézerszkennelt adatok alkalmazásával lefolyást modelleznek.
10.	Erdőállomány monitoring és fajta összetétel elemzés hiperspektrális adatok alapján TE: A hallgatók hiperspektrális adatok alapján erdőállomány monitoring és fajta összetétel elemzését végzik el.
11.	A talaj fizikai féleségének és nedvesség változásának spektrális értékelése TE: A hallgatók spektrálisan értékelik a talaj fizikai féleségének és nedvesség-tartalmának változását.
12.	Lombozat vízellátottságának spektrális értékelése TE: A hallgatók spektrálisan értékelik a lombozat vízellátottságát.
13.	Termográfiai tulajdonságok a mezőgazdasági területek vízellátottságának értékelésében, termográfia alkalmazhatósága a vízhiány okozta stressz értékelésében TE: Megismerkednek a termográfiai tulajdonságokkal, azok alkalmazhatóságával.
14.	Jégháló alma állomány vízháztartására gyakorolt tulajdonságainak termográfiai értékelése, non destruktív érési folyamat monitoring TE: Termográfiai tulajdonságok értékelése kertészeti állományokban.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Precíziós mezőgazdaság				Kódja:	GT_AADL046-17	
	angolul:	Precision agriculture						
Felelős oktatási egység:		DE MÉK Növénytudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Pepó Péter		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		

A kurzus célja, hogy a hallgatók

megismerjék mezőgazdaság felgyorsult fejlődését, gyökeres átalakítását az informatika széleskörű alkalmazását a termelés gyakorlatában. A precíziós gazdálkodás a mezőgazdaság valamennyi ágazatában egyre szélesebb körben valósul meg. A tantárgy keretében átfogó ismereteket kapnak a hallgatók a precíziós technológiák megvalósítási lehetőségeiről az állattenyésztésben és a kertészeti termelésben. Részletes ismereteket sajátíthatnak el ugyanakkor a szántóföldi növénytermesztés területén. Ismertetjük a precíziós növénytermesztés folyamatát, a megvalósítás egyes fázisait a gyakorlatban. Részletes ismereteket kapnak a hallgatók a precíziós növénytermesztés hardware és szoftware feltételeiről, azok alternatív megvalósítási lehetőségeiről. Ismertetjük a precíziós növénytermesztés off-line és on-line technológiai módszereit. Gyakorlati aspektusból részletes információkat kapnak a hallgatók az ökológiai és biológiai (genetikai) faktorok integrálásáról a precíziós növénytermesztési technológiákba. Ismertetjük a precíziós technológiai modelleket az egyes agrotechnikai elemeknél: a talajművelésnél, a tápanyag-gazdálkodásnál, a vetéstechnológiánál, a növényvédelemnél, a vízellátásnál, a betakarításnál. Néhány fontosabb modell növénynél gyakorlati technológiai változatokat ismertetünk a precíziós növénytermesztés megvalósítási lehetőségeiről (kalászos gabonák, kukorica, napraforgó, takarmánynövények stb.). Ismertetjük a precíziós növénytermesztés környezetgazdálkodási, műszaki-technikai, informatikai, ökonómiai előnyeit, lehetőségeit és korlátait.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Ismeri az agrárgazdaság általános és specifikus jellemzőit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, az agrárium kapcsolódását a közzgazdasági és üzleti szférához.
- Tisztában van a tájhasznosítási, az ökológiai és az integrált termelési technológiákkal, különös tekintettel a precíziós gazdálkodásra. Ismeri a gazdasági/társadalmi/ökológiai értelemben vett fenntartható élelmiszergazdaságban megvalósuló innovatív fejlesztések megvalósíthatóságának szakmai és pénzügyi feltételrendszerét és alapelveit. Ismeri a fejlesztések/beruházások megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések módszertanát.

Képesség:

- Képes az agráriumban a termelési folyamatok megszervezésére, ellenőrzésére, elemzésére és értékelésére. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Gazdálkodási folyamatokban, projektekben, csoportos feladatmegoldásokban vesz részt, középvezetőként a szakterületéhez kapcsolódó tevékenységet tervezi, szervezi és értékeli. Képes az agrárgazdaság területén innovációs, tervezési, fejlesztési és kutatási feladatok elvégzésére és irányítására, továbbá a kutatási eredmények gyakorlatban történő hasznosításának menedzselésére.

Attitűd:

- A következő személyes adottságok és attitűdök jellemzik a végzetteket: kreativitás szakmai kérdésekben; jó problémafelismerő és -megoldó képesség; elemző és szintetizáló képesség; elkötelezettség a fenntarthatóság elve mellett; jó kommunikációs és együttműködési képesség; szakmai felelősség tudat; szakmai továbbképzés iránti igény.
- Nyitott és befogadó az agrárium és a gazdaságtudomány, valamint a szakinformatika új eredményei iránt, továbbá azonosul a tudományos kutatás etikai szabályaival és normarendszerével. Nyitott mások eltérő véleményére, ha azok szakmai indokokkal kellően alátámasztottak és hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.
- Azonosul az élethosszig tartó tanulás koncepciójával, törekszik arra, hogy szakterülete legújabb eredményeit saját fejlődésének szolgálatába állítsa. Magáévá teszi azt az elvet, hogy a folyamatos szakmai szocializáció és a személyes tanulás a közjó szolgálatában áll.

Autonómia és felelősség:

- Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális agrárdigitalizációs menedzsment kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Kialakított szakmai véleményét döntési helyzetekben önállóan képviseli. Önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan és csapatban lát el agrárgazdasági- és informatikai döntés-előkészítő feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottjai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. Egy adott szervezeti cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását és képességeit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus témakörei között szerepel a precíziós mezőgazdaság alapelvei, eszközrendszere, feltételei, bevezetésének módjai és lehetőségei, valamint a mezőgazdasági ágazatok precíziós technológiáinak megismertetése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Önálló feladatok kidolgozása, kiscsoportos prezentációk végrehajtása, esszék készítése. Tanulmány elkészítése. A tanítási módszerek közé tartozik az interaktív ismeretátadás és számonkérés, valamint a hallgatók autonóm tudásfejlesztésének metodológiai módszerei.

Értékelés

Gyakorlati jegy

Kötelező szakirodalom:

- Pepó P. (szerk.) (2019): Általános növénytermesztési ismeretek - Integrált növénytermesztés 1. Mezőgazda Kiadó Bp. 336. ISBN: 978-963-286-740-3
- Pepó P. (szerk.) (2019): Alapnövények - Integrált növénytermesztés 2. Mezőgazda Kiadó Bp. 359. ISBN: 978-963-286-741-0
- Pepó P. (szerk.) (2019): Alternatív növények - Integrált növénytermesztés 3. Mezőgazda Kiadó Bp. 259. ISBN: 978-963-286-742-7

Ajánlott szakirodalom:

- Pepó P. (szerk.) (2008): Növénytermesztési Praktikum I-III. Debreceni Egyetem AMTC. ISBN 978-963-9732-27-8; ISBN 978-963-9732-28-5; ISBN 978-963-9732-29-2

Heti bontott tematika	
1.	A precíziós mezőgazdaság története TE*
2.	A precíziós mezőgazdaság ágazati bemutatása TE
3.	A precíziós mezőgazdaság bevezetésének hardver és szoftver feltételrendszere TE
4.	A precíziós gazdálkodás bigdata információs rendszere és annak felhasználása TE
5.	A precíziós gazdálkodás agronómiai feltételei a növénytermesztésben TE
6.	A precíziós gazdálkodás a gabonanövényeknél TE
7.	A precíziós gazdálkodás az ipari növényeknél TE
8.	A precíziós gazdálkodás a takarmánynövényeknél TE
9.	A precíziós gazdálkodás kiemelt agrotechnikai elemeinek interaktív értékelése TE
10.	A precíziós gazdálkodás lehetőségei a zöldség termesztésben TE
11.	A precíziós gazdálkodás lehetőségei a gyümölcs- és szőlőtermesztésben TE
12.	Precíziós takarmányozás TE
13.	Precíziós állattenyésztési technológiák TE
14.	Precíziós gazdálkodás jövőbeli tevékenységei TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Idegen nyelv I.			Kódja:	GT_AADLNY1-17	
		angolul:	Foreign language I.					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	0	angol
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térségi alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten. Ismeri az agrárgazdaság és vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezenkívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes angol nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel és agráriummal kapcsolatos angol nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselésére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. idegen nyelven is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg angol nyelven is. Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.</p> <p>Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit angol nyelven is.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A Társalkodó Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszéd meggyakorlása, az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka</p>								
Értékelés								
<p>Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.</p>								
Kötelező szakirodalom:								
<ul style="list-style-type: none"> Róth N.- Senkár Sz.-Tóth Z.: Angol szóbeli gyakorlatok. Nemzeti Tankönyvkiadó Írásbeli feladatgyűjtemény a társalkodó általános nyelvvizsgához Tímár Eszter: Words, words, words. Tematikus angol szókincsgyűjtemény. Nemzeti Tankönyvkiadó Norman Coe, Mark Harrison, Ken Paterson : Oxford Angol Nyelvtan 								

Ajánlott szakirodalom:

- Némethné Hock Ildikó:1000 questions, 1000 answers. Társalgási gyakorlatok az angol „A” típusú nyelvvizsgákhoz
- Oxford Exam Excellence. CUP, 2006
- Channel your English.Upper- intermediate, MM Publication
- Jones: New Progress to First Certificate. CUP 1997
- To the Top 3, MM publication
- Online anyagok: www.bbc.com , www.agendaweb.org, www.nationalgeographic.com

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Család 1. (gyermeknevelés, generációk) Család 2.(családi ünnepek) Lakóhely 1.(Lakóhelytípusok összehasonlítása,városi-falusi lét összehasonlítása) Lakóhely 2. (háztartási költségek, lakás felszereltsége) TE* bemutatkozás, a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti levél megírása
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Munka 1.(munkák presztízse, divatos szakmák) Munka 2. (szellemi és fizikai munkák, munkanélküliség) Tanulás1. (továbbtanulási tervek, iskolai élmények) Tanulás 2.(iskolai hagyományok, iskolatípusok) TE: Hallás utáni értés technikái és a képleírás vizsgaelvárásai. fogalmazás írás készségének az elsajátítása
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Szabadidő (hobbi,kisállatok tartása) Telekommunikáció (mobiltelefon, számítógép) Sport (tömegsport, versenysport, sport és egészség) Egészség (orvosi ellátás, egészséges életmód) TE* a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok
4. konzultációs alkalom (5 óra)	Magyarország láttnivalói, a célnyelvi ország megismerése, turizmus, kultúra, oktatás, éghajlat, gazdasági jellemzői TE: Hallás utáni értés technikái és a képleírás vizsgaelvárásai. Év végi záró dolgozat A félév során tanult ismeretek, készségek felmérése.

A tantárgy neve:		magyarul:	Idegen nyelv I.			Kódja:	GT_AADLNY1-17	
		angolul:	Foreign language I.					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	0	német
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térségi alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket hazai és nemzetközi szinten. Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezen kívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes német nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel kapcsolatos német nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékfejlesztéssel kapcsolatosan felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. idegen nyelven is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg német nyelven is. Önállóan képes a vidékfejlesztési folyamatok tervezésére, irányítására.</p> <p>Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit német nyelven is.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A Társalgató Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszéd meggyakorlása, az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.</p>								
Értékelés								
<p>Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végi záródolgozat. Félév végén gyakorlati jegy.</p>								
Kötelező szakirodalom:								
<p>Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 232 old., ISBN: 978-963-9805-01-9.</p> <p>Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Arbeitsbuch. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 96 old., ISBN: 978-963-9805-02-6.</p> <p>Sprich einfach B2! Maxim Kiadó Szeged, 224 oldal, ISBN 978963261128 0</p>								

Ajánlott szakirodalom:

Dr. Babári Ernő – Dr. Babári Ernőné: Német szituációk. Lexika Kiadó, Budapest, 301 old., ISBN: 963 9357 20 0.

Horváthné Lovas Mária: Zwanzig weniger eins. Egy híján húsz. Társalgási témakör a német alap-, közép- és felsőfokú nyelvvizsgálathoz. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 231 old., ISBN: 963 85779 3 2.

Tarpainé Kremser Anna – Sövényházy Edit: Kérdések és válaszok német nyelvből. Maxim Kiadó, Szeged, 223 old., ISBN: 978 963 8621 16 0

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Család: családi ünnepek, gyereknevelés, generációk Lakóhely: lakás: lakóhelytípusok, városi-falusi lét összehasonlítása, lakás felszereltsége, háztartási költségek
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti levél írása
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Tanulás: iskolatípusok, iskolai élmények, hagyományok, továbbtanulási tervek Munka: divatos szakmák, szellemi és fizikai munkák, munkák presztízse, munkanélküliség
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Telekommunikáció: mobiltelefon, számítógép, előnyök, hátrányok Szabadidő: hobbi, kisállatok tartása
	TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása
4. konzultációs alkalom (5 óra)	Sport és egészség: tömegsport, versenysport, sport és egészség, egészséges életmód, orvosi ellátás
	TE: Félév végi záródolgozat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Idegen nyelv II.			Kódja:	GT_AADLNY2-17	
		angolul:	Foreign language II.					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	0	angol
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térségi alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten. Ismeri az agrárgazdaság és vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezenkívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes angol nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel és agráriummal kapcsolatos angol nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviselőjére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékgazdasággal kapcsolatosan felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. idegen nyelven is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg angol nyelven is. Önállóan képes a gazdálkodásirányítási folyamatok tervezésére, beszerzési, értékesítési folyamatok irányítására.</p> <p>Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit angol nyelven is.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A Társalkodó Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszéd meggyakorlása, az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.</p>								
Értékelés								
<p>Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.</p>								
Kötelező szakirodalom:								
<ul style="list-style-type: none"> Róth N.- Senkár Sz.-Tóth Z.: Angol szóbeli gyakorlatok. Nemzeti Tankönyvkiadó Írásbeli feladatgyűjtemény a társalkodó általános nyelvvizsgához Tímár Eszter: Words, words, words. Tematikus angol szókincs-gyűjtemény. Nemzeti Tankönyvkiadó Norman Coe, Mark Harrison, Ken Paterson : Oxford Angol Nyelvtan 								

Ajánlott szakirodalom:

- Némethné Hock Ildikó: 1000 questions, 1000 answers. Társalgási gyakorlatok az angol „A” típusú nyelvvizsgákhoz
- Oxford Exam Excellence. CUP, 2006
- Channel your English. Upper- intermediate, MM Publication
- Jones: New Progress to First Certificate. CUP 1997
- To the Top 3, MM publication
- Online anyagok: www.bbc.com , www.agendaweb.org, www.nationalgeographic.com

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	<p>Szolgáltatások 1.(javítások, fodrász) Szolgáltatások 2.(postai szolgáltatások, tv, telefon,Internet) Közlekedés 1. (a közlekedés biztonsága és problémái) Közlekedés 2.(helyi és távolsági közlekedés, tömegközlekedés problémái, autóvezetés)</p> <p>TE* bemutatkozás, a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti email megírása</p>
2. konzultációs alkalom (5 óra)	<p>Utazás 1.(utazási formák) Utazás 2.(készülődés a nyaralásra, úticélok) Időjárás, környezetvédelem 1.(környezeti ártalmak) Időjárás, környezetvédelem 2.(környezetvédelem)</p> <p>TE: Hallás utáni értés technikái és a képleírás vizsgaelvárásai. leíró fogalmazás írás készségének az elsajátítása</p>
3. konzultációs alkalom (5 óra)	<p>Bevásárlás (vásárlási lehetőségek, és szokások, reklamáció, ajándékozás, reklámok) Étkezés(étkezési szokások, éttermek, magyar konyha) Ünnepek(nemzeti és családi ünnepek)</p> <p>TE* a témákhoz kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, véleménykifejtő fogalmazás írás készségének az elsajátítása</p>
4. konzultációs alkalom (5 óra)	<p>Nyelvtanulási motivációk, lehetőségek Magyarországon, külföldi tanulmányok és munkavégzési lehetőségek előnyei és hátrányai, interkulturális alapismeretek</p> <p>TE: Hallás utáni értés technikái és a képleírás vizsgaelvárásai. Év végi záró dolgozat A félév során tanult ismeretek, készségek felmérése.</p>

A tantárgy neve:		magyarul:	Idegen nyelv II.			Kódja:	GT_AADLNY2-17	
		angolul:	Foreign language II.					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-			Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	0	német
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Czeller Mária		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú általános nyelvvizsga szintjének elérését megalapozzák az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja az általános nyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térségi alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket hazai és nemzetközi szinten. Ismeri a vidékfejlesztés szakmai szókincsét, annak sajátosságait, a hatékony kommunikáció formáit, módszereit és eszközeit. Ezen kívül rendelkezik a vidékfejlesztés és mezőgazdaság szakterületén az alapvető jogi és etikai szabályok ismeretével.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes német nyelven a vidékfejlesztés és az agrárium területén önálló szakmailag megalapozott álláspont kialakítására és annak átadására. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket. Képes a vidékfejlesztéssel kapcsolatos német nyelvű információk megértésére, és speciális szakkifejezéseinek aktív alkalmazására.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A nyelvtanuló nyitott a vidékfejlesztés és a kapcsolódó tudományterületek társadalmi szerepének képviseletére. Fogékony a környezettudatosság és az emberi egészség iránt, és érzékeny a vidékfejlesztéssel kapcsolatosan felmerülő problémákra. Együttműködési szándékkal közeledik a felmerülő vidékfejlesztési, minőségbiztosítási problémák megoldásához. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. idegen nyelven is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A nyelvtanuló önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a vidékfejlesztés és agrárium kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg német nyelven is. Önállóan képes a vidékfejlesztési folyamatok tervezésére, irányítására.</p> <p>Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit német nyelven is.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A TársalKodó Nyelvvizsgán elvárt témakörök megismertetése, szituációs párbeszéd meggyakorlása, az írott és hallott szöveg értését célzó feladatok gyakorlása, baráti és olvasói levelek írása.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.</p>								
Értékelés								
<p>Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végi záródolgozat. Félév végén gyakorlati jegy.</p>								
Kötelező szakirodalom:								
<p>Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 232 old., ISBN: 978-963-9805-01-9.</p> <p>Horváthné Lovas Márta: Magnet Deutsch 1. Arbeitsbuch. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 96 old., ISBN: 978-963-9805-02-6.</p> <p>Sprich einfach B2! Maxim Kiadó Szeged, 224 oldal, ISBN 978963261128 0</p>								

Ajánlott szakirodalom:

Dr. Babári Ernő – Dr. Babári Ernőné: Német szituációk. Lexika Kiadó, Budapest, 301 old., ISBN: 963 9357 20 0.

Horváthné Lovas Mária: Zwanzig weniger eins. Egy híján húsz. Társalgási témakör a német alap-, közép- és felsőfokú nyelvvizsgálathoz. Padlás Nyelviskola és Könyvkiadó Kkt, Sopron, 231 old., ISBN: 963 85779 3 2.

Tarpainé Kremser Anna – Sövényházy Edit: Kérdések és válaszok német nyelvből. Maxim Kiadó, Szeged, 223 old., ISBN: 978 963 8621 16 0

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	<p>Szolgáltatások: javíttatások, fodrász</p> <p>Közlekedés: a közlekedés biztonsága, helyi és távolsági közlekedés, tömegközlekedés problémái, autóvezetés</p> <p>TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti levél írása</p>
2. konzultációs alkalom (5 óra)	<p>Utazás: utazási formák, úticélok, készülődés a nyaralásra</p> <p>Időjárás: környezetvédelem: környezeti ártalmak, környezetvédelem</p> <p>TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása</p>
3. konzultációs alkalom (5 óra)	<p>Bevásárlás: vásárlási lehetőségek és szokások, reklamáció, ajándékozás, reklámok</p> <p>Étkezés: étkezési szokások, éttermek, magyar konyha</p> <p>TE: A témához kapcsolódó szituációs párbeszéd, szövegértési és hallásértési feladatok, baráti és olvasói levél írása</p>
4. konzultációs alkalom (5 óra)	<p>Ünnepek: nemzeti és családi ünnepek</p> <p>Magyarország: legfontosabb látnivalók, kulturális szokások</p> <p>TE: Félév végi záródolgozat</p>

*TE tanulási eredmények